SAVINJČANI,
VI, KI ŽELITE SVOJIM OTROKOM USPEH V POKLICU IN ŽIVLJENJU,
GLASUJTE ZA SAMOPRISPEVEK!

CELJE, 7. DECEMBRA 1967 LETO XXI. STEV. 45 CENA 50 PAR (50 SDIN)

Cedник

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Temelji slovenskega gledališča

RAZSTAVA V SLG CELJE

V soboto popoldne so v prostorih Slovenskega ljudskega gledališča ob navzočnosti najvišjih predstavnikov celjskega družbeno političnega življenja in številnih kulturnih delavcev odprli razstavo »Temelji slovenskega gledališča«, ki jo po posameznih krajih prireja slovenski gledališki muzej ob stoletnici Dramatičnega društva. Na razstavi, ki jo je odprl nestor slovenskih gledališčnikov Fedor Gradišnik, je govoril akademik dr. Bratko Kreft.

V svojem govoru je dr. Bratko Kreft med drugim dejal, da je namen prve slovenske gledališke predstave, ki prikazuje razvoj te dejavnosti od početkov v šestnajstem stoletju do leta 1914, da bi opozorili na pomembnost gledališkega dela in kulture za ohranitev slovenske zavesti v preteklosti. Dejstvo, da jo prirejajo zdaj v Celju, bi mogli iskati v tem, da je Celje po zgodnji gledališki tradiciji takoj za Ljubljano, čeprav je bilo tu Dramatično društvo ustanovljeno šele leta 1911; toda začetki gledališke dejavnosti segajo že v leto 1848, ko se je v dveh zapetih pesmih (Zakonski prepir in Moje želje) prvikrat oglasila slovenska beseda. Že sept. naslednjega leta pa so ob otvoritvi železniške proge iz Celja do Ljubljane amaterski igralci pod vodstvom Jeretina zaigrali Linhartovo Županovo Micko. Tako se je po besedah dr. Bratka Krefta Celje že tedaj vključilo v zgodovino slovenske kulture in v boj za družbeno enakopravnost in socialno svobodo. Zasluge celjskih gledaliških prizadevanj niso samo ozko lokalnega značaja, ampak sodijo potemtakem v sklop vseslovenske kulture. Čeprav so bili ti začetki igralsko skromni, jih moramo spoštovati, saj so bili izraz svoje dobe, vtem ko terja današnji čas to, kar ustreza stopnji naše razvitosti. Med potrebe našega časa sodi namreč tudi čimbolj razvita gledališka kultura, zato izhaja ustanovitev celjskega poklicnega gledališča iz takšne zavesti. Ob tem, kot je dejal dr. B. Kreft, tudi ni mogoče spregledati, da je Celje zidalo temelje poklicni ustanovi že od leta 1919 (Skrbinšek, Bratina, Fajfer, Gradišnik) in da tudi zato strah za njegov obstoj v sedanjih okoliščinah ne more prizadeti samo gledaliških delavcev, ampak vse, ki jim je kultura pri srcu. Nujno bi morali reformirati tudi nekoliko omajan odnos do naše kulture.

dhr

Frankolovo ima novo šolo

Velika in pomembna pridobitev

V nedeljo dopoldne je Frankolovo doživelo svoj veliki praznik. Izpolnila se je namreč dolgoletna želja, ko so odprli prenovljeno poslopje osnovne šole. Otvoritev je bila hkrati posvečena praznovanju dneva republike. Že v zgodnjih jutranjih urah so prosvetni delavci skupaj z učenci pripravili kulturni program.

Po končanem sporedu je bila slovesnost pred šolo, kjer je govorila upraviteljica Olga Pejha. Med drugim je dejala, da pomeni prenovljena zgradba veliko pridobitev, saj so bile razmere, v kakršnih je šola delala doslej, nemogoče, in velja zasluga za uspeh le požrtvovalnim prosvetnim delavcem. Frankolovska šola je imela 1961. leta 7 oddelkov, letos pa je postala popolna osnovna šola, ki jo obiskuje 237 učencev. Učenci so se doslej stiskali v treh neudobnih učilnicah in zasilnem kletnem prostoru. Nova šola pa ima šest prostornih in svetlih učilnic, dva kabineta, delavnico za tehniški pouk ter poleg drugih upravnih prostorov sodobno urejeno kuhinjo. Vsi prostori so centralno ogrevani. Adaptacijo (ta je veljala okrog 67 milijonov starih dinarjev) je omogočila celjska občinska skupščina, temeljna izobraževalna skupnost in drugi, opravilo pa jo je solidno in v razmeroma kratkem času gradbeno podjetje Ingrad. Upraviteljica Olga Pejha se je ob koncu zahvalila vsem, ki so omogočili obnovo, potem pa je republiški poslanec Bogdan Snabl odprl šolo.

Slovesnosti je poleg številnih prosvetnih delavcev iz Celja in predstavnice občinske skupščine Mile Stamejčičeve prisostvoval tudi direktor republiškega zavoda za šolstvo Miro Lužnik.

DHR

Tudi tokrat so bile potrebne škarje in prerezana vrvica je pomenila otvoritev novega mostu čez Ložnico na Ljubljanski cesti. To zadnje dejanje je po uvodnih besedah in čestitkah kolektivoma Ingrada ter cestnega podjetja in seveda tudi republiškemu cestnemu skladu opravila predsednica celjske občinske skupščine Olga Vrabičeva. (Foto: M. Božič)

70 LET FRANCA LESKOŠKA - LUKE

Nad 50 let revolucionarnega dela

9. decembra bo dopolnil 70 let FRANC LESKOŠEK-LUKA, eden največjih slovenskih in jugoslovanskih revolucionarjev, prvi sekretar CK KPS, prvi komandant NOV in PO Slovenije, narodni heroj, rezervni generalni polkovnik, nosilec visokih državnih in političnih funkcij in sedanji predsednik Glavnega odbora Zveze borcev Slovenje.

Revolucionarna pot tovariša Franca Leskoška-Luke se je začela zelo zgodaj. Že kot vajenec in pozneje kot strugar je bil med organizatorji naprednega delavskega gibanja, bil je nenehno preganjan, neštetokrat odpuščen z dela zaradi svoje revolucionarne dejavnosti. Kot delavec je užival velik ugled med delovnimi ljudmi. Vzpon jubilanta k vedno višjim in odgovornejšim nalogam tovariša Leskoška ni odtrgal in odtujil od Celja, od celjskega proletariata. Tudi ko je bil močno zavzet z nalogami v slovenskem in zveznem merilu je bil vedno tudi Celjan. Vsi veliki dogodki pred vojno, kot na primer zlet »SVOBOD« leta 1937, so povezani z njegovim imenom. S kolikšno skrbjo in prizadetostjo je spremljal razvoj NOV v Celju in okolici, dokazujejo njegova poročila CK KPJ in Vrhovnemu štabu. Tudi po vojni se njegova vez s Celjem ni zrahljala. Nasprotno. Koliko dragocenih nasvetov ob težkih in odločilnih trenutkov je prispeval. Lahko rečemo, da so bila obdobja, ko je tovariš Leskošek navkljub svojim težkim nalogam v državnem merilu bil pogosteje na sejah celjske občinske skupščine kot nekateri izvoljeni odborniki.

Celje je ponosno na svojega velikega rojaka, na človeka, katerega ime je tesno prepleteno z revolucionarno zgodovino našega delavskega mesta. Zaslug tovariša Leskoška ni treba nikomur posebej pojasnjevati. Njegov delež dobro poznajo vse živeče generacije na našem območju.

Iskrene čestitke ob jubileju in še na mnoga leta tovariš Luka.

Savinjčani pred odločitvijo

V nedeljo se bodo z referendumom opredelili ali za še boljše lastno življenje ali za nenehno povečano skrb do svojih otrok

Verjetno po narodnoosvobodilni vojni Savinjčani niso stali pred tako resno in pomembno odločitvijo, kot bo to v nedeljo. Čeprav gre le za načelni pristanek za samoprispevek šolstvu žalske občine, pomeni v resnici to mnogo več. Kajti tistih nekaj sto dinarjev na mesec, kolikor bo posameznik prispeval v resnici materialno ne predstavlja breme, temveč proklamira visoko zavest. Ta pa je, kot vemo že dolgo prisotna v gospodarjenju na področju Savinjske doline. Prav zaradi tega pa rezultat nedeljskega referenduma lahko že skorajda zagotovo vnaprej napovemo, saj ni nobenemu Savinjčanu vseeno kako bo njegov otrok jutri gospodaril na taisti zemlji iz katere je on in njegov oče uspel ustvariti to, kar v resnici Savinjska dolina danes pomeni — to pa ni malo.

Za prazno razpoloženje

POTROŠNIŠKI **kredit** ZA NAKUP SMUČI IN POHIŠTVA TAKOJ ODOBRAVA SLOVENIJALES CELJE ZIDANŠKOVA 15

tedenski mozaik

Orakelj de Gaulle je spet spregovoril na svoji šestnajsti tiskovni konferenci, odkar je pred osmimi leti prišel na oblast. To pot so ga snemali za barvno televizijo. Za Britance spet ni imel dobre besede, čeprav so razvrednotili funt šterling. Spet poplava karikatur na račun de Gaulla in Wilsona. Karikaturisti vsega sveta bi res morali izvoliti francoskega predsednika za svojega častnega člana in mu podeliti kolajno, zakaj pri de Gaullu jim nikoli ne zmanjka snovi... De Gaulle v Parizu je sicer lahko govoril kot orakelj, toda britanski premier Wilson je dejal, da je bilo zadnjih štirinajst dni zanj in za njegovega finančnega ministra »pekel«. Mislil je na razvrednotenje funta šterlinga... Ameriški vojak Lee Pace, ki služi vojsko v Zahodni Nemčiji, je dejal, da njegova nacistična organizacija dobro napreduje. Doslej je organiziral že deset esesovcev. Morda ga je k temu spodbudila zahodnonemška neonacistična stranka von Thadena, ki se priduša, da bo na prihodnjih volitvah postala tretja najmočnejša stranka v državi... Vietnamska vojna je stopila v novo obdobje — je dejal ameriški poveljnik v Saigonu general Westmoreland — in konec je še na vidiku. Konec je na vidiku še pet let... Zaradi pogostih neredov po ameriških mestih je neki institut v Ameriki predlagal policiji, da bi izstreljevala lepljive trakove, ki bi sprijeli demonstrante. Institut ima še druge ideje. Na demonstrante bi spuščali velike mreže (kakor nekoč v gladiatorskih spopadih), trosili plastične konfete, da bi ljudem drselo, brizgali peno ali prašek, ki povzroča srbenje, ali celo streljali puščice, ki bi uspavale demonstrante... Neki britanski bralec »Bristol Evening Posta« pa ima drugačen predlog za boj proti pretepom na nogometnih igriščih. Kadar se začno igralci in gledalci med tekmo pretepati — predlaga omenjeni bralec — naj bi po zvočnikih zaigrali državno himno. Pretepači bi se nehali pretepati in bi obstali v pozoru. Bralec ne pove, kaj bo potem, ko bo himne konec...

Alkohol ni kriv

ampak človek, ki se ne zaveda, kaj je alkoholizem

Bolj tiho in neopazno je minil november, tradicionalni mesec boja proti alkoholizmu, gibanje, ki vodi boj proti temu družbenemu zlu, pa je prav zadnje dni novembra veliko pridobilo z jugoslovansko konferenco v Banji Koviljači. Vidni strokovnjaki s področja medicine, prava, sociologije in ekonomskih ved so z novim statutom in novoizvoljenim organom zveze zagotovili sodobnejše metode in oblike, ki naj bi prinesle večje uspehe, kot smo jih lahko beležili doslej.

Navajeni smo bili, da so kampanjske akcije sicer odmevale z glasnim zvenom, potem pa je leto dni minilo, ne da bi se miselnost ljudi kaj dosti preokrenila v odnosu do takega vprašanja, kot je alkoholizem. Prav napotila vsejugoslovanske konference v Banji Koviljači pa gradijo celotno zasnovo boja proti alkoholizmu na tem spreminjanju miselnosti ljudi, na oblikovanju njihovega odnosa do alkoholizma in njegovih neizmerno kvarnih posledic.

Med dvema skrajnostima je bilo treba iskati pot. Nobena skrajnost in prenapetost, ki ne sloni na realni oceni položaja, namreč ni ljudem privlačna in ne prinese bistvenih uspehov. Prav tako je tudi z bojem proti alkoholizmu. Izpred mnogih let so znane trezvenjaške parole, abstinentska združenja, ki so razglašala popolno in absolutno odpoved alkoholu — pa pritegnila razmeroma malo ljudi. Že pred leti smo v Sloveniji, zlasti po zaslugi pokojnega dr. Jožeta Potrča, uvideli, da ne kaže graditi boja proti alkoholizmu na taki ozki zasnovi. Temu se sedaj pridružujejo po konferenci v Banji Koviljači tudi druge republike, kjer so abstinentska združenja zadržala dalj časa svojo tradicijo. Ker pa različni podatki in analize kažejo, da je alkoholizem med našimi ljudmi zavzel širše obsege in pognal globlje korenine kot bi lahko presojali tako na splošno, ne da bi imeli pred seboj dejanske podatke, ni čudno, da je imela sprva precej podpore druga skrajnostna misel: da se bomo alkoholizmu in njegovim posledicam najuspešneje uprli z odločnimi, številnimi omejitvenimi ukrepi, prepovedmi in kaznimi.

Nekateri taki ukrepi so res potrebni v primerih, ko bi zaradi premajhne zavesti ljudi samih alkoholizem prizadel širši krog občanov, na primer pri nesrečah, ki jih lahko povzroči vinjen voznik motornega vozila. Gibanje, ki bi v vsakem primeru slonelo zgolj na represalijskih omejitvah, pa bi v celoti ne prineslo željenih uspehov. Če odnos do alkohola, do zlih posledic alkoholizma, ne temelji na osveščanju ljudi, na njihovi lastni zavzetosti, da omejijo pojav in se uprejo njegovim posledicam, potem predpis in kazen ne moreta biti učinkovita. Tisoč priložnosti je za kršenje predpisov in tisočkrat premalo organov javne varnosti imamo, da bi lovili krivce in pisali kazni.

Pri nas so razmere take, da moramo na prisotnost alkohola vsekakor računati. Vina in žganih pijač pridelujemo veliko, cene pa so v primerjavi s cenami v drugih državah nizke in če hočemo omejevati pojav alkoholizma ne gre, da s temi dejstvi ne bi računali. Izključiti alkohol z omejitvenimi ukrepi iz dnevnega življenja ne bi vodilo nikamor, dalj pa lahko pripelje prizadevanje za to, da bi čimbolj osveščali našega človeka, da bi sam našel pravilno mero in se zavestno upiral temu, da sodeluje kot činitelj v širjenju alkoholizma. Tako je stvar šole, da pri oblikovanju in vzgoji mladega človeka uravnava svoje vzgojno delo tudi v tej smeri, da izoblikuje osebnost, ki bo pravilno ocenjevala odnos do alkoholizma. Več kot prepoved točenja alkoholnih pijač mladini bo prinesla zavest vsakega prodajalca alkohola, ki bo sam po sebi, iz človeškega čuta do sočloveka, odklonil prodajo alkoholnih pijač otrokom, mladini ali že vinjenim osebam.

In prav za to gre, da se v gibanju za boj proti alkoholizmu združijo organizmi in institucije in da sleherni v svojem svojstvu deluje, da bi se postopoma spremenila miselnost ljudi. Če so na jugoslovanski konferenci ugotavljali, da so analize iz posameznih podjetij pokazale, da povzroči alkohol več kot 40 odst. obratnih nesreč, da je alkohol eden od pogostnih vzrokov prometnih nesreč itd., potem je vzroka dovolj, da zlasti sindikati vključijo v prizadevanja za delovno disciplino tudi oblike in načine delovanja za to, da prihajajo ljudje na delo trezni.

Republiški koordinacijski odbor gibanja za boj proti alkoholizmu pričakuje, da bodo občinski koordinacijski odbori v tem letu še okrepili svojo dejavnost, kajti na njih je odgovornost, kako bodo znali pritegniti vse družbene činitelje za to, da bi nam stalna akcija boja proti alkoholizmu prinesla uspehe.

MARIJA NAMORS

Gnusna zločina

28. nov. ponoči je Benito Loggio, bolničar iz Trsta, gnusno umoril petnajstletno Iris Semenič iz Ankarana. Ko se je vračala s plesa, ga je ustavila in prosila, da bi se z njim peljala do Ankarana. Ko jo je hotel zlorabiti, se mu je upirala, nakar jo je umoril in zlorabil mrtvo. Naša in italijanska policija sta kmalu izsledili morilca.

Zločin se je zgodil tudi v Strenskem pri Rimskih Toplicah. Milan Selič je umoril svojo zaročenko in njenega očeta. Morilca so že prijeli, vendar še niso mogli ugoto-

»MORILEC Z OTROŠKIH IGRIŠČ«, 21-letni mesar JÜRGEN BARTSCH (levo), proti kateremu se bo začel v ponedeljek, 11. decembra sodni proces v WUPPERTALU v Zahodni Nemčiji. Obdolžen je umora 4 dečkov iz seksualnih motivov. Telefoto: UPI

tedenski zunanjepolitični pregled

Odstop ameriškega obrambnega ministra Roberta McNamare je vzbudil izredno pozornost ne samo v ZDA, ampak po vsem svetu. Za to pozornost in vznemirjenje so utemeljeni razlogi. Z njegovim odhodom se bo verjetno še bolj zaostril položaj v Vietnamu in nekateri komentatorji in poznavalci ameriških razmer napovedujejo celó vdor ameriške armade v Severni Vietnam.

Ameriški in svetovni tisk že dolgo piše o »golobih« in »jastrebih« v ZDA. Prvi so vplivni ljudje, ki zagovarjajo pomirljivejšo politiko v Vietnamu, drugi pa ljudje, ki pritiskajo na vlado in predsednika Johnsona, naj še stopnjuje vojno v Vietnamu. Ta »živalska« razdelitev politikov kakor v basni je seveda preveč poenostavljena, da bi lahko izrazila vse dvome, zmedo in negotovost, ki tarejo ZDA v teh dneh prav zaradi Vietnama. McNamara ni bil »golob«, ker je tudi sam podprl vietnamsko vojno in je bil na čelu organizacije — Pentagona, to je obrambnega ministrstva, ki to vojno vodi.

Toda že pred poldrugim letom je začel McNamara ubirati nekoliko drugačne strune. Začel je s številkami trezno dokazovati, da bombardiranje Severnega Vietnama ni bistveno vplivalo ne na moralo ne na moč sovražnika. To je povedal tako predsedniku Johnsonu kakor senatnemu odboru za vojaške zadeve letos poleti. Dejal je tudi, da »vojn ne povzroča komunizem, ampak lakota in revščina po svetu«. To je bilo seveda v nasprotju z uradnimi trditvami, da se Amerika v Vietnamu bori za svobodo in demokracijo in da ščiti nebogljene azijske režime in narode pred totalitarnim komunizmom.

Z McNamarovim odstopom — svoj položaj bo zapustil verjetno konec leta, ko bo prevzel predsedstvo svetovne banke — se čedalje vztrajneje širijo glasovi, da bodo Američani vdrli ne samo v Severni Vietnam, ampak tudi v sosednjo Kambodžo. Nekateri celo trdijo, da je sedanji obrambni minister odstopil, ker ni mogel soglašati s takim načrtom predsednika Johnsona. Ta pa bi rad — če ima res tak namen — končal vojno, ki so jo Američani do grla siti, čim hitreje, vsekakor do prihodnjih predsedniških volitev, ki bodo prihodnje leto novembra. Če ima res tak načrt, bo spravil svetovni mir v še hujšo nevarnost, ne da bi si pri tem povečal možnosti, da bi ga ameriško ljudstvo spet izvolilo za predsednika.

Nov sunek Vietnamu?

Neposredna nevarnost, da bi prišlo do spopada med Turčijo in Grčijo zaradi Cipra, je minila, toda krize še daleč niso prebrodili. Zdaj se je zataknilo pri ciprskem predsedniku nadškofu Makariosu, ki ni hotel sprejeti v celoti načrt grško-turškega sporazuma o Cipru. Ta med drugim določa, da se morajo v 45 dneh umakniti z otoka vse tuje čete, Grki jih imajo kakih 10.000, da je treba pobrati civilistom orožje, da je treba odstaviti generala Grivasa kot poveljnika grških enot na Cipru in da mora otok ostati neodvisen. S tem bi torej odpadla možnost priključitve Cipra h Grčiji oziroma »enosis«.

Grki, ki sestavljajo 80 odstotkov prebivalstva na otoku, so se dolgo borili pod tem geslom. Zanje bi bila velika žrtev, če bi se odpovedali enosisu. Toda spričo sedanjega polkovniškega režima v Atenah, ki je pokopal demokracijo, se je tudi to navdušenje pri številnih ciprskih Grkih ohladilo.

Kolikor je znano, Makarios vztraja predvsem pri tem, da morajo velesile zajamčiti nedotakljivost Cipra, ker se boji, da ne bi Turki zasedli vsaj del otoka.

U Tant je poslal že drugi poziv Grčiji, Turčiji in Cipru, naj se vzdržijo vseh akcij in ohranijo mir. Posebni odposlanec predsednika Johnsona pa še vedno skače iz Nikozije na Cipru v Atene in verjetno bo moral še nekajkrat tudi v turško glavno mesto Ankaro, preden se bo vihar polegel, če se bo polegel brez hujših posledic.

TELEGRAMI

TORONTO — Kirurg za srčne bolezni dr. William Mustard je izrekel priznanje južnoafriškim kirurgom, ki so presadili srce mlade ženske na moškega. Dvomi pa, ali se bo to srce obdržalo dlje kot dva do tri mesece zaradi odpora organizma proti tujim telesom.

RIO DE JANEIRO — Več organizacij, v katerih je včlanjenih kaka dva milijona Portugalcev, ki živijo na ameriški celini, je pozvalo varnostni svet, naj zahteva takojšen umik portugalskih čet iz afriških kolonij

ČANBERRA — Na nedavnih volitvah v avstralski senat je laburistična stranka dosegla zmeren uspeh, ko je sicer obdržala prejšnje število sedežev v senatu (28), a je zanjo glasovalo skoraj deset odstotkov več volilcev. Glavno vprašanje na volitvah je bila vojna v Vietnamu.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Potres v Debru

■ RAZPETI ŠOTORI V DEBRU. Katastrofa se je zgodila v četrtek ob 8.15: hud potresni sunek je pretresel velik prostor — vso Makedonijo, Kosovo in Metohijo, del Bosne in Hercegovine, Albanije in Grčije. Najhuje je bilo v Debru, mestecu ob albanski meji, 90 km jugozahodno od Skopja. Iz ruševin so izkopali osem trupel, več deset ljudi je bilo huje ali lažje ranjenih. Materialna škoda je ogromna, saj večina poslopij ni primerna za prebivanje. Ljudje so se naenkrat znašli pod milim nebom, dokler niso razpeli šotorov, kjer so našli prvo zavetje. Bilo bi več smrtnih žrtev, če ne bi bile hiše iz lahkega materiala.

Takoj, že nekaj ur po potresu, je začela prihajati pomoč. Prvi so bili vojaki. Približno 1000 mater, otrok in starčkov so evakuirali v Ohrid, Strugo in Gostivar. Posebne ekipe so hitele na pomoč tudi okoliškim vasem, ki jih je potres prav tako hudo prizadel. Zvezni izvršni svet je odobril prvo pomoč Debru v znesku 150 milijonov Sdin za ureditev najbolj perečih težav. Tudi v Makedoniji in še zlasti v Debru se trudijo, da bi čim hitreje normalizirali življenje in priskrbeli ljudem streho nad glavo.

■ DEVETI KONGRES ZKJ BO DECEMBRA 1968. Na osmi seji CK ZKJ so sklenili, da bo IX. kongres ZKJ decembra 1968. Na njem bodo začrtali perspektive prihodnjega razvoja družbe. Plenum je izvolil komisije za pripravo gradiva in dokumentov.

Na seji so razpravljali o aktualnih idejnopolitičnih problemih reforme. Sprejeli so obširne sklepe, ki so bili objavljeni tudi v slovenskem dnevniku »Delo« 26. novembra.

■ TITOV INTERVJU UREDNIŠTVU »POLITIKE«. Ob prazniku dneva republike je predsednik Tito govoril predvsem o pomenu I. zasedanja AVNOJ v Bihaću. Dejal je, da to zasedanje ni bilo nič manj pomembno kot ono v Jajcu, le da na njem iz zunanjepolitičnih razlogov še niso mogli izvoliti nacionalnega komiteja oziroma vlade. Dotaknil se je tudi reforme in poudaril, da ga ni strah, da se reforma ne bi posrečila. Zavzel se je za to, da moramo biti v enakopravnem sodelovanju s tujino aktivnejši. Govoril je tudi o vlogi tiska in obsodil škodljivo plažo, nekritično ponatiskovanje senzacij iz tujega tiska.

■ PRAZNIK V ZNAMENJU NOVIH USPEHOV. Po vsej državi so delovni ljudje počastili praznik z novimi delovnimi uspehi: odprli so nove tovarniške obrate, šole, mostove, ceste, trgovine in spomenike. V Ljubljani so postavili smrečico na streho nove bolnišnice. V Zidani most je pripeljal električni vlak. V Veržeju so odprli most čez Muro. V Trbovljah je bila osrednja proslava, ki jo je prenašala tudi televizija: koncert mednarodnih revolucionarnih in delavskih pesmi. Predsednik republike je zvečer pred praznikom priredil v Beogradu sprejem za domače in tuje goste. Na tisoče pionirjev je dalo slovesno zaobljubo. Najzaslužnejši telesnokulturni delavci in športniki so prejeli Bloudkova priznanja. V Bihaću je bila slovesna akademija v počastitev I. zasedanja AVNOJ; govoril je predsednik zvezne skupščine Milentije Popović.

■ URADNO SPOROČILO O »PRIMERU RAJAKOWITSCH«. Zvezni sekretariat za notranje zadeve je obvestil javnost, da je šlo v tem primeru (pobeg vojnega zločinca) le za neodgovorno ravnanje nekaterih odgovornih ljudi, nikakor pa ne za zlorabe. Proti nekaterim odgovornim delavcem v zveznem in republiškem sekretariatu, v upravi javne varnosti v Kopru in na postaji milice v Piranu bodo uvedli disciplinski postopek; nekatere bodo po potrebi celo odstranili iz službe.

Katere ceste bodo uredili prihodnje leto?

Iz programa republiškega cestnega sklada za 1968

Upravni odbor republiškega cestnega sklada se je letos potrudil in pripravil finančni načrt za prihodnje leto še pred novim letom, vtem ko ga je prejšnja leta po navadi predlagal republiški skupščini na soglasje šele spomladi. Poglaviten razlog za tako odločitev upravnega odbora je v tem, da bi lahko upravni odbor že zdaj sklepal pogodbe za dela v prihodnjem letu. Če je finančni načrt in s tem tudi program del sprejet šele spomladi, ko je treba začeti že delati, se začetek del zavleče ali pa je treba improvizirati, kar se je poznalo potem pri ceni in kvaliteti cestnih del.

Težava je seveda v tem, da sklepnega računa sklada za letošnje leto še ni in se bo verjetno zgodilo, da bo treba sprejeti rebalans. Ko so poslanci razpravljali o tem, so dejali, da je bolje sprejeti rebalans, kot pa čakati z deli. Letos pa je še drug moment, ker je bil namreč načrt sestavljen, preden je bila znana podražitev bencina za 20 S din in bo tudi ta denar dobil cestni sklad. V skupščini so se odločili, da bodo o teh sredstvih posebej razpravljali in sklepali, da ne bi sprejetja plana cestnih del zavlekli.

Dela, ki so predvidena za prihodnje leto, so vsa v srednjeročnem planu popravila in rekonstrukcije cest, razen treh mostov, ki jih je voda tako načela, da jih je nujno takoj popraviti. Največ denarja je predvidenega za modernizacijo ceste od Litije do Zagorja. Iz Ljubljane do Litije je cesta že asfaltirana in bo tako prihodnje leto Zasavje povezano z Ljubljano. Z gradnjo zasavske ceste še ne bo nič, ker ni denarja in so se tako odločili za asfaltiranje stare ceste. To bo stalo 870 milijonov S din. Industrija apna v Kresnicah pa predlaga, da bi zgradili most čez Savo v Kresnicah, ki da bi bil na trasi bodoče zasavske ceste in so pripravljeni zbrati več kot polovico denarja. Zasavske občine pa se zavzemajo, da bi uredili vsaj cesto na Trojane, ker so zdaj čisto odrezani od sveta. O tem bo upravni odbor sklada posebej razpravljal.

Na dolenjski avtocesti bodo okrepili asfalt na priključkih v Grosupljem in Ivančni Gorici, na odseku Blč—Otočec in Trebnje—Jezero, pri Otočcu bodo uredili odstavne pasove za zimsko službo in tovornjake. Čez 730 milijonov bodo porabili za popravila na cesti Šentilj—Ljubljana—Sežana, na cesti Dolga vas—Mursko Središče pa bodo rekonstruirali pet mostov. Predvideno je asfaltiranje ceste od Črnomlja do Vinice in bo tako v tem delu Slovenija povezana s Hrvaško. Na cesti od Celja do Drnovega bodo modernizirali cesto Radeče—Vrhovo—Sevnica, tamkajšnji poslanec pa je predlagal, naj bi asfaltirali tudi cesto od Sevnice do Kostanjevice, o čemer bo razpravljal upravni odbor sklada naknadno. Predvidena je modernizacija ceste Brežice—Bizeljsko in Arja vas—Paka. Asfalt bi potegnili tudi do Logarske doline, in sicer od Ljubnega do Solčave. Na cesti Pesnica—Radgona—Lendava bodo uredili cestne odseke Hrastovec—Črni les in Gornja Radgona—Lendava, na cesti Ormož—Ljutomer—Slatina Radenci pa odsek med Pavlovci in Ivanjkovci ter med Križevci in Slatino Radenci. Asfaltirali bodo tudi cesto med Veržejem in mostom na Muri. Šentjur bodo povezali v dveh smereh, in sicer proti Velikemu Kamnu in Črnolici. Razen tega je predvidena še rekonstrukcija ceste Ivančna Gorica—Krka.

To so le nekatera dela, predvidena za prihodnje leto, saj nismo omenili tistih na Primorskem, Gorenjskem in Koroškem. Vsega skupaj je predvidenih za vsa dela dobrih 7 milijard starih dinarjev.

V. J.

ZAGOTOVLJENE CENE ZA PŠENICO V 1968

Prejšnji mesec so zvezni organi sprejeli odlok o zajamčenih cenah za pšenico in koruzo, s čimer so pridelovalcem za letino 1968 zagotovili: za pšenico A in B kvalitete 100 Sdin, za pšenico C kvalitete 90 Sdin in za koruzo 63 Sdin. Po odloku bodo proizvajalci dobili povrnjene tudi stroške za shranjevanje žita: 1 Sdin za kg uskladiščenega blaga mesečno do nove žetve.

Vnaprej zajamčene cene so nova spodbuda, da bodo pridelovalci zasejali kar največ zemljišč s pšenico in koruzo. Če bodo segali pri tem predvsem po visokorodnih sortah, bo korist še večja — zanje in za skupnost, ki se želi dokončno osamosvojiti glede pridelovanja žitaric.

Oktobra malo višje cene na drobno

V Sloveniji so se po podatkih Zavoda SRS za statistiko cene na drobno povečale za 0,4% v primerjavi s septembrom, hkrati pa so bile za 4,2% višje kot oktobra lani ter za 6,1% nad povprečjem cen v lanskem letu.

Živila so se v preteklem mesecu podražila za 0,4%, tekstilni izdelki za 0,7%, obutev za 1,7%, pohištvo za 2,3%, aparati za gospodinjstvo za 1%, umetna gnojila za 3,5%, poljedelsko orodje za 2,1%, medtem ko so bile obrtne storitve za 0,2% višje kot prejšnji mesec. Na podražitev je vplivala višja cena sezonskih vrtnin — za 4,6%, jajc za 18,4% in maščob za 5,4%. Druga živila so se pocenila ali pa so obdržala septembrske cene. Kurivo se je pocenilo za 0,4%.

Cenejše kot lani v oktobru je bilo tokrat presno meso, jabolka in izdelki iz vrtnin.

Naročite si svoj lokalni list na

DOMAČI NASLOV !

Dekorativni laminati

MELAPAN

za obloge sten, stropov, sobnega in kuhinjskega pohištva, vrat in polic

MELAMIN Kočevje

ČEZ NORMO

— Tovariš šef, vsa čast vašim naporom, toda za vaše zasluge vam vendarle ne moremo dovoliti, da nam uničite še tretje podjetje!

Živinorejci niso kos dodatnim carinam

Hude ovire evropskega skupnega trga pri našem izvozu goveje živine in mesa je moči premostiti le z meddržavnimi trgovinskimi pogodbami

Živinorejci iz vse Slovenije, ki so v začetku novembra na posvetovanju v Rodici menili, da se bodo z meddržavnimi pogodbami izvozni pogoji goveje živine in mesa izboljšali, so bili pred dnevi hudo razočarani. Uvedba superprelevmana v Italiji je skoraj popolnoma preprečila izvoz v to državo. Uvoz je sicer dovoljen — toda kdo bo izvažal z izgubo? V Italijo pa smo doslej prodali štiti petine vse izvožene živine in mesa, iz Slovenije.

Naši živinorejci se tolažijo z izjavo zveznega sekretarja za zunanjo trgovino, da naša in italijanska vlada želita izboljšati medsebojno trgovinsko menjavo in želita prebroditi vse občasne motnje. Podobno velja tudi za izvoz naše goveje živine in mesa, saj je Jugoslavija eden glavnih preskrbovalcev Italije s kakovostnim mesom. Nekoliko zaskrbljujoč pa je tisti del izjave, ki pravi, da bo v obojestransko korist, če Italija stori potrebne ukrepe na evropskem skupnem trgu, da bi uredili to vprašanje med našima državama.

Italija mora spoštovati obveznosti, ki jih je sprejela kot članica evropskega skupnega trga, v katerem je šest zahodnoevropskih držav. Te države pa vzdržujejo cene goveje živine na določeni višini z enotnimi predpisi. V posameznih državah je uspelo cene že tako uskladiti, da v prometu med seboj uporabljajo le nizke carine. Pred zunanjimi vplivi in konkurenčnimi cenami pri uvozu iz tretjih držav pa so se zavarovale s prelevmani. To je neka vrsta dodatne carine, ki se avtomatično zvišuje, kadar tuji ponudniki znižujejo svoje cene živine in mesa.

Države evropskega skupnega trga sporazumno določijo orientacijske cene živine, ki veljajo eno leto. V posameznih državah se take cene nekoliko razlikujejo, a so letos že zelo blizu druga drugi. Kadar prodajna cena živine v posamezni državi pade pod 105 odstotkov orientacijske cene, začne v tisti državi avtomatično delovati predpis o prelevmanih. S prelevmani želijo zavreti konkurenco iz držav, ki niso članice evropskega skupnega trga, in nadaljnje zniževanje cen v svoji državi. Nadaljnja konkurenca namreč skokovito zvišuje dajatve pri uvozu živine in mesa. Kadar je dejanska cena živine med 100 in 105 odstotki jo polprelevman, kar pomeni, da je pri uvozu treba plačati poleg carine vso razliko do 105 odstotkov. To imenujejo prelevman. Če se dejanska cena zniža pod 95 odstotki orientacijske cene, pa uporabljajo superprelevman, kar pomeni, da so dajatve od uvožene živine in mesa poleg carine še večje kot razlika do 105 odstotkov orientacijske cene.

Preprost živinorejec je vprašal: »Zakaj pa znižujemo izvozno ceno, če nam potem zaračunajo višjo carino?«

Izvozna cena ni odvisna le od nas, ampak od vseh tistih držav, ki izvažajo govejo živino in meso v Italijo. Če oni ponujajo po nižji ceni, italijanski trgovci nam ne bodo plačali višje. Izvozniki iz nekaterih držav pa lahko konkurirajo našim živinorejcem zato, ker njihove cene ne temeljijo na gospodarskem računu kot pri nas.

»Zakaj pa ne izvažamo v druge države«, je še vprašal, »če nam Italijani tako slabo plačajo?«

V vseh državah evropskega skupnega trga je podobni uvozni režim kot v Italiji. V Angliji, kamor smo pred leti veliko izvažali, pa so cene še nižje. Zato se naša država trudi, da bi uredila trgovinske odnose z Italijo. Živinorejci sami namreč niso kos prelevmanom in ne konkurenci iz tistih držav, kjer gospodarski račun ne igra take vloge kot pri nas.

J. PETEK

Velik uvoz kmetijskih strojev

V zadnjih dveh letih so kmetje v naši državi kupili v tujini za 10 milijard in 600 milijonov raznih strojev. Največ so uvozili kosilnic (nad 22.000 samo iz Avstrije, Italije in Nemčije — za 4,5 milijarde Sdin!), nato pa traktorjev, okopalnikov, mlatilnic, škropilnic in drugih kmetijskih strojev. Spoznanje, da z motiko in srpom ne bomo kos ameriškim in drugim farmarjem po svetu, je že zmagalo.

Večji dohodki v proračunu SRS

Proračunska sredstva v naši republiki se bodo do konca 1967 predvidoma povečala za 8,4 milijona Ndin. Od tega naj bi 5 milijonov Ndin namenili za obratna sredstva (obvezni rezervni sklad), brez katerih ni mogoče zagotoviti normalnega poslovanja v proračunu.

v RADENCE na SILVESTROVANJE
kavarna-bar, vikend, jež, restavracija

LUDVIK REBEUŠEK: (3)

Naravna zdravilišča in zdraviliško zdravljenje v socialističnih državah

Zapis s konference v Vzhodni Nemčiji

Tako se naj v bodoče obravnava tudi ekonomska plat ob vseh novih investicijah v zdraviliških krajih, dalje ob uspehih medicinske rehabilitacije v okviru zdraviliškega zdravljenja in posebej še ekonomske posledice prihoda inozemskih gostov v zdraviliške kraje.

Vsi referenti in diskutanti so stalno uporabljali izraz »kurortologija« (Kurortwissenschaft). Ta izraz se nam je zdel od začetka precej čuden. Potem pa so nam pojasnili, da obsega pojem »kurortologija« vse, kar je v zvezi z obstojem in poslovanjem naravnih zdravilišč in zdraviliških krajev in kar je potrebno strokovno in znanstveno proučevati. Torej naj obsega »kurortologija«: balneologijo, klimatologijo, fizioterapijo, ekonomiko zdraviliških krajev itd.

Tudi v okviru te konference je bil eden izmed glavnih referatov namenjen problemom medicinske rehabilitacije v naravnem zdravilišču. Vodilni balneološki strokovnjak prof. dr. Obrosov iz Moskve je obravnaval mesto in uspehe zdraviliškega zdravljenja v borbi proti arteriosklerozi. Skupina strokovnjakov iz Sovjetske zveze, Poljske in Madžarske pa je referirala o konceptih raziskav slatin, zdravilnega blata in klime. Po vseh referatih je bilo mnogo razprav. Dr. Danilov je še posebej poročal o nedavnem sestanku, ki so ga imeli v Moskvi z ameriškimi zdravniki o vprašanju medicinske rehabilitacije.

Na posebnem sestanku vseh delegacij je bil sprejet predlog, naj se v okviru te konference osnuje še poseben pododbor za pravno-ekonomska vprašanja. V prvi fazi si bodo posamezne države izmenjale dosedanje predpise o zaščiti in uporabi naravnih zdravilnih sredstev ter o statusu naravnih zdravilišč in zdraviliških krajev. V Nemški demokratični republiki so pravkar sprejeli nov zakon o naravnih zdravilnih sredstvih, zdraviliških krajih in »krevališčih, ki na osmih straneh posebne številke njihovega uradnega lista podrobneje določa vse potrebno za nemoteno poslovanje naravnih zdravilišč, zdraviliških krajev in za zaščito naravnih zdravilnih sredstev. (Tudi v Sloveniji imamo zelo moderen zakon o naravnih zdravilnih sredstvih in naravnih zdraviliščih, ki pa ga v glavnem skoraj nihče ne uporablja in upošteva . . .)

Ne samo v Nemški demokratični republiki, temveč tudi v drugih socialističnih državah, udeleženkah te konference, je zdraviliško zdravljenje enakopraven del in pravica zavarovancev v okviru celotnega zdravstvenega varstva. V NDR so nam pokazali tudi sanatorije, ki se bavijo samo s »knajpanjem«, vendar pod nadzorstvom in vodstvom zdravstvenega osebja. Tudi te kure plačuje socialno zavarovanje. Glede na trenutni popolnoma drugačni položaj v zdraviliškem zdravljenju pri nas smo morali poslušati marsikatero pikro in odgovoriti — ali pa vsaj poskušati odgovoriti — na mnoga vprašanja. Res pa je, da jemljejo zdraviliško zdravljenje tudi pacienti precej resno. Tako smo v Bad Elstru lahko ugotovili, da je bila mnogo bolj zasedana tista kavarna, v kateri je bilo prepovedano kaditi, ker so glavne indikacije tega zdravilišča za srčne bolnike. Sicer pa smo tudi doživeli, da v njihovih hotelih — sanatorijih sploh ni bilo pepelnika. Delitev javnih lokalov na kadilce in nekadilce nas je v tem zdraviliškem kraju navdušilo. Sicer smo pa opazili takšno delitev tudi še v marsikaterem drugem kraju. Preden se lahko uvrsti naravno zdravilišče v kategorijo tistih zdravilišč, ki so uradno priznana, mora izpolniti precej pogojev, predvsem s področja zdravstvene in splošne higienske ureditve.

V Bad Elstru je določenih tudi nekaj hotelov — sanatorijev in kopališč za goste iz Sovjetske zveze, predvsem za pripadnike Rdeče armade.

Na kratko smo si ogledali še bližnji Bad Brambach, od koder je samo 80 km do znanih Karlovih Varov v ČSSR. Obmejne formalnosti med Nemško demokratično republiko in Čehoslovaško so sprostili šele v letošnjem letu. Sedaj pa je mnogo izletnikov iz Čehoslovaške, ki obiskujejo Bad Elster in Bad Brambach ter klimatski zdraviliški kraj Klingenthal. Ta kraj pa je še bolj znan kot zimsko-športni center. Tako je na tem področju bilo kar precej izletniškega turizma.

AKTUALNI INTERVJU:

Zgraditi je treba pristnejšo vez med članstvom in vodstvi sindikata

je v intervjuju za naš časnik poudaril kandidat za novega predsednika občinskega sindikalnega sveta v Celju tovariš Ivan Kramer

Čas izida našega časnika le za pol dneva prehiteva občni zbor občinskega sindikalnega sveta v Celju. Ko boste brali te vrstice, bodo znani že volivni rezultati in imena novega vodstva sindikata v Celju. Vendar intervju s tovarišem IVANOM KRAMERJEM je potekal še v času, ko je le-ta bil še analitik pri občinskem sindikalnem svetu in kandidat za novega predsednika sveta.

VPRAŠANJE: Dovolite tovariš Kramer, da brez ovinkov seževa v središče problema. Nedavno izvršena analiza na temelju ankete o vlogi sindikata in o samoupravljanju nesporno dokazuje, da zaupanje v učinkovitost sindikalne organizacije ni najboljše, da je zelo visok odstotek tistih, ki menijo, da sindikat ne zastopa dovolj interesov proizvajalcev, da je njegov vpliv šibek, da nudi premajhno zaščito pred samovoljo posameznikov in da je bojazen pred posledicami poglavitni razlog za slabokrven boj mnenj itd. Mislite, da so ti očitki članstva upravičeni in utemeljeni?

ODGOVOR: Dvom v upravičenost omenjenih očitkov bi bil mogoč, če bi bili glas posameznikov. Ker pa je bilo anketiranih nad 1600 članov sindikata v občini, ker je bila anketa anonimna, kar pogojuje večjo sproščenost anketiranih, se je nad mnenji večjega dela vprašanih le treba zamisliti. Tudi veliko število tistih, ki niso na vprašanja odgovorili niti pritrdilno, niti nikalno, vsiljuje skrb, saj odgovor »ne vem« pomeni najmanj to, da naketiranec ne čuti aktivne prisotnosti sindikalne organizacije. Ostrino očitkom pa vendarle jemlje dejstvo, da sindikalne organizacije niso abstraktna zadeva, da so tudi vsi, ki nanje naslavljajo kritiko, njeni člani z vsemi pravicami in dolžnostmi.

VPRAŠANJE: Če torej sprejmemo pripombe članstva kot odraz konkretnih razmer, potem so le-te opozorilo in klic k akciji. Kakšni naj bi bili vsebinski in metodološki ukrepi, da se te razmere obrnejo na bolje?

ODGOVOR: Metode dela so poleg vsebine gotovo najvažnejši dejavnik. Metode dela morajo postati učinkovitejše začenši v sindikalnih podružnicah, kot tudi v občinskem sindikalnem svetu in njegovih odborih. Če ima določen del članstva občutek, da organizacija ne zastopa in ne brani dovolj korenito skupnih in interesov posameznikov, potem po mojem teh pozameznih in skupnih interesov ne poznamo dovolj. Prepričan sem, da o problemih, ki ljudi prizadevajo, razprave potekajo, vendar brez komunikacije navzgor in v širino, skratka v neformalnih zaprtih skupinah. Sindikalne podružnice oziroma njih vodstva ne uspevajo vedno, da bi zbrala najrazličnejša stališča, ne ugotavljajo dovolj učinkovito mnenjske temperature med članstvom. Nezadovoljstvo verjetno nastaja tudi zato, ker v sindikalnih podružnicah ne opravijo selekcije med željami in možnostmi, kar je moč storiti le v živi in trezni razpravi.

Po mojem mnenju pa manjka tudi črvstejša in pristnejša vez med sindikalnimi podružnicami in občinskim sindikalnim vodstvom.

VPRAŠANJE: Beseda je nanesla na pristnejšo povezavo do občinskega sindikalnega vodstva, kar pomeni tudi boljšo povezavo slednjega do podružnic oziroma članstva. Kako naj bi okrepili to vez?

ODGOVOR: O tem nameravam razpravljati na občnem zboru. Sprejemanje zaključkov v imenu velike množice članstva ne sme ostati domena preozkega kroga ljudi ali foruma. Mnenja sem, da bi delegatom občnega zbora mandat ne smel ugasniti ob koncu občnega zbora, pač pa da bi večina sodelovala na tak ali drugačen način pri uresničevanju sklepov, vse do naslednjega občnega zbora. Nadalje bi bilo treba pogosteje razpravljati z vodstvi sindikalnih podružnic, kar bi mogli opraviti s tesnejšimi stiki članov plenuma s sindikalnimi podružnicami in obratno, s stiki vodstev sindikalnih podružnic z občinskim vodstvom. Moram obrniti tudi očitek nazaj, kajti občinsko vodstvo je ravno zato uvedlo popoldansko dežurstvo, da bi tovariši iz podružničnih vodstev lahko sproti seznanjali občinski sindikalni svet s problemi, razčiščevali nejasnosti itd. Toda od uvedbe dežurstva sem ni bilo nikogar, ki bi to možnost izkoristil. Pripominjam še to, da je bilo dežurstvo vpeljano na željo vodstev sindikalnih podružnic.

VPRAŠANJE: V razgovoru sva trčila ob problem selektivnosti. Zaradi večje jasnosti bi prosil za nekoliko obširnejšo obrazložitev?

ODGOVOR: Prav. Moje mnenje je, da se sindikalne podružnice ne bi smele spremeniti v »zbiralnike želja«, ki bi od tu po nekakšnem kanalu potovale na občinski sindikalni svet in dalje navzgor. Želje so različne, med njimi tudi neuresničljive ob danih razmerah. Interesi so lahko protislovni — dobro za nekoga je lahko slabo za drugega. Kje je najbolj mogoče uskladiti različne interese, če ne tam, kjer se križajo? Razmejitev med mogočim in nemogočim je treba izvršiti že v osnovi. Kar je nemogoče, je nemogoče na vseh ravneh in tega še tako visok forum ne more spremeniti v mogoče in izpolnljivo. Hočem povedati, da morajo biti sindikalne podružnice v prvi vrsti kreator in usmerjevalec politike v delovni organizaciji. Članstvo zmore najbolj objektivno presojati v konkretnih primerih, občinsko vodstvo je lahko le v pomoč, nikakor pa neodvisen razsodnik. Takšna vloga in usmerjenost v sindikalnih podružnicah bo hkrati tudi zagotovilo, da bomo enkrat vendarle dotolkli tudi vzroke za strah pred posledicami odkrite borbe mnenj in izražanja stališč.

*

Bilo bi prav, če bi se pogovorila s tovarišem Kramerjem še o vsebinskih vprašanjih, ki se grmadijo na spisku dolžnosti sindikalne organizacije, vendar vsega ni mogoče opraviti naenkrat. Sicer pa bo tudi zato še dovolj priložnosti.

JURE KRASOVEC

Majda Cmok

Je že tako, da mora človek večkrat hoditi po raznih pisarnah, kjer naleti na najrazličnejše ljudi. Eni so narejeno vljudni, drugi nestrpni, tretji bi se radi čimhitreje rešili stranke, so pa tudi takšni, na katere se nihče ne more potožiti, ker ga vedno sprejmejo s prijazno besedo, razumevanjem in prijateljskim pogledom. Takšna je tudi Majda Cmok, uslužbenka na Občinskem sindikalnem svetu v Celju. Drobna postava in skromnost skrivata veliko energijo, voljo in moč, ki je ne bi prisodili ženski. Najmanj pa ženski, ki se brani pohval z veliko skromnostjo, kot Majda.

Rodila se je pred toliko in toliko leti — kot ženski ji le moramo oprostiti molk o letnici rojstva v vasi Boletina pri Ponikvi kot hčerka železničarskega delavca.

Otroška leta je preživljala kot mnogo otrok v tistih časih v pomanjkanju in trpljenju kljub ljubezni staršev. Osnovna šola s štirimi razredi v Ponikvi ji ni bila dovolj, takoj po osvoboditvi je kot edini otrok iz Boletine obiskovala nižjo gimnazijo. Eno uro od doma do postaje, vožnja z vlakom, pouk, vožnja z vlakom, eno uro nazaj do doma peš. Takšen je bil običajen delovni dan male Majde.

Napore je premagovala z voljo in željo za napredkom.

Samo štirinajst let ji je bilo, ko se je udeležila akcije za obnovo domovine. Prijavila se je za udeležbo na progi Šamac —Sarajevo v II. celjski Mladinski delovni udarni brigadi Ivanke Uranjekove. Niso je pustili.

»Premlada si,« so ji govorili.

Pomagalo je staro žensko orožje — solze. V brigado je odšla vesela in nasmejana. Kot mnogo mladih pa se je prav v brigadi najbolj navadila dela in še bolj formirala svojo osebnost. To dokazuje tudi sprejem v SKOJ, čeprav je bila najmlajša brigadirka celjske skupine.

Vrnitev iz brigade je pomenila iskanje službe. Zaposlila se je na okraju v Šmarju, nato v Metki, potem pa na okrajnem komiteju LMJ v Celju. Od tedaj je bila stalno zaposlena na raznih forumih, kjer so znali ceniti njeno veliko pomoč.

Eden izmed njenih predpostavljenih je nekoč dejal:

»Neverjetno. Popoldne je pisala zapisnik, dolg več 10 strani, zjutraj je bil natipkan na pisalni mizi.«

»Od kod toliko energije? Ne vem, mislim pa da me vedno vodi misel, da tisto kar potrebujejo mora biti narejeno.«

Zopet je prižgala filter 100, njena škatlica je nepogrešljiva, morda preveč kadi, vendar so ji cigarete še edino veselje.

»Večinoma sem doma. Svoj prosti čas posvečam sinu Marku. Osem let mu je.« je povedala s pravo materinsko ljubeznijo in nežnostjo.

Sin ji pomeni vse. Čeprav je še mlada je ni več videti nikjer, zabave in plesi ne obstajajo zanjo.

»Včasih rešujem križanke, seveda, če imam čas.«

»Kaj te najbolj razjezi?«

»Zadnje čase me vse jezi,« se je prijetno nasmejala in takoj zresnila.

»Jezi me, ker pri nas ne realizirajo tistega kar se dogovorijo, ne mislim samo na sindikat, temveč vse. Pa kaj bi človek govoril. Pa še gledališče. Nisem povsem reden obiskovalec vendar imam rada SLG. Jezi me ves ta miš-maš okoli njega. Naj rečejo odgovorni in mi — ljudje odločno besedo o perspektivi našega gledališča, dovolj je tistih nejasnosti o perspektivi. Ta nejasnost najbolj utruja ljudi.«

Več ni hotela povedati, ker le redko posreduje drugim svoje misli in predloge. Preveč je skromna za veliko govorenja. Rada pa se pošali, le redki so tisti, ki so videli v njenih živahnih očeh jezo. Radi pa jo imajo vsi, predvsem zaradi njene dobrote, neprisiljenega obnašanja in stalne pripravljenosti za šalo in dobro besedo.

Milan

OBRAZI

Kakšen je celjski zrak?

Na to vprašanje bomo dobili odgovor do 1. marca 1969

O celjskem zraku smo slišali že veliko najrazličnejših mnenj. Naš tednik je prav tako priobčil že veliko pritožb občanov, sicer pa vse kritike niso nič zalegle, saj je zrak tak, kakršen pač je, in ga človek, če hoče živeti, najbrž mora vdihati. Umrl kljub temu menda še nihče ni, čeprav seveda nimamo podatkov, v kolikšni meri pa je zdravstveno stanje vendarle prizadeto.

V zadnjem času nas je lahko zastrašil zlasti podatek, da je Celje (mesto) po količini žveplovega dioksida v kubičnem metru celo pred Chicagom, ki je v visoko industrializirani Ameriki na prvem mestu! Po računih strokovnjakov je namreč dovoljena količina žveplovega dioksida v kubičnem metru zraka 0,15 miligramov, v Celju dosega ta količina baje 9,14 miligrama, v Chicagu pa 8,3! Po istih virih se na primer v Ljubljani giblje od 1,7 do 2,4 miligrama. Prav tako štejejo, da je zrak normalno nasičen, če v kubičnem metru ni več kot 300 prašnih delcev. V Celju dosega to število 1.042 (v Trbovljah na primer pa čez 4.000). Nekateri podatki tudi kažejo, da je v Celju za 34 odstotkov več vnetij oči kot v krajih, kjer imajo normalen zrak.

Vsi ti podatki pa seveda niso rezultat sistematičnih in rednih raziskav našega ozračja. Končno oceno nam bo namreč dala šele analiza, ki jo bo po pogodbi s celjsko občino opravil zavod za zdravstveno varstvo v Mariboru. Ta bo namreč po posebnem programu analiziral vpliv žveplovega dioksida in dima na zdravstveno stanje prebivalstva v celjski občini. Raziskave bodo trajale od 1. oktobra letos do 1. marca 1969. V ta namen so že postavili 20 opazovalnih mest na področju Celja in Štor. Ko bodo tako zbrali podatke o tem, kolikšne so dejanske količine žviplovega dioksida in drugih dimnih plinov v celjskem zraku, bodo šele lahko opravili tudi epidemiološko anketo med prebivalci; končni rezultati naj bi torej pokazali, kako vpliva celjski zrak na zdravje ljudi, živali in floro.

Odločitev celjske občinske skupščine (pobudo je dal pravzaprav svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve), ki bo celotno raziskavo financirala ob sodelovanju delovnih organizacij, je vredna polnega priznanja; obžalujemo lahko samo, da ni bilo dovolj preudarka o potrebnosti takšne analize že prej, čeprav ne nameravamo s tem zmanjševati pomena vsega tistega, kar je bilo na tem področju vendarle opravljeno. V zvezi s sklenitvijo pogodbe je prenehala delovati tudi komisija, ki je ugotavljala škodo, povzročeno s plini cinkarne in železarne Štore.

Kakor je potemtakem ukrep občinske skupščine spodbuden in ga bodo tudi celjski prebivalci sprejeli z velikim olajšanjem, pa bodo nemara še važnejši kasnejši ukrepi, ki jih v industrijsko razvitih državah sicer upoštevajo nekoliko drugače kot pri nas. Marsičesa verjetno ne bomo mogli storiti, a verjetno še vedno zelo veliko. Bistveni ukrepi za zagotovitev čistega zraka so namreč: odstranitev tovarn iz naselij oziroma gradnja industrijskih objektov zunaj naselij, čistilne naprave in višji dimniki (v nekaterih državah dosežejo dimniki celo več ko 200 metrov višine). Prav tako sodi sem prepoved motornim vozilom, ki dvigujejo oblake strupenih plinov; najboljši prirodni filtri pa so seveda gozdni pasovi (hektar borovega gozda absorbira do 30 ton, hektar bukovega gozda pa celo blizu 70 ton prahu). dhr

Delo so dobro zastavili

Čeprav dela aktiv mladinske organizacije v Trnovljah šele eno leto, je že v tem kratkem času pokazal svojo življenjsko sposobnost. To so potrdili tudi na nedavnem prvem rednem občnem zboru, na katerem se je zbralo blizu 40 mladih ljudi. Ko so govorili o prihodnjem delu, so se strinjali za aktivnost v krožkih, ki združujejo mlade po njihovih interesih.

Glede na prve uspehe lahko pričakujemo, da se bo mladinski aktiv v Trnovljah že v kratkem številčno okrepil in da bodo tudi nekateri starši z večjim zaupanjem dovoljevali svojim otrokom obiskovati prosvetni dom. Pa še nekaj, gotovo je, da bi mladinska organizacija v Trnovljah dosegla lepše uspehe, če bi ji pri tem pomagale tudi druge krajevne družbeno politične organizacije. Za zgled te pomoči pa bi lahko dali tamošnje prosvetno društvo Zarja. -mb

Elegant Celje

VAM NUDI MOŠKE IN ŽENSKE PLAŠČE IZ NAJBOLJŠEGA VELURJA. NE OKLEVAJTE Z NAKUPOM — NAŠI IZDELKI VAS BODO ZADOVOLJILI.

GOSTINCI IN OBRTNIKI O SVOJIH PROBLEMIH

Številne pobude bo treba upoštevati

Kot zbor gostinskih in turističnih delavcev, tako je tudi srečanje predstavnikov obrtnih gospodarskih organizacij in samostojnih obrtnikov širšega celjskega območja — oba sestanka sta sklicala ustrezna sveta pri republiški gospodarski zbornici — opozoril ne samo na stanje, marveč tudi na probleme in naloge ene kot druge panoge terciarne dejavnosti. Del gostinskih delavcev se bo moral že v najbližji prihodnosti spoprijeti z novo kategorizacijo hotelov. Gre za uskladitev z mednarodnimi normami; te pa zahtevajo že od hotelov B kategorije določeno število sodobno opremljenih sob z vsemi sanitarijami. Zelo konkretna je bila ocena deleža gostinstva in sploh deleža naše republike v tranzitnem turizmu. Četudi imamo vse naravne pogoje, da postanemo pomembno tranzitno področje, smo napravili še vse premalo, da bi dosegli večje uspehe. Udeleženci so z razumevanjem sprejeli pobudo, po kateri bi se naj osnova za prometni davek v gostinstvu določala na količino, ne pa na ceno prodanih alkoholnih pijač. Umestne so bile pripombe, da je tako imenovana regionalna turistična propaganda zapostavljena; sicer pa so se strinjali, da organizacijsko razdrobljeno gostinstvo, to še zlasti velja za Celje, ne bo moglo doseči večjih uspehov. Kot gostinci tako so se tudi obrtniki zavzeli, da je že skrajni čas, da dobi republika pristojnost določanja števila tujih zaposlenih v zasebnih gostilnah in obrtnih delavnicah. Pri določanju števila tujih zaposlenih mora prevladovati interes širše družbene skupnosti in pa vloga posameznega obrata ali dejavnosti. Skupna je tudi pobuda za odpravo davka na nakup opreme, saj ta obveznost ne spodbuja k modernizaciji lokalov in obratov.

Značilna je ugotovitev, da obrt v naši republiki ne zavzema tistega mesta in širine kot bi jo morala. Tako ustvarja obrt samo 6% skupnega narodnega dohodka gospodarstva v republiki; o zaostajanju obrti pa govori tudi majhno število zaposlenih v tej panogi, ki je pod povprečjem v razvitejših državah. Ta ugotovitev pa je boleča tudi zavoljo tega, ker zaradi neizpolnjenega razvoja obrtne dejavnosti nismo uspeli omiliti oziroma zmanjšati števila nezaposlenih.

Očitno je, da je neustrezna rast popoldanske obrti postala problem, ki boli vse, zlasti pa poštene obrtnike. Namesto, da bi se razvijala v uslužnostno smer, si je rajši izbrala serijsko proizvodnjo. Pa še nekaj je, na kar delavni obrtniki v zadnjem času čedalje bolj opozarjajo. To so tisti primeri, kjer nekateri posamezniki krepko izkoriščajo slabo inšpekcijsko službo ter prikrivajo del dohodka. To je madež, ki lahko pade na vso obrt, v kolikor ga obrtniki sami ne bodo odstranili. Vprašanje, ki prav tako čaka rešitev, je še uskladitev davčnih obremenitev za iste obrtne panoge v različnih občinah. Ker predpisujejo občine, celo sosednje, zelo različne davčne obveznosti, prihaja do preseljevanja obrtnikov iz ene občine v drugo, na vsak način pa v tisto, kjer so sprejeli nižje obveznosti.

Več kot doslej pa bi morali napraviti tudi za ureditev strokovnega šolstva in sploh statusa vajencev in ne nazadnje za poslovno in tehnično sodelovanje med različnimi obrtnimi delovnimi organizacijami pa tudi med obrtjo in industrijo.

M. BOŽIČ

TEKMOVANJE „NAŠA BESEDA“

Mladinci in mladinke so v šolah in delovnih organizacijah že precej delavni na področju kulture, vendar za njihov trud ne izve širša javnost, prav tako težko pa se je afirmirati pred večjim številom občinstva, saj so dosedaj delovali predvsem v ozkem krogu sredine, v kateri živijo in delajo.

Zato se je komisija za kulturo in kulturno politiko pri občinskem komiteju ZMS Celje odločila, da organizira nagradno tekmovanje z naslovom »Naša beseda«, v katero bi se lahko vključile vse dramske skupine ali krožki celjskih osnovnih in srednjih šol, dijaških domov ter delovnih organizacij z uprizoritvijo raznih del, literarnimi in recitacijskimi večeri ter podobnim.

Posebna komisija si bo prijavljena dela ogledala in ocenila do 15. aprila prihodnjega leta, tako, da imajo povsod dovolj časa za pripravo udeležbe pri tekmovanju. Rezultati bodo objavljeni na svečani akademiji v počastitev Dneva mladosti prihodnje leto, seveda pa ne bo ostalo samo pri svečani razglasitvi.

S tem tekmovanjem bi radi vzbudili med celjskimi mladinci še več zanimanja za delo na kulturnem področju, če več ljubezni do slovenskih in tujih kulturnih stvaritev, mladi pa bi tako postajali bogat del te kulturne tvornosti.

-ar

TUDI CELJE KMALU V AVTOMATSKO TELEFONIJO

Z namestitvijo nove avtomatske centrale za medkrajevni telefonski promet je Celje in celotna celjska omrežna skupina pripravljena na vključitev vsega območja v jugoslovansko telefonsko omrežje. Strokovnjaki sedaj izvajajo samo še meritve in preizkuse na napravah za medkrajevne avtomatske zveze, tako da bo možno v januarju 1968. vključiti celjsko omrežno skupino v avtomatsko omrežje. Glede samega postopka strokovnjaki predlagajo naj bi najprej avtomatsko telefonsko povezali celjsko in mariborsko omrežno skupino, nato pa še ljubljansko. Celjska omrežna skupina bo imela prek avtomatske centrale v Celju z Ljubljano zmogljivost 60 telefonskih pogovorov hkrati ter z Mariborom 24 telefonskih pogovorov hkrati. Toliko za začetek, zakaj pozneje bo moč z dodajanjem sistemov število pogovorov precej povečati. Hkrati s pripravami za popolno avtomatizacijo telefonije gradijo pri celjski pošti tudi nove naprave za pridobivanje električne energije, da bi v primeru izpada električnega toka iz redne oskrbe ne trpelo delo pošte.

Avtomatiziranemu medkrajevnemu telefonskemu prometu bo sedaj potrebno prilagoditi tudi zmogljivost hišnih telefonskih central. Nezadostno število kanalov na relaciji avtomatska centrala—hišna centrala bi utegnilo povzročati zastoje in bi bile zategadelj medkrajevne linije predolgo zasedene. V Celju ptt delavci pregledujejo vse te naprave, da bi lastniki naprav nekatere pomanjkljivosti lahko pravočasno odpravili.

Ko je že beseda o telefoniji v Celju, naj povemo, da mesto glede tega ni brez težav. Nasprotno, le-teh je zmerom več; cela nova naselja so ostala brez primarnih in sekundarnih vodov, pa tudi v starem delu mesta položaj ni nič kaj zavidljiv. V največjem novem naselju — Otoku bi v dveh letih potrebovali 1000 telefonskih priključkov. Na pošti menijo, da so s svoje strani dovolj storili, da bi tudi to območje dobilo ustrezno telefonsko omrežje. Celotni načrt je že izdelan, razen tega pa so predlani ob polaganju cevi za koaksialni kabel položili cevi tudi za kable do Otoka, celo tja do Butejevega mostu. S tem so prihranili stroške kopanja pločnikov in cest v dolžini več kot enega kilometra. Prav tako na pošti montirajo dodatne naprave za novih 300 telefonskih številk. Za ureditev telefonskega omrežja bi na Otoku v prvi fazi potrebovali še 90 milijonov starih dinarjev in sedaj je na občini oziroma na gospodarskih organizacijah, kdaj bodo zbrala manjkajoča sredstva. Toda naselje Otok ni edina skrb, kajti potrebe na vseh mestnih območjih naglo naraščajo, pač skladno z razvojem gospodarstva in standarda občanov. V primerjavi z drugimi mesti Celje na tem področju ni šlo v korak in zato bo toliko teže zamujeno nadoknaditi oziroma ujeti korak z zahtevami sodobnosti. Vključitev Celja s celotno omrežno skupino, kolikor je je doslej avtomatizirane, pomeni nedvomno krepak korak napredka, pa čeprav ga to območje stori v jugoslovansko avtomatsko telefonsko omrežje med zadnjimi.

K.

MALA ANKETA

SINDIKATU VEČJO VELJAVO

Pred občnim zborom občinskega sindikalnega sveta v Celju smo sklenili povprašati nekaj delegatov, kaj sodijo o vlogi in pomenu sindikata, kaj je trenutno njegova največja naloga, ki bi organizacija morala storiti v prihodnje. Dajmo jim besedo!

Inž. ZORAN TRATNIK, predsednik sindikalne podružnice v železarni Štore: Sindikat se mora predvsem bolje organizirati. Vsebina našega dela je jasna, sindikatu pa manjka predvsem večja veljava. V večji veljavi je združeno vse, kar od organizacije članstvo pričakuje. Proizvajalci, tako sem prepričan, so dali od sebe kar so mogli, ni pa zanesljivo, da so enako doprinašali vsi segmenti družbe.

HERMINA ČATER, tajnica podružnice v TOPRU: Sindikat bi se moral v prvi vrsti boriti proti nepravilnostim in subjektivnostim pri politiki zaposlovanja. Zdi se mi, da je solidarnost delovnih ljudi narastla. V mislih imam odločitve, da celotni kolektivi kažejo pripravljenost nositi posledice odločitve, če so pred dilemo ali odpuščati delovno silo ali pa porazdeliti breme na vse.

MIRKO POLUTNIK, predsednik podružnice ekonomske enote v EMO: Sindikat se mora bolj posvetiti problemom zaposlenih. Predvsem mora razumno pretehtati primere odpuščanja delavcev in jih zaščititi pred subjektivnostmi tistih, ki delijo milost po obrazu. Mislim, da sindikat le nima prave veljave, da so člani zgubili občutek, da je organizacija njihova in za njih.

TILČKA OBREZ, tajnik podružnice v MERX: Pri sindikatu aktivno delam šele malo časa, zato se bojim, da bi od mene kaj dosti zvedeli. Pri nas, tako sem prepričana, upoštevajo predloge in stališča sindikata. Res pa je tudi, da imajo nekateri tudi neuresničljive želje. Več bi sindikat moral storiti za dvig standarda. Sem v trgovini in vidim, kako ljudje močno, morda celo pretirano varčujejo tudi pri prehrani.

Kot vidimo, da imajo ljudje različnih poklicev, iz različnih panog, precej enake poglede na vlogo in pomen sindikalne organizacije. Star pregovor pravi: brez ognja ni dima.

-ec

Novembrsko jutro na domačiji Petra Ježa v Lučah v Zgornji Savinjski dolini Foto: Peter Božič

DEJAVNOST V OKVIRU MOŽNOSTI

PROBLEMATIKA CELJSKIH MUZEJEV

Vsekakor velja pozdraviti pobudo sveta za znanost in kulturo celjske občinske skupščine, ki je za posamezne kulturne zavode formiral komisije, ki naj bi skupaj z vodstvi pregledale poslovanje in ugotovile bistvene probleme. Ta odločitev je toliko pomembnejša, ker ima še drug namen — končni zaključki naj bi namreč služili kot osnova za oblikovanje enotnejše kulturne politike in kar je nemara še važnejše, za določitev kriterijev, po katerih naj bi prešli od financiranja ustanov k financiranju njihove dejavnosti.

Tako je komisija za oba celjska muzeja v glavnem že opravila svoje delo. Čeprav zaključkov še ni, se nam zdi vendarle prav, da seznanimo predvsem našo kulturno javnost z nekaterimi bistvenimi ugotovitvami, ki sicer niso nove, so pa vendarle zelo značilne in aktualne.

Podatki kažejo, da sta tako Muzej revolucije kot Mestni muzej — to pa velja seveda v večji ali manjši meri za vse ustanove — v precejšnjih težavah, v katerih je dejansko vsa dejavnost odvisna od materialnih možnosti. Programa, ki izhajata iz statutov obeh zavodov (statuta pa iz zakona o muzejih), sta sicer zelo obsežna in vključujeta celotno dejavnost, ki naj bi jo oba muzeja opravljala ob najidealnejših pogojih. Vendar pa, kot je znano, idealnih pogojev za zdaj še ni. Pri tem je značilno, da je Muzej revolucije v boljšem položaju, a je ta »boljši« položaj še vedno tak, da morajo varčevati z vsakim dinarjem in da praktično ni najmanjše vsote za kakšno študijsko potovanje, ki bi obogatilo ustanovo z novimi izkušnjami sorodnih ustanov. Sredstva, ki jih muzej dobiva, po mnenju vodstva sicer zadoščajo, zato tudi ne nameravajo za prihodnje leto terjati večje proračunske vsote, čeprav pa bo nujna ureditev oziroma postavitev ograje na dvorišču; pri tem je seveda tudi res, da je bilo opravljeno delo, ki daleč presega dodeljeno proračunsko vsoto.

V velikih težavah je Mestni muzej, ki je dobil nove prostore in hkrati obdržal staro poslopje študijske knjižnice. Prostorska razširitev je namreč odprla velike perspektive, povezane razumljivo z velikimi materialnimi potrebami. Če upoštevamo, da je letošnja proračunska vsota že izčrpana in se obeta do konca leta negotovost, so razmere toliko bolj kritične. Drugo pa je seveda vprašanje ureditve celotne ustanove v novih pogojih. Tako bi samo za opremo in ureditev arheološkega oddelka potrebovali 22 milijonov starih dinarjev, za adaptacijo stare zgradbe pa 6 milijonov. (Samo za streho so porabili 7 milijonov). V muzeju se zavedajo, da tolikšne vsote ne bi mogli dobiti prej, kakor v nekaj letih, zato seveda računajo s postopnim urejanjem, namreč tako, da bi za te namene dobili letno določeno vsoto denarja. Položaj ustanove ilustrirajo še nekateri drugi podatki. V muzeju so letos porabili na primer za potne stroške 14 tisoč dinarjev, čeprav je delo kustosov pravzaprav predvsem terensko delo; za odkupe nekaterih predmetov pa samo 7 tisoč starih din! K temu bi lahko dodali morda še to, da tudi ni denarja za kustosa, ki bi lahko v Gradcu pregledal gradivo, izkopano v času druge svetovne vojne na Rifniku. Takšne razmere so osredotočile dejavnost v glavnem na interno delo. V muzeju so v zadnjih treh letih uredili 5 novih sob in lapidarij. Dejavnost muzeja gotovo tudi po zaslugi takšnih razmer ni mogla še bolj prodreti v javnost in postati torej bolj popularna. Novi prostori bodo omogočili pogostejše menjavanje razstavljenih eksponatov, saj je med 21.161 zbranimi in katalogiziranimi predmeti gotovo veliko takih, ki jih širša javnost še ni videla.

Med največje probleme moremo nazadnje šteti kustosa etnografa, ki ga muzej še vedno nima, kakor vodiča zlasti za zahtevnejše obiskovalce, ki ga tudi ni.

Če bi skušali ob primeru celjskih muzejev ugotoviti, kako je pravzaprav s financiranjem dejavnosti, o čemer že zelo dolgo govorimo, bi mogli reči, da za zdaj financiramo še samo obstoj ustanov. Kolikor bi dejansko hoteli financirati dejavnost, bi morali dodeliti ustanovam vsaj 25 odstotkov sredstev od proračunske postavke. Od denarja, ki ga na primer dobi Mestni muzej (19 milijonov starih dinarjev), porabijo za osebne dohodke blizu 18 milijonov, kar pomeni, da za dejavnost zunaj ustanove ne ostane zadosti. Tu pa prihaja v poštev recimo ureditev šempetrskih izkopanin in Rifnik, odkupi kulturno zgodovinskih spomenikov itd. Možno bi sicer bilo, da bi pač uskladili dejavnosti z materialnimi dajatvami, vendar bi to pomenilo verjetno znatno ožji obseg te dejavnosti, v čemer gotovo ne moremo iskati rešitve. Rešitev je najbrž v ureditvi statusa celjskih kulturnih ustanov in v trdnem sporazumu glede sofinanciranja občin, ki so te ustanove dejansko tudi njihove. dhr

CELJSKI ZBORNIK 1967

Izšla je enajsta knjiga Celjskega zbornika. To dejstvo je toliko bolj razveseljivo, ker so materialne težave pred dvemi leti zavrle redno izhajanje publikacije in je zbornik z letnico 1966 izšel šele v naslednjem letu, tako da zbornika 1966 dejansko nimamo. To seveda ni povsem brez pomena, če vemo, da je pravzaprav Celjski zbornik edina periodična publikacija, ki goji publicistično dejavnost in je njen namen, da v takšni obliki prezentira posamezne družbeno aktualne probleme, pomembne za celotno pokrajinsko območje. Kakor lahko razberemo iz sklepnega uredniškega zapiska je bil svet za kulturo in znanost občinske skupščine kot izdajatelj publikacije tudi ob enajsti knjigi v neprijetnem položaju, saj so se porajale zopet finančne težave. Vendar pa »je po treznem preudarku ugotovil, da bi prenehanje ali tudi samo začasna prekinitev izdajanja Celjskega zbornika pomenila prehudo osiromašenje kulturnega in raziskovalnega potenciala celjskega območja ter je soglasno sklenil, naj zbornik izide tudi v letu 1967.«

Spričo tega, da sredstva, ki jih je bilo mogoče dodeliti, niso zadostovala, je nov uredniški odbor skušal zbrati dodatni denar, da bi mogel zbornik razširiti in uvrstiti vanj še več kvalitetnih prispevkov, vendar prizadevanje ni uspelo. Zanimivo je, da se je od delovnih organizacij (zopet) odzvala samo tovarna Aero!

Položaj, v kakršnem je potemtakem tudi Celjski zbornik, sili k razmišljanju in razmisleku o tem, ali navsezadnje celjska družbena skupnost zares ne bi mogla vzdržati te periodične publikacije?! Vprašanje je toliko bolj umestno, če imamo pred očmi založniško in publicistično dejavnost v Celju pred kakim stoletjem. Logična se zato zdi ugotovitev v uredniškem zapisku: »Če hočemo obdržati pri življenju naš zbornik, ki že več kot poldrugo desetletje nadvse dostojno predstavlja to pokrajino v slovenski narodni skupnosti in si je s svojimi dosedanjimi knjigami že pridobil primeren sloves, mu moramo ustvariti trden materialni temelj z zrelim sodelovanjem delovnih organizacij in drubenopolitičnih skupnosti vsega celjskega pokrajinskega območja ... Prepričani smo, da bo družbena preobrazba vendarle strnila sile in zagotovila denar za nadaljnje izhajanje našega zbornika, ki je prav gotovo eden pomembnejših oblikovalcev pokrajinske družbene skupnosti osrednje Slovenije.«

Celjski zbornik 1967 prinaša vsebinsko dovolj pretehtano in zanimivo gradivo. Emil Cesar piše o pismenih stikih med pesnikom Karlom Destovnikom Kajuhom in Francem Primcem-Perotom, ki osvetljujejo zlasti literarni lik tragično umrlega petrovškega rojaka Primca. V literarno področje sodi prav tako Franca Jesenovca prispevek Aškerčev slog v lirskih in epskih poezijah, posvečen 70-letnici izida druge Aškerčeve pesniške zbirke, dalje Drobiž o Aškercu, ki ga je prispeval Janko Glazer, ter skrbno urejena Bibliografija Vladimira Levstika, ki jo je pripravila Eva Bauman. O novem poslopju Študijske knjižnice v Celju piše inž. arh. Jurij Sadar, kustosi Mestnega muzeja — Milena Moškon o celjski zbirki panjskih končnic (prispevek ilustrirata dve barvni reprodukciji: David in Goliat in Babji mlin), Vera Kolšek o zgodovini celjskega lapidarija in Lojze Bolta o nožu iz bronaste dobe v Celju. Najobsežnejša je razprava Milana Natka Vodno omrežje v Spodnji Savinjski dolini in njega uporaba za mlinarstvo in žagarstvo, ki pomeni po svoji studioznosti tudi pomemben prispevek k hidrografiji. Sodelavci letošnjega zbornika so prav tako Boris Strohsack (Avtonomno pravo delovnih skupnosti in delovni spori pred sodišči), Ludvik Rebušek (Težaven položaj naravnih zdravilišč in Nov sistem šolanja prodajalcev), dr. Aleksander Hrašovec (Nekaj perečih vprašanj v zdravstvenem zavarovanju kmetov), dr. Rudolf Čik (Napredek ginekologije in porodništva v letih 1956—1966), Franjo Baš (Prva filozofija), Ivan Stopar (Štiri leta zavoda za spomeniško varstvo), Janez Žmavc (SLG Celje v sezoni 1965-66), Jure Kislinger (Oris delovanja celjskega Likovnega salona v sezoni 1965-67), Gustav Grobelnik (Komorni moški zbor kot legat slovenske zborovske kulture) in Milan Božič (Celje je dobilo umetno drsališče). dhr

SLOVENSKI OKTET V ŠTORAH

Tisti, ki niso prišli na koncert Slovenskega okteta v telovadnici osnovne šole v Štorah, so zamudili nadvse prijeten večer, poln umetniškega doživetja. Slovenski oktet je s svojo izredno ubranostjo, z dovršeno dinamiko in z virtuoznim izvajanjem tako umetnih kakor tudi narodnih pesmi ponovno dokazal, da je na tem področju vodilni ansambel pri nas. V devetdesetih minutah se je pred nami zvrstila vrsta prefinjenih vokalnih barv, od najčistejšega liričnega pejsaža slovenske narodne pesmi, do najtemnejših odtenkov črnskega spirituala.

Nepozabni nam bodo ostali v spominu solisti: Danilo Čadež in Peter Ambrož s čudovitima liričnima tenorjema, ki spominjata na pokojnega Janeza Lipuščka, Božo Grošelj s svojim dovršenim in doživetim prednašanjem, Tone Kozlevčar s svojo neposrednostjo ter Peter Čare s svojim mogočnim basom.

Slovenski oktet nam je tokrat pripravil tudi presenečenje: v njegovem sestavu je kar polovica novih obrazov. Povsem razumljivo in naravno je, da se v človeku ob taki spremembi porajajo določeni dvomi, posebno še, če gre za vrhunski ansambel, kakršen je Slovenski oktet. Toda — presenečenje je bilo popolno: kljub bistveni zamenjavi članov ansambla je pred nami zadonela pesem v stilu starega okteta, še več, tu in tam je bilo opaziti celo nove kvalitete.

Še beseda o obisku. Popoldanski koncert za šolsko mladino je bil zelo dobro obiskan in predstavnik Slovenskega okteta je dejal, da je bil to doslej njihov najboljši kontakt z mladino. Obisk večernega koncerta pa je bil številčno šibkejši, saj je ostala dobra polovica 320-sedežne dvorane prazna.

Prav gotovo bom izrazil mnenje vseh, ki so bili na koncertu Slovenskega okteta, če ob koncu zapišem, da nas je koncert navdušil, kakor tudi, da je želja nas vseh, da bi bilo v Štorah takšnih prireditev čim več.

PERC LEOPOLD
Železarna Štore

Ne podpirati

PRISPEVKI K RAZPRAVI O STATUTARNIH DOLOČILIH POSVEČENIH CELJSKI KULTURI

Po mnenju ravnatelja glasbene šole Egona Kuneja bi morali v statutu kulturo v splošnem konkretneje opredeliti. Iz opredelitev bi morala biti jasna tudi naša kulturna politika, kajti dejstvo je, da te politike pravzaprav ni, dejavnost sama pa je dostikrat potisnjena nekako ob stran in je ne tretiramo kot enakovredno drugim področjem. Pri tem, kot je dejal E. Kunej, bi se morali izogibati formulacij, ki skušajo nekaj podpirati, kajti takšno podpiranje pomeni dejansko toliko kot subvencioniranje, to pa je vsekakor premalo za financiranje oziroma plačevanje dejavnosti, o čemer sicer govorimo, a česar v praksi še vedno ne uveljavljamo. S tega stališča se tudi ne moremo sprijazniti, da bi v statutu na vse strani odpirali neke možnosti; gre predvsem za to, da bi utrdili sistem, s katerim bi mogli zadovoljevati potrebe. Zdi se mi, je rekel E. Kunej, da bi morali tudi vsi družbeno politični dejavniki posvetiti več pozornosti kulturi, kar naj bi bilo v statutu izraženo, čeprav se seveda zavedamo, da statut sam so sebi še nič ne pomeni, če do kulture nimamo pristnega odnosa.

V sedanji praksi poznam zelo veliko kampanjskega reševanja kulturnih problemov. Vemo in razumljivo je, če človek teži po višjem standardu, toda pri tem ne bi smeli pozabljati, da je vendar družbeno bitje, ki ne more živeti samo od materialnih dobrin, ampak se plemeniti prav tako v gledališki kakor koncertni dvorani ali drugje. Če bi naj bila kultura obraz nekega naroda, potem bi dejal, da je prazna koncertna dvorana slaba poteza v tem obrazu. Gre potemtakem tudi za to, da bi s skupnimi močmi prispevali vse za polnejše kulturno življenje, kar mora začrtati tudi statut, in tudi za to, da k temu življenju vsak občan prispeva svoj delež. Navsezadnje ne moremo dopustiti, da bi ved. no bolj izgubljali odnos do vseh pozitivnih dobrin, ki nam jih nudi naša družba. dhr

Bolgarski zbor Kaval

Na turneji bolgarskih pevcev po Sloveniji so se zaustavili tudi v Celju. Na sporedu smo slišali poleg bolgarskih narodnih in umetnih tudi Schuberta, Mozarta, Gallusa ter prelepe ruske pesmi. Od opernih zborov so zapeli nekaj znanih. Njihov spored je bil ohlapno ubran v želji slehernemu poslušalcu nuditi to ali ono zvrst glasbe. Osemdesetčlanski zbor iz Sofije je korpus uravnovešenih glasov in zliteega petja. Med njimi so bili očarljivi nekateri solisti. Zbor po glasovni jakosti presega kapaciteto naše dvorane in je bil zlasti v intimnih skladbah prekrivan po izredno mogočnih basih (Schubert). Posamezne točke, zlasti s solisti so pri publiki zehtevale ponovitve. Deloma se je ugodilo njihovim željam. Nijhov zborovodja ima zbor že desetletja pod svojo taktirko, pozna pa se mu, da hkrati dirigira opero in sinfonični orkester. Koncert je bil nad pričakovanjem dobro obiskan, želeli bi, da bi to postalo pravilo tudi za manj atraktivne koncertne prireditve. Bolgarski pevci vračajo obisk Invalidskemu pevskemu zboru in prav bi bilo, da bi se stiki nadaljevali ne le radi slovenske zajemnosti marveč tudi radi krepitve in poživitve naše in njihove kulture.

A. S

ELEKTRIFIKACIJA PAŠKEGA KOZJAKA

Nič več petrolejk in sveč

- ELEKTRIFICIRAN ŠE ZADNJI PREDEL V CELJSKI OBČINI
- PREDVIDENO GRADNJO SO ZAKLJUCILI V NEKAJ MESECIH, ROK PA JE BIL DVE LETI
- »NISMO VEC ODMAKNJENI OD SVETA IN LJUDI, LUČ IMAMO«

Paški Kozjak in njegovi zaselki. Znano ime iz narodno osvobodilne borbe. Borci XIV. divizije so leta 1944 prelivali svojo kri po strminah Paškega Kozjaka. Ljudje so v teh partizanskih krajih dali vse, samo, da bo osvoboditev izpod tujega jarma prišla čim hitreje. Osvoboditev so proslavili spominjajoč se vseh, ki so v bližini njihovih domov izgubili življenja. Začeli so živeti drugače, boljše in svobodno življenje. Le ena velika želja je še tlela v njih, njihove temne kmečke izbe so razsvetljevale le petrolejke in sveče, želeli so luč, pravo — električno luč.

Pred dnevi je v nekaterih zaselkih Paškega Kozjaka s celjske strani in s strani Slovenskih Konjic prvič zagorela žarnica. Svečanosti in proslavljanja delovne zmage pa so se udeležili tudi drugi, ne samo vaščani.

Parož, Stmec, Brdce in del Brezja so novo elektrificirani predeli. 36 družin na celjski strani in 12 na strani Slovenskih Konjic. Veselje v hišah. Veselje v srcih. Elektrika je v hiši. Mi, mestni ljudje si sploh ne moremo predstavljati, kaj je pomenila tem ljudem elektrika. Nekako navajeni smo že, da samo obrnemo stikalo in prijetna svetloba se razlije po hiši. Tu pa so stoletja živeli v temi. Malček, star približno tri leta, je stal v veži in občudujoče ogledoval svetlo žarnico. Prst v ustih je verjetno pomenil, da premišlja. On bo doživel novo obdobje. Elektriko so naredili zanj in njegove sovrstnike.

Svečanost je v prostorni izbi odpri MARTIN STRAVS, predsednik režijskega odbora za elektrifikacijo in se med drugim zahvalil za veliko pomoč obeh občinskih skupščin, saj so v Celju dali 20 milijonov SD, Slovenskih Konjicah 4 milijone SD, občani pa so sami zbrali 6 milijonov. Na hišo je prišlo od 100.000 do 400.000 SD. Kmeta MARTIN JAVORNIK in VERONIKA GROBELNIK sta prispevala vsak po 400.000 starih din, kar je za eno kmetijo zelo veliko.

Odbornik tega terena ANTON MOGU je govoril o izvedenih delih, predsednica občinskega zbora skupščine občine Celje. MAGDA KOCARJEVA je po kratkem prisrčnem nagovoru vaščanom upihnila staro petrolejko, ki je visela na zidu in prižgala električno luč. Veselju ni bilo ne konca ne kraja. Oba predsednika Občinskih odborov SZDL, iz Celja JANKO ŽEVART iz Slovenskih Konjic in tov. MAROŠEK sta si stisnila roki ob delovni zmagi domačinov.

In res je to velika delovna zmaga. Ko so lani delali predračun v vrednosti 64 milijonov SD, so predvideli dela za dve leti. Ljudje na Paškem Kozjaku pa so pričeli februarja in končali novembra. V prvem trenutku je dobilo luč osem hiš, ostale pa jo bodo dobile v prihodnjih dneh. Izvajalec del Elektro Celje in GG Celje, sta pomagala ljudem pri tej veliki akciji, da bi bila čim hitreje končana, zato so jim vaščani nadvse hvaležni. Celotno omrežje je dolgo preko 20 kilometrov.

Težko bi bilo opisati vse napore domačinov na Paškem Kozjaku, kaj vse so morali narediti na teh strminah, da se jim je uresničila dolgoletna želja. Njihova delovna zmaga je bila najlepše darilo republiki za njen dan. Ljudje so s svojimi rokami in materialom prispevali 34 milijonov SD.

M. SENIČAR

VSAK ČETRTI V STANOVANJU PODJETJA

Po sklepu delavskega sveta podjetja je Aero kupil letos 26 novih stanovanj, v glavnem dvo pa tudi enosobna v montažni stolpnici. Medtem ko so šest stanovanj namenili raznim strokovnjakom v podjetju, je z dvajsetimi razpolagala stanovanjska komisija kolektiva. Pri tem je imela težko delo, vendar vse kaže, da ga je uspešno opravila.

S tem pa delo komisije še ni zaključeno. Nameravajo izvesti anketo, iz katere bi naj razbrali še ostale potrebe po stanovanjih. Razen tega menijo, da bodo morali v prihodnje misliti tudi na nakup večjih stanovanj, saj so potrebe zanje več kot očitne.

Z vselitvijo v 26 novih stanovanj se je skupno število stanovanj celjskega Aera povečalo na 119, to pa hkrati pomeni, da je vsak četrti zaposleni v Aeru v stanovanju, ki je last podjetja. —m

Pričetek akcije. Tovariši z občinske skupščine v Celju so zaprosili informatorko, da takoj skliče štab civilne zaščite tovarne EMO. Prav na začetku pa se je zataknilo. Foto: L. S.

AKCIJA V EMO

„Skličite štab civilne zaščite"

- KAKO SO V NAŠI NAJVEČJI TOVARNI PRIPRAVLJENI NA NEVARNOST
- VAJE SO POTREBNE ZARADI BOLJSE ORGANIZACIJE IN VEČJE PRIPRAVLJENOSTI
- ZATAJILO OBVEŠČANJE; PRVI IN NAJBOLJ VAŽEN ELEMENT PRI ORGANIZACIJI REŠEVANJA

Bilo je osem zvečer, ko so se pred vratarsko ložo v upravnem poslopju tovarne EMO v Celju zaustavili: predsednica občinske skupščine Celje *Olga Vrabičeva*, podpredsednik *Zdravko Trogar*, načelnik oddelka za narodno obrambo *Ernest Pikl* in referent za civilno zaščito *Alojz Pavšer*.

»Dober večer! Smo z občinske skupščine. Skličite štab civilne zaščite vaše tovarne.«

Informatorka *Sonja Košec* ni bila presenečena.

»Imate pooblastilo?«

Takoj zatem se je pričela telefonijada. Obvestili so dežurnega tehnika tov. *Lednika*, ki bi moral poslati pet ljudi iz emajlirnice kot kurirje na domove članov štaba.

Na žalost v EMO niso vedeli, da v nadstropju više zaseda upravni odbor, med njimi pa je bilo nekaj članov štaba.

Prihajati so začeli kurirji počasi, vendar gotovo. Eden je imel kolo, drugi moped in tako dalje. Ljudje pa stanujejo v mestu in daljni okolici. Bo že šlo. Čez pol ure je odšel še zadnji kurir. Službeni šofer se je pričel razburjati, ko so ga poslali na obveščanje članov štaba. Nekatere so poklicali kar po telefonu, vendar ne s kratkim stavkom: »Sklic štaba civilne zaščite«, kot bi si predstavljali, temveč z obveznim refrenom: »Prišli so z občine, od civilne zaščite in ...«

Prvi korak je bil zelo poražen. Obveščanje tistih, ki imajo v rokah organizacijo reševanja in načrte bi moralo biti mnogo bolje izpeljano. Nato so pričeli prihajati Resni in zaskrbljeni.

»Samo vaja?« so si nekateri oddahnili.

Zbrali so se v sejni sobi, kjer sta jim *Zdravko Trogar* in direktor ing. *Vršec* povedala, da gre za vajo štaba. Nevarnost je poplava. Po podatkih bo voda dosegla in poplavila tovarno ob 01. uri. Takoj na delo. Posedli so v razne pisarne: ljudje iz službe za zvezo, tehnično reševalne, sanitetne, službe za red in varnost ter požarne varnosti. Le referent za opremo tov. *Pirš* je obsedel v sejni sobi, ker brez opreme ni mogoče opravljati svojo zadolžitev.

Po določenem roku so službe izgotovile naloge. Rezultat nam ni znan, vsekakor pa je dober, saj imajo v EMO odlično pripravljene načrte za razne nevarnosti. Prvi poražen vtis je bil z akcijo članov štaba nekoliko popravljen. Le ekipa varilcev se ni mogla zbrati, ker večinoma stanujejo po okoliških naseljih.

Akcija je bila končana, ljudje so odšli na zasluženo spanje. Mi pa smo začeli premišljati. Ali ni bilo vse prepočasi, preveč zamotano? Kaj če bi bila nevarnost resnična. Nekateri menijo: »Ih, tedaj pa bi bilo vse drugače.« Vendar ali nam prav takšne vaje ne dajo pravilnega občutka, kaj moramo narediti v nevarnosti. Nobena služba ne sme zatajiti. Če je bilo že v EMO tako, kako je šele v manjših delovnih organizacijah? Vsekakor bodo takšne vaje še potrebne, kljub jezi nekaterih. Kaj vse lahko naredimo in rešimo, če pravilno, organizirano in hitro interveniramo, v Celju dobro vemo. V EMO pa bo druga vaja — če bo — gotovo mnogo bolje uspela, kot prva, čeprav tudi ta ni bila tako slaba.

M. SENICAR

Večerna šola

V novembru je začela z delom večerna osnovna šola pri Delavski univerzi v Velenju. Pobudo za to šolo je dal mladinski aktiv iz Rudarskega šolskega centra, saj ta center obiskuje večje število dijakov, ki nimajo dokončane osnovne šole in po šolanju ne morejo dobiti ustreznega spričevala za kvalifikacijo, saj le-ta velja le za velenjski rudnik.

V sedmi in osmi razred se je vpisalo 78 slušateljev, v glavnem so to mladi z rudarskega šolskega centra. Kljub zelo ugodnim pogojem, za šolanje plačajo le 200 Ndin, pa se niso vpisali v večerno šolo tudi mladi iz drugih delovnih kolektivov, ki nimajo dokončane osnovne šole. Takih je na primer samo v TGO Gorenje kar 590.

—a

TRG PODJETJE
moda
CELJE

Po izredo ugodni ceni vam nudimo DAMAST
PREJ ND 20.35
SEDAJ ND 16.–
Blago za zavese in pregrinjala
PREJ ND 12,20
SEDAJ ND 8,15

poslovalnica
manufaktura
CELJE
Cankarjeva 1

Za boljše gospodarjenje v kmetijstvu, za vsako vaško gospodarstvo pomeni veliko pridobitev

NOVI
ENOFAZNI MOTOR ELEKTROKOVINE
tip EKSK 112 S 4

za dve konjski moči (1,5 kilovata) in s 1430 vrtljaji v minuti.

Olajšajte si delo! Z enim motorjem lahko poganjate več gospodarskih strojev: mlatilnico, cirkularno žago, slamoreznico, žrmlje, brus, sadni mlin itd.

ENOFAZNI MOTOR ELEKTROKOVINE

je zgrajen za potrebe vaških gospodarstev, je enostaven in prenosljiv. Priključite ga na enofazno napeljavo za luč, kakor druge gospodinjske aparate. Stroški za pogon elektromotorja so nizki. Poraba elektrike se obračunava po števcu in tarifi za gospodinjstvo.

Zahtevajte ponudbe v najbližji trgovini s tehniškim blagom, pri našem predstavništvu v Ljubljani, Titova 28, tel. 315-824 ali v naši tovarni:

ELEKTROKOVINA
MARIBOR, Tržaška 109
telefon: 31-120

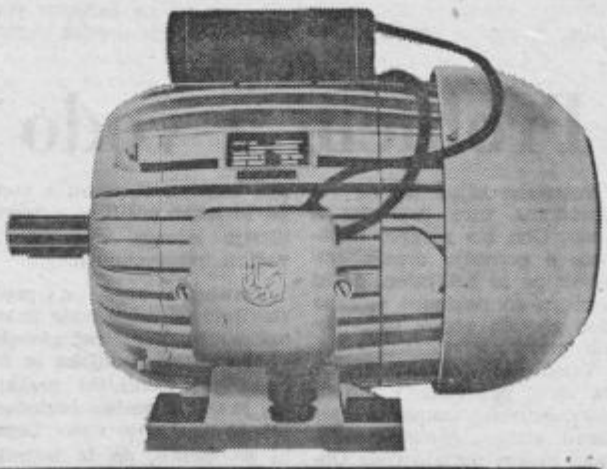

Tip EKSK 112

ELEKTROKOVINA

Zdrav duh v zdravem telesu, da, toda le v urejeni šoli!

NA KRATKO

Urediti do konca

Na zboru volivcev v Zabukovici so ljudje izrazili pripravljenost za pomoč šolstvu na področju žalske občine. Poudarili so, da bodo na referendumu glasovali za samoprispevek. Ko so razpravljali o drugih problemih so naglasili, da bi morali dokončno urediti še cestišče in rešiti nekatere komunalne probleme.

—ez

Otvoritev ceste

V sklopu praznovanja Dneva republike so v Matkah pri Šempetru predali v promet preurejeno cesto od Šešč proti Matkam. Del tega cestišča so namreč občani že asfaltirali, preostali del pa bodo uredili v prihodnjih letih. Tako bo tudi ta vas povezana z asfaltom.

js

V vseh vaseh

Občani krajevne skupnosti iz Petrovč, ki združuje poleg Petrovč še Drešinjo vas, Arjo vas, Levec in Dobrišo vas, so organizirali v minulih dneh sestanke, na katerih so razpravljali med drugim tudi o vprašanju šolstva na področju žalske občine in o razpisu referenduma. Mnenja so bili, da bi bilo moč rešiti ta problem edino s samoprispevkom

—aj

Otvoritev vodovoda

V Libojah so v sklopu praznovanj dneva republike predali v uporabo letos dograjen vodovod za potrebe občanov. Zgradili so ga s sredstvi krajevne skupnosti ob pomoči skupščine in samih občanov. S tem so Libojčani rešili velik problem, ki je obremenjeval prebivalstvo tega kraja z okoliškimi zaselki.

—ez

Priznanja najboljšim

Delovni kolektiv žalske Zarje je ob praznovanju dneva republike pred praznikom na svečani seji podelil priznanja najdelavnejšim članom kolektiva. Prejeli so jih člani te delovne organizacije, ki so v minulem obdobju v veliki meri doprinesli, da so gospodarski uspehi večji.

—aj

Slabi mostovi

Med Novim Kloštrom in Spodnjimi Grušovljami je več cestnih mostov, ki zaradi dotrajanosti ali poškodb ne nudijo varnega prometa. Ker kaže, da ni nikogar, ki bi mostove popravil, bi morali zaradi varnosti postavti vsaj svarilne znake, da ne bo prišlo do nesreče ali pa prepovedati promet za vsa tovorna vozila.

—mp

Svečana akademija

V Braslovčah so na predvečer dneva republike pripravili svečano akademijo, v kateri je sodelovalo poleg članov prosvetnega društva, še večje število učencev braslovške šole. Ob tej priliki so izročili tudi pokal odbojkarjem, ki so dosegli med tekmovanjem gaberskega Partizana najboljši uspeh.

—mp

Nov most

Prebivalci Braslovč so v minulih dneh začeli graditi most čez potok Trebnik ob domu TVD Partizan. Del denarja je prispevala krajevna skupnost, ostalo pa prebivalci, ki most največ uporabljajo. Most bo iz betona in bo že pred novim letom dograjen.

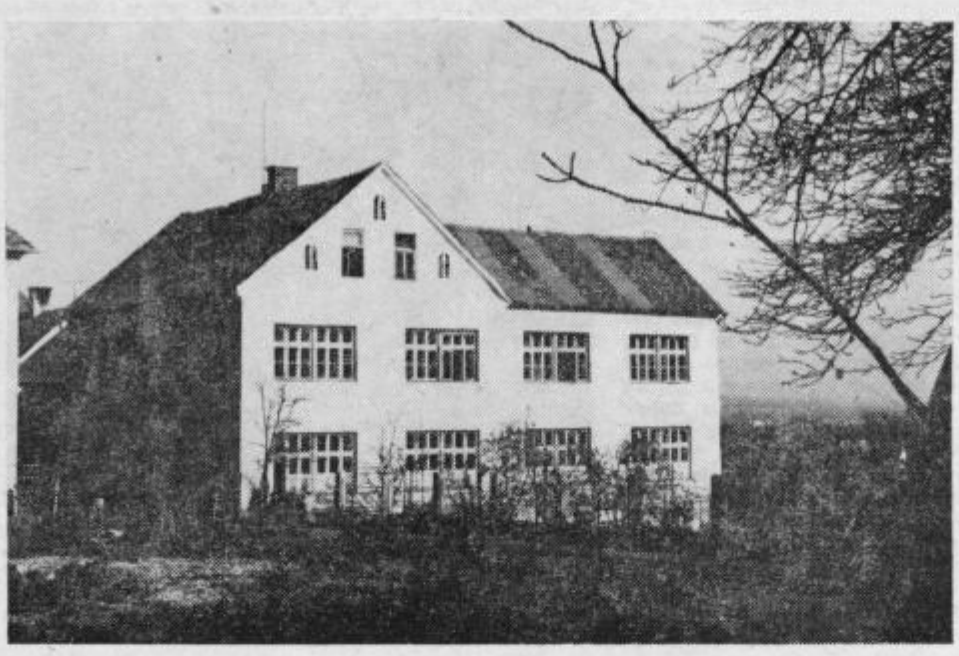

Zunanji videz šolskih stavb na področju žalske občine je še dokaj lep, toda, ko prestopiš prag, se ta prvi vtis spremeni v razočaranje. Neustrezni šolski razredi, slabi podi, neustrezno gretje, pomanjkanje kabinetov, telovadnic in upravnih prostorov — to je breme, ki je ostalo dolga leta nerešeno. Tokrat kaže, da bodo Savinjčani tudi ta problem v obliki samoprispevka rešili. Ne zase, temveč za svoje otroke. Posnetek prikazuje šolo v Grižah, katere zunanji videz ne kaže vse siromaščine, ki jo srečamo notri. Foto: P. Božič

Savinjčan — veš svoj dolg?!

ČEZ DVA DNI, V NEDELJO, BODO V SAVINJSKI DOLINI Z REFERENDUMOM DOKAZALI SVOJO VISOKO ZAVEST.

● DOSLEJ PREBIVALCI SAVINJSKE DOLINE ZA NOBENO AKCIJO NISO POKAZALI TOLIKO RAZUMEVANJA IN PRIPRAVLJENOSTI, KOT ZA REŠITEV PROBLEMOV V ŠOLSTVU

● VSI DOSEDANJI RAZGOVORI Z OBČANI KAŽEJO, DA JE VPRAŠANJE REFERENDUMA LE GOLA FORMALNOST, SAJ SO SVOJO PRIPRAVLJENOST IZPRIČALI ŽE NA ZBORIH VOLIVCEV.

Danes, ko je od prve odločitve za razpis referenduma preteklo le nekaj tednov, se človeku zdi, da ponavlja že znane stvari, kakor hitro beseda nanese na samoprispevek za rešitev problemov v šolstvu na področju žalske občine. To pa zato, ker so občani o samoprispevku in problemih šolstva toliko razpravljali, to je danes najaktualnejša tema v Spodnji Savinjski dolini (in tudi drugod, saj prav zaradi odločitve Savinjčanov o podobnih samoprispevkih razpravljajo že tudi v drugih občinah).

Občan, ki se je teh razgovorov udeležil, k temu lahko pridamo to, da so to skoraj vsi volivci na področju žalske občine, ve, kaj in kdaj bo prispeval in zakaj bo uporabljen njegov dinar. Vsi vemo, da je šolstvo osnovni pogoj za razvoj kulture nekega naroda. Prav tako vemo, da je šolstvo predpogoj za delo v današnjem času, saj so tisti časi, ko je gospodar pri določevanju poklicev za svoje otroke razvrščal po ustaljeni formuli: tebi gre vse lahko v glavo, torej greš ti v šole; tebi gre znanje v šoli malo težje, ti greš v uk; ti, ki si malo okornejši, ti pa ostaneš doma — da so ti časi že zdavnaj minili. Kajti prav v Savinjski dolini so dokazali, da se lahko na sorazmerno majhni površini da s kmetijstvom ustvariti takšen standard, seveda z gospodarjenjem, kot je v Savinjski dolini, da ta pomeni nekaj več kot samo biti kmet. Danes je že jasno zakaj je tako, saj vemo, da je skoraj vsak drug gospodar kmetijski tehnik, da je torej poleg prakse, ki se je izpopolnjevala iz roda v rod to dopolnjeval tudi v kmetijskih šolah.

Po drugi strani pa prav tako vemo, da danes polovica vseh zaposlenih, ki so stari do trideset let na področju žalske občine nima popolne osnovne šole! K temu naj dodamo, da je od stotih učencev le štiriinpetdeset uspešno zaključilo šolanje v osmem razredu osnovne šole, in da še od teh le manj kot polovica uspešno nadaljuje šolanje ali se vključi v uk!

Očitek, da so za to krivi le prosvetni delavci zanikajo podatki in spoznanje samih občanov, saj v takšnih pogojih, kot so na žalskem področju, boljšega uspeha ni moč doseči. Gre namreč zato, da so šolske stavbe stare, da se vrši pouk v dveh in celo treh izmenah, da morajo otroci zaradi takšnih pogojev med poukom prezebati, da v istem času, ko njihovi starši v tovarnah imajo tople malice oni otepajo suho hrano in da se uče z učili, ki so jih uporabljali že njihovi očetje. Vse te okoliščine pa zdaj, ko starši to vedo lahko odpadejo. To verjetno tudi v naslednjih petih letih bodo, saj nobenemu od staršev ne more biti vseeno, kaj bo jutri z njegovim otrokom.

Problem z vodo

Polzelane kljub dvema vodovodoma tare preskrba z vodo. Oba sta namreč napajana s pomočjo črpalk, vodotok pa ni zaključen, poleg tega pa so nekatere vmesne cevi glavnih vodov premajhnih premerov.

Vsled tega pogosto zmanjka vode, predvsem v novem stanovanjskem naselju, kjer zaradi slabega pritiska stanovalci blokov nimajo vode. Občani so nedavno na zboru volivcev menili, da bi ta problem morali čimprej rešiti, to tembolj, ker so v Polzeli locirana še nova stanovanjska naselja. Problem z vodo pa bi lahko rešili le z dograditvijo novega vodovoda z večjim rezervoarjem.

Vprašanje zase pa predstavljajo odpadne vode in kanalizacija ter nehigiensko okolje okrog vodnjaka in črpalke pri železniški postaji, saj je okrog mnogo odpadnih olj, ki okužujejo vodo. Občani so menili, da bi lastniki hiš morali odpadne vode usmerjati v kanalizacijo, kajti v nasprotnem primeru bo kmalu okužena vsa talna voda.

-mp

Združitev zdravstvenih domov

Mozirjani se bodo posluževali zdravstvenih uslug skupno z Velenjčani. Nov rekreacijsko turistični center na Golteh.

NA SEJI OBEH ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE MOZIRJE, SO ODBORNIKI MED DRUGIM RAZPRAVLJALI TUDI O PROBLEMIH ŠOLSTVA NA PODROČJU OBČINE, O ZAZIDALNEM NAČRTU CONINGOV TURISTIČNO SMUČARSKEGA CENTRA NA GOLTEH TER O STATUTU DELOVNIH ORGANIZACIJ.

Po večjih sejah in razgovorih na raznih ravneh so se Mozirjani odločili, da bodo ponovno združili zdravstvena domova v Mozirju in Velenju, kot je bilo to že pred leti. S to združitvijo bo namreč Zdravstveni dom v Velenju izpolnjeval zakonska določila o potrebnem številu občanov. Oboje delovnih skupnosti omenjenih zdravstvenih domov meni, da lahko takšna združitev vodi do kvalitetnejših premikov v zdravstvu v korist občanov iz obeh občin. Ostala vprašanja pa naj bi reševali v okviru medobčinskega zdravstvenega centra v Celju, ki bi naj pripravil enotne strokovne kriterije in normative.

V drugem delu seje pa so razpravljali o zazidalnem načrtu turistično smučarskega centra na Golteh, ki bi naj ga v prihodnjih letih zgradili. Dosedanje priprave so bile usmerjene le na pripravo in izdelavo ustrezne urbanistične dokumentacije in iskanje investitorjev za izgradnjo. Kot smo izvedeli, je to zdaj že urejeno, investitor bo celjsko avtoturistično podjetje Izletnik. Dela bo vodil celjski Zavod za napredek gospodarstva. Z deli bi naj začeli že letos, saj bi naj bila do 29. novembra prihodnjega leta zgrajena že spodnja postaja gondolske žičnice, zgornja postaja, sedežnica od Gornje postaje na vrh Medvedjaka, hotel do tretje faze in samopostrežna restavracja. Prav tako bi naj do takrat uredili že tudi smučišča.

Na tej isti seji se odborniki niso strinjali z odlokom o določitvi gradbenih objektov, za katere naj ne bi bilo potrebno lokacijsko dovoljenje.

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA

Umor v Dallasu je razburil ves svet, resnica o njem pa je še vedno zavita v meglo.

Znani ameriški publicist in osebni prijatelj tragično preminulega Johna F. Kennedyja

WILLIAM MANCHESTER

je dve leti proučeval gradivo Warrenove komisije in ameriške nacionalne arhive, zbiral pričevanja najrazličnejših ljudi ter na podlagi svojih ugotovitev napisal knjigo

PREDSEDNIKOVA SMRT

Knjiga obsega 800 strani, slovenski prevod bo izšel v enakem obsegu. Bralec se bo v knjigi lahko podrobneje seznanil s potekom tragičnih dogodkov. V ZDA, kjer je knjiga pred kratkim izšla, je bila razprodana v 600.000 izvodih. Slovenski prevod (oskrbela ga je Seta Oblak) bo izšel v februarju 1968. Cena knjigi bo 70 Ndin.

Vabimo vas, da si knjigo, ki bo nedvomno zbudila tudi pri nas veliko pozornost, zagotovite s prednaročilom, kajti naklada bo omejena.

Prednaročila sprejemajo vse knjigarne, knjigo pa lahko naročite tudi pri prodajnem oddelku založbe Mladinska knjiga v Ljubljani, Titova 3, ali s priloženo naročilnico.

NAROČILNICA VDC

Podpisani(a) _____

natančen naslov _____

nepreklicno naročam knjigo Williama Manchestra:

PREDSEDNIKOVA SMRT

Ceno 70 Ndin bom poravnal(a) po prejemu računa — naenkrat — v 3 mesečnih obrokih (dva po 20 Ndin in enega po 30 Ndin).*

Prosimo, neustrezno prečrtajte!

Datum: Podpis:

Savinjčani, za šolstvo smo odgovorni vsi, zato glasujmo za samoprispevek!

Neustrezna delitvena razmerja

Na področju žalske občine ne povzročajo nižje akumulativnosti višji osebni dohodki, temveč povečane dajatve družbi in drugi stroški.

Na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta v Žalcu se je po referatu o bodočih nalogah sindikata razvila živahna razprava o vprašanju akumulacije v delovnih organizacijah na področju žalske občine. Udeleženci občnega zbora so ob tem poudarjali, da je osnovna naloga sindikata, da dosledno vztraja pri izvajanju reforme ne samo v proizvodnih organizacijah, temveč tudi tam, kjer se kreirajo predpisi.

To svojo zahtevo so gradili na mnenju, da je na področju žalske občine samoupravljalska zavest bila vsaj doslej tako visoka, da niti eden izmed delovnih kolektivov ni samemu sebi rezal življenjske veje v obliki zviševanja osebnih dohodkov v breme akumulacije. Pri tem so naglaševali, da so vzroki za zmanjševanje akumulacije v delitvenem razmerju na relaciji podjetje — družba.

V reformnem obdobju so se namreč povečale dajatve družbi za približno en odstotek. Če k temu dodatnemu bremenu delovnih organizacij prištejemo še povečanje raznih drugih dajatev od povečanja obresti bančnih kreditov, cen za vodo do podražitve reprodukcijskega materiala, pridemo do vzrokov, zakaj se zmanjšuje akumulativnost. V gospodarskih organizacijah na področju žalske občine.

Predstavniki sindikatov so med drugim zato tudi zahtevali, da naj sindikati odločno vztrajajo pri izvajanju reforme, ne samo v proizvodnih organizacijah temveč tudi tam, kjer se kreirajo in sprejemajo predpisi. To zahtevo so utemeljevali z vestjo, da bi se naj povečal zvezni proračun. Po njihovem mnenju je dotok sredstev v vse proračune dovolj velik, v delovnih organizacijah pa ostaja vse manj sredstev.

Vse tiste, ki pa z zviševanjem osebnih dohodkov zaposlenih na račun zmanjševanja akumulacije, kot je to po njihovem mnenju primer v elektrogospodarstvu in še v nekaterih panogah, pa naj prenehajo opozarjati in jih kaznujejo, ne da kritično ocenjujejo vso industrijo.

J. SEVER

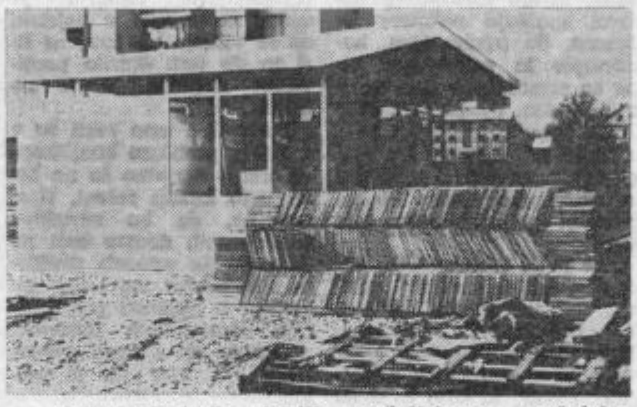

Polzelani bodo dobili specializirano prodajalno za sadje in povrtnine. Agropromet namreč postavlja v novem stanovanjskem naselju montažni kiosk za prodajo sadja in povrtnin, torej tistih prehrambenih potrebščin, po katere so morali Polzelani v druge kraje. Foto: M. Palir

Spominu Mira Verčkovnika

Dne 25. novembra t. l. so odkrili spominsko ploščo Miru Verčkovniku na njegovi domači hiši v Drešinji vasi pri Petrovčah. Pobudo za to hvalevredno dejanje so dali njegovi nekdanji sošolci in sošolke, ki so z njim leta 1938 dovršili meščansko šolo v Žalcu in tudi zdaj prisostvovali slavnosti. Udeležila sta se je tudi njegova nekdanja učitelja prof. Zima Vrščaj in Stane Praprotnik.

Miro Verčkovnik-Džoni se je rodil 28. decembra 1924. Pred okupacijo je začel delati v radiatorskem oddelku tedanje Westnove tovarne v Celju. Kot zaveden član SKOJ je bil med prvimi aktivisti Osvobodilne fronte in je 26. julija 1941 stopil v I. celjsko partizansko četo. Sodeloval je v njenih bojnih akcijah in pomagal tudi organizirati II. celjsko četo. Še ne 17 let star je junaško padel že 27. avgusta 1941 v zadnjem boju I. celjske čete pri Šentrupertu (Breza) nad Laškim.

Ob svečanosti pred sorodniki in zelo številno množico je po uvodnih besedah predsednika ZZB NOV v Petrovčah obširneje govoril prvoborec in nekdanji Verčkovnikov šolski tovariš Ludvik Zupanc-Ivo, ki je spominsko ploščo tudi odkril. Spored so obogatili mladi recitatorji, domači moški pevski zbor in godba iz Libojev.

Vse manj kulturnih prireditev

Odnos občanov žalske občine do kulturne dejavnosti se je spremenil.

Pred dnevi je bila v Žalcu razširjena seja članov izvršnega odbora občinske konference SZDL, na kateri so obravnavali vprašanje kulturne dejavnosti v občini.

Za vodilo tej razširjeni seji je služila anketa, katero so izvedli v delovnih organizacijah na področju žalske občine. Z anketo, ki je zajela tudi vodilne uslužbence delovnih organizacij, bi naj ugotovili, kje so vzroki, da se na področju žalske občine organizira vse manj kulturnih prireditev, in zakaj zamira amaterska kulturna dejavnost.

Z anketo so ugotovili, da je povprečen občan žalske občine preveč okupiran le s pridobivanjem določenih materialnih dobrin, in da pri tem pozablja na duhovne dobrine. Zadovoljuje se z dobrinami, ki mu jih nudijo sodobna komunikacijska sredstva, kot so radio in televizija ter kinopredstave.

Vzrokov za to je vsekakor več. Med poglavitne vsekakor sodi premajhna skrb in dejavnost nekaterih vodstev osnovnih šol, ki že v šoli ne pritegnejo malčke h kulturni dejavnosti, oziroma v njih ne vzbujajo potrebe po njej. K temu naj dodamo, da tudi sindikalne organizacije v delovnih kolektivih ne vodijo načrtne politike pri vključevanju proizvajalcev v kulturno dejavnost, posebno v posamezne dejavnosti amaterskih kulturno prosvetnih društev.

Poseben problem pa predstavlja financiranje kulturne dejavnosti. Zaradi vse večje želje po pridobivanju materialnih dobrin so občani in delovne organizacije zanemarile na pomoč raznim društvom, ki organizirajo kulturne prireditve. Ta so doslej ostala le ob sredstvih iz občinske blagajne, ki pa je njihov življenjski prostor zaradi pomanjkanja denarja škrto odmerjala.

Vsled tega so na seji predlagali naj bi delovne organizacije prevzele patronat nad društvi v kraju in jim s tem pomagala pri delu. To tembolj, ker so nekatere delovne organizacije kot na primer žalski kmetijski kombinat, polzelska lastovka in keramična industrija v Libojah že doslej gmotno pomagala raznim društvom, kar se je v veliki meri odrazilo pri njihovi dejavnosti. Nekaj društev in pevskih zborov lepo dela prav ob tej pomoči. Ob koncu so sprejeli več sklepov in priporočil za tiste delovne organizacije, ki so doslej vprašanje kulturne dejavnosti zanemarjale, čeprav so v kraju samem bili sposobni in voljni kadri za delo.

J. SEVER

Gibanje prebivalstva

na območju žalske občine

Jožef Marčinko, mesarski pomočnik iz Braslovč 67 in Alojzija Herodež, delavka iz Šešč pri Preboldu. Jožef Petek, rudar iz Kasaz 32 in Julijana Frece, delavka iz Kasaz 53. Marijan Verdev, trgovski pomočnik iz Rakovelj 12 se je poročil z Danico Cilenšek, trgovsko pomočnico, Kasaze št. 94.

Na območju žalske občine pa so v teh dneh umrli:

Eva Brus, roj. Šercel, soc. podpiranka, stara 82 let, Polzela št. 18; Elizabeta Volavšek roj. Mavrin, soc. podpiranka, stara 86 let, Celje, Kočevarjeva 10; Stanislav Kramer, kmetovalec, star 38 let, Galicija 55; Marija Verdel roj. Kroflič, stara 70 let, kmetovalka, Zavrh pri Galiciji št. 9; Marija Vasle roj. Šošter, stara 25 let, kmetovalka, Založe 62; Frančiška Pečovnik roj. Kolenc, druž. upokojenka, stara 87 let, Dolenja vas št. 15; Marija Derča, delavka, stara 52 let, Grajska vas 18; Jernej Turnšek, upokojenec, star 89 let, Miklavž pri Taboru št. 44; Stanislav Eberlinc, gozdni delavec, star 34 let. Miklavž pri Taboru št. 45; Ana Štorman, upokojenka, stara 67 let, Kaplja vas št. 5; Marija Lešnik, roj. Vrtancel, stara 79 let, gospodinja, Celje, Cinkarniška pot 12; Marija Juteršek, kmetovalka, stara 89 let, Gotovlje 143 in Berta Cokan roj. Mastnak, kmetovalka, stara 71 let, Zgornje Roje št. 19.

prosim, pokažite mi oba električna brivnika braun-iskra!

Če se še vedno brijete z miljenjem, ali če niste zadovoljni s svojim dosedanjim brivnikom, stopite v trgovino in zahtevajte, naj vam pokažejo oba brivnika Braun-Iskra.

Poizkusite se obriti z enim ali drugim Braun-Iskra brivnikom in prepričani smo, da ne boste prvi, ki se je odločil že po prvem preizkusu za nakup, ker Braun-Iskra brivniki brijejo res čudovito.

BRAUN-ISKRA SIXTANT

z vgrajenimi škarjami za striženje zalizkov in brk, 110/220 V izmen. napetosti, stikalo za vklop in izklop, v elegantnem etulju z zrcalom za ceno 299,50 novih dinarjev.

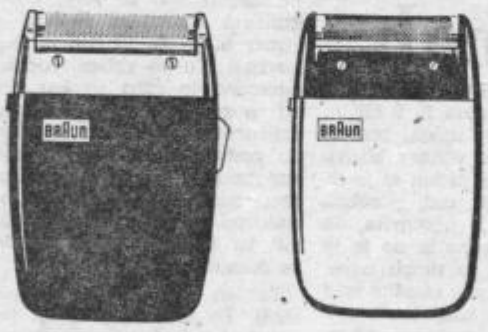

BRAUN-ISKRA SPECIAL

z vgrajenimi škarjami za striženje zalizkov in brk, 110/220 V izmen. napetosti, za ceno 185,00 novih dinarjev.

Brivnika sta tako dobra, da Braun-Iskra daje **3-letno mednarodno garancijo.** Izpolnite spodnji vprašalni odrezek. Nesite ga k svojem trgovcu in mu ga dajte potrditi z besedami: »PROSIM, POKAŽITE MI OBA ELEKTRIČNA BRIVNIKA BRAUN-ISKRA!« Potrjen odrezek pošljite nalepljen na dopisnici na naš naslov. Lahko boste dobitnik ene izmed 30 praktičnih nagrad. Pohitite, kajti pri žrebanju bomo upoštevali samo dopisnice, ki bodo prispele na naš naslov do 15. januarja 1968.

Danes sem se zanimal za brivnika Sixtant in Special z besedami: »Prosim, pokažite mi oba električna brivnika Braun-Iskra.«

Ime in priimek: Starost:

Naslov:

S tem potrjujemo, da se je stranka oglasila pri nas z besedami: »Prosim, pokažite mi oba električna brivnika Braun-Iskra.«

Potrdi prodajalna: Žig:

POSLATI NALEPLJENO NA DOPISNICI NA NASLOV: ISKRA, PSO, LJUBLJANA, KOTNIKOVA ULICA 6.

Kdo naj k komu hodi?

V konjiški občini več krajev brez zdravnikov

Občani Slovenskih Konjic so nezadovoljni z zdravstvenim varstvom. To so povedali že večkrat in kot kaže, bodo tudi še morali. Zakaj, osnovni problem konjiškega zdravstva je pomanjkanje zdravnikov. Za območje vse občine, s toliki odaljenimi zaselki delajo samo štirje. Zato se velikokrat zgodi, da morajo ljudje po zdravstveno pomoč kar v Slovenske Konjice, saj bi upali zaman, če bi čakali zdravnika doma. V zdravstvenem domu pravijo, da jim finančne možnosti ne dopuščajo, da bi zaposlili večje število zdravnikov. Ljudje pa so nekoliko drugačnega mnenja.

Vitanjsko področje, kjer živi približno 2900 ljudi, je brez stalnega zdravnika že desetletje. Zdravnik prihaja v kraj zdaj le dvakrat tedensko in takrat se ponavadi v čakalnici zbere veliko ljudi. Občani godrnjajo, bolj potiho kot na glas.

»Ko smo pripravili javno tribuno o problemih zdravstvenega varstva, smo govorili o vsem drugem, samo o konkretnih zadevah ne,« je dejal tovariš Jeromel predsednik krajevne skupnosti. »Zdaj pa je seveda spet vse polno pripomb. Pri nas bi prav zares potrebovali zdravnika splošne prakse. Pred vojno so bili tu celo trije. Vitanje je vendar zibelka zdravnikov. Koliko mladih ljudi od tu se je že odločilo za zdravniški poklic. Prav gotovo bi se kateri od njih rad vrnil kot zdravnik v domači kraj. Toda to se ne zgodi. Najprej so nam pojasnjevali, da moramo za zdravnika urediti primerno stanovanje. Ko smo to storili, je bilo precej časa prazno. Ko pa se je vanj vselil nekdo, ki ga je prav tako potreboval, je bilo stanovanje spet razlog, da v Vitanju nimamo zdravnika . . .«

Vitanjčani so prav zares nezadovoljni. »Naš kraj je odmaknjen od glavne ceste in središč. Človek niti v bolnišnico ne more, ker ni v kraju nikogar, ki bi mu napisal napotnico . . .« No, toda z bolnišnico so se sporazumeli, da bodo paciente s tega področja sprejemali tudi brez napotnic. To pa seveda za Vitanje ni rešitev.

Loče so še v slabšem položaju. Sem zdravnik sicer prihaja trikrat tedensko, toda na tem območju živi več kot štiri tisoč ljudi. Le-ti verjetno še dolgo ne bodo pozabili dr. Usa, ki je tu dolga leta vestno opravljal svoje zdravniško poslanstvo. V Ločah imajo lep, dobro opremljen zdravstveni dom, imajo stanovanje, veliko zdravstvenih problemov, zdravnik pa jih v treh dneh ne more urediti tako, kot bi bilo treba.

»Poglejte,« je pripovedoval loški odbornik, tovariš Lubej, »ljudje morajo čakati tudi po štiri ure, preden pridejo pri zdravniku na vrsto. Najhuje pa je, da na našem področju sploh ni urejena dežurna služba. Velikokrat se zgodi, da kdo zboli, toda ko kličemo dežurnega zdravnika v Slovenske Konjice, tega ni ali pa ne more priti. Tako smo na primer včeraj na lastne stroške prepeljali v Konjice hudo bolnega otroka, danes pa bomo to verjetno morali storiti tudi z neko žensko, ker si drugače ne moremo pomagati. Obiskov na domu pri nas sploh ne poznamo, čeprav se nam prej, ko je pri nas živel in delal dr. Us, tega ni bilo treba bati. Zdravstveni dom smo postavili v glavnem z lastnimi sredstvi. Ljudje so veliko prispevali iz svojih žepov, zdaj pa dom sameva, mi pa zdravnika krvavo potrebujemo . . .«

Zanimivo je, da tudi občani Zreč niso zadovoljni, čeprav tu imajo svojega zdravnika splošne prakse in tudi zobozdravnika. O tem so govorili celo na občinski skupščini in zahtevali, da naj glede na to, da zobozdravnika zdaj nekaj časa ne bo, hodi v Zreče dvakrat na teden nekdo iz Slovenskih Konjic. Niso se mogli strinjati s predlogom zdravstvenega doma, naj bi se »nujni« primeri vozili k zobozdravniku v Slovenske Konjice, ostali pa naj bi počakali dotlej, da se zdravnik vrne.

Seveda pa imajo konjiški občani še celo vrsto drugih pripomb: od »stranskih vrat«, skozi katere zdravstveni delavci spuščajo nekatere izbrance, do izgube časa, honorarjev in podobnega. To pa so stvari, ki parajo živce tudi ljudem drugih krajev.

Kaj pravijo o svojem delu zdravstveni delavci? Dr. Topolšek, upravnik konjiškega zdravstvenega doma in republiški poslanec, pojasnjuje takole:

»Da je za tako obsežno področje, kot je konjiška občina, sedanje število zdravnikov premajhno, je dejstvo. Toda drugačne rešitve nam finančne možnosti ne dopuščajo. Pavšal, ki smo ga letos dobili od socialnega zavarovanja, je bil za 20 odstotkov manjši od lanskega in primanjkljaj v našem poslovanju znaša štiri milijone dinarjev. No, prebivalcem Loč bi lahko povedal, da bodo prav kmalu dobili svojega zdravnika splošne prakse, saj se član našega kolektiva vrača s specializacije v Celju in bomo potem kadrovsko okrepljeni. Vitanje pa za zdaj še ne bo rešeno. Poleg pomanjkanja denarja je vzrok za to tudi v dejstvu, da se Vitanje kot kraj ne širi in da tudi število prebivalcev stagnira, če že ne upada . . .«

Torej, kot smo rekli že v začetku: problemi konjiškega zdravstva verjetno še ne bodo tako kmalu rešeni. Upamo pa, da bo združitev zdravstvenih domov tudi na to področje prinesla pozitivne spremembe, saj veliko govorimo o nujnosti pregrupacije zdravstvenih delavcev, predvsem pa njihovo usmerjanje tja, kjer jih je premalo.

L. Burnik

Brez kreditov in dolgov

V Ločah pri Slovenskih Konjicah so prav zadovoljni, da imajo svojo opekarno. To je pravzaprav — razen obrata KONUSA, ki zaposluje okrog sto žensk — tudi edina delovna organizacija z nekoliko višjim številom zaposlenih v tem kraju. Njihovo povprečje je 58, toda čez sezono, ko je dela več, je seveda tudi število zaposlenih višje.

Ta prizadevni kolektiv se je letos dobro odrezal tudi v gospodarskem pogledu. Letni plan proizvodnje, ki so ga zastavili na 131 milijonov starih dinarjev, so v tričetrtletju realizirali z dobrimi 99 milijoni. To pa je tudi razumljivo, če se spomnimo njihovega podatka o tem, da nimajo pravzaprav nobenih zalog in da vse svoje izdelke sproti prodajo. Loška opekarna je v tem pogledu skorajda izjema med slovenskimi opekarnami, ki so v glavnem zašle v škripce zato, ker je omejitev investicijske potrošnje prizadela tudi gradnje. No, značilnost loške opekarne pa je v tem, da večino svojih izdelkov prodajo privatnikom. Ob dejstvu, da gradnja individualnih hišic narašča, je povpraševanje za opeko opekarne Loče precejšnje. Kupci so zadovoljni s kvaliteto, v kolektivu pa s svojo lanskoletno odločitvijo, da kupijo nove stroje. Z modernizacijo objekta pa bodo nadaljevali tudi prihodnje leto, saj bodo zgradili nekaj sušilnic in ob tem odprli kredit — edinega v zadnjih letih, saj so trenutno brez vsakih kreditov in kar je še nenavadnejše v tem času — brez dolga.

Glede na to, da je vreme opekarništvu letos naklonjeno, bodo v opekarni Loče tudi vso zimo poslovali v nezmanjšanem obsegu. Zato pričakujejo, da bodo letni plan proizvodnje presegli tako v finančnem, kot tudi v fizičnem obsegu.

I. B.

ALI JE RES POMEMBNO

ČIGAVA JE VODA

Tri vasi v borbi proti suši

Kadar pridejo sušni dnevi — in letošnje poletje z njimi ni skoparilo — se začno za prebivalce Stranic in okoliških vasi velike skrbi. Izvirki usahnejo, vodnjaki tudi, potreb po vodi pa ne zmanjka. Da bi jo imeli dovolj vsaj za najnujnejša opravila, so jo letos morali celo prevažati. Kar večkrat na dan so kmečki vozovi tovorili sode in cisterne po tukajšnjih in zavitih kolovozih. Končno pa jim je bilo tlake dovolj. V Stranicah so se na sestanku krajevne skupnosti dogovorili, da bodo jeseni le začeli z gradnjo vodovoda, za katerega zanj potekajo priprave skoraj že dve leti.

»Vodo bomo potegnili iz spodnjega zajetja v Prevojah,« so modrovali, »in za Stranice je bo dovolj.«

»Ne, to ne bi bilo prav,« so pristavili svoj lonček ljudje iz Bukovelj. »Tudi mi potrebujemo vodo. Če že iščemo rešitev, najdimo takšno, da bo dobro za vse.« Tako so rekli tudi na občini. Vodovod potrebujejo tako v Stranicah, kot v Bukovljah. Če se bodo pogovorili pametno, bo prispevala sredstva za gradnjo vodovoda tudi občinska skupščina.

Straničani niso trmoglavi. Ne glede na to, da imajo za vodovod že načrte in potrebne analize, iz spodnjega zajetja v Prevorjah, so predlagali, naj bi vodo potegnili iz zgornjega zajetja, s čimer bi jo dobili tudi v Bukovljah. To so sklenili dokaj suvereno in niso se kaj dosti pogovarjali s prebivalci Prevorja. Tem pa to ni bilo po godu. Da bi jim nekdo kar takole speljal vodo izpred nosu! Konec koncev bi vodovod potrebovali tudi sami! In tako so rekli: »Vode ne damo!«

Takšen približno je bil položaj, ko smo jo prejšnji teden še mi mahnili v Stranice, da bi ugotovili, kaj je pravzaprav s to vodo, ki se zanjo borijo tri vasi. Precej časa je trajalo, preden smo doumeli, v čem je bistvo spora. Prebivalci Prevorja, ki jim sušni dnevi tudi ne prizanašajo, so se ustrašili, da jim bodo Straničani in Bukovljani odpeljali vodo, ki jo sami potrebujejo. Na hitro so imenovali gradbeni odbor, da bodo najprej uredili vodovod za svoje potrebe, drugi pa lahko vzamejo tisto, kar bo ostalo. Ko smo v Prevorju govorili s članom gradbenega odbora, si še nismo bili čisto na jasnem, saj ni bil povsem prepričan, če gre res za dve zajetji. Toda kljub temu: »Mi bomo prvi!«

V Stranicah smo govorili z ženo predsednika gradbenega odbora tovarišico Kovač. Ona: »Da naši ljudje mislijo z gradnjo vodovoda resno, dokazuje že to, da smo doslej po pogodbah zbrali že približno sedem milijonov starih dinarjev, obljube za prostovoljno delo pa so še posebej. Če nam ne bodo dovolili uporabiti zgornjega zajetja, bi morda napeljali vodo iz spodnjega, za Bukovje pa bi montirali črpalko. To je seveda nekoliko dražje . . .«

». . . in tvegano,« je dejal ing. Klančnik iz Bukovelj, ki vodi akcijo za gradnjo vodovoda v tem zaselku. »Sicer pa mislim, da bo le zmagala pametna beseda. Po mojem je vode za vse dovolj, le dobre volje nam ne sme zmanjkati . . .«

Tako se je konec koncev tudi zgodilo. Še tisti večer so se sestali predstavniki vseh treh vasi. Prevorjani so popustili v svoji na hitro rojeni pripravljenosti, da kar pri priči začno graditi vodovod. Tako bodo Straničani napeljali vodo iz spodnjega zajetja — kot predvidevajo njihovi načrti, za prebivalce Bukovelj pri priči začno graditi vodovod iz zgornjega, kjer bo dovolj vode tudi za Prevorje, če se bodo le-ti kdaj kasneje vendarle zares odločili za gradnjo vodovoda.

»Če bo šlo vse po sreči in še nam tudi vreme ne bo nagajalo,« nam je naslednje jutro povedal predsednik straniškega gradbenega odbora tovariš Kovač, »bomo še letos opravili izkope in položili cevi — približno štiri kilometre jih bo. Prihodnje leto pa bomo torej že imeli vodo tudi ob pasjih dneh . . .«

Kot vidimo, zdaj ni več pomembno, čigava je voda. Tri vasi bodo premagale sušo in kljub prvim sporom bo vode dovolj, da bodo pogasili žejo in jezo.

I. Burnik

Voda tudi v Stranicah

Stranic pri Slovenskih Konjicah in nekatera okoliška naselja so letošnjo izredno dolgo sušo zelo močno občutila. Usahnili so tudi večji studenci ter izvirniki in večina prebivalcev si je morala priskrbeti vodo, kakor je vedela in znala. Ponavadi so jo prevažali — nekateri od blizu, drugi pa spet od daleč. Za to opravilo so prav gotovo porabili na stotine dragocenih delovnih ur.

Zato je razumljivo, da so začeli resno razmišljati, kako bi to nevšečnost, ki se jim običajno ponavlja vsako leto, odpravili in si zagotovili vodo tudi tedaj, ko mesec ali dva ne bo dežja. Ta zamisel jih zaposluje tembolj, ker so na pobočju Stenice ob robu naselja Mala gora in v bližini Stranic precej močni izvirki, ki iz njih teče voda v bližnji potok. Prejšnji teden si je izvirke ogledala tudi posebna komisija, ki je ugotovila, da je voda primerna in da je je dovolj, da bi jo mogli napeljati skoraj v vse zaselke vasi Stranice. No, zdaj bodo pripravili načrte za glavni vod in ko bo narejeno tudi vse ostalo, se bodo občani verjetno lotili gradnje vodovoda tudi s prostovoljnim delom. To so storili tudi že nekajkrat doslej, saj so uspešno uredili elektrifikacijo, pa dvorano za kulturne prireditve, te dni pa na pobudo krajevne skupnosti urejajo ograjo pokopališča.

ŠE LETO DNI

Leto dni in še nekaj več je mimo, kar so v Kozjem pričeli graditi enega največjih gasilskih domov na Kozjanskem. S krajevnim samoprispevkom so zbrali največji del sredstev, še več pa je bilo prostovoljnih ur izredno prizadevnih gasilcev in drugih občanov. Dom ne bo samo gasilski, saj bo v njem tudi kulturna dvorana za razne prireditve, večje sestanke in proslave. Stal bo približno 25 milijonov starih dinarjev in pričakujejo, da bo končan čez leto dni. Torej še eno leto in v Kozjem bodo odprli nov gasilski dom. Letos pa bodo z deli že toliko napredovali, da bo dom na zimo pod streho.

ar

»POLZELA, TOVARNA NOGAVIC«, POLZELA

Razpisuje prosto delovno mesto

VODJE OBRATA DRUŽBENE PREHRANE

v podjetju

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

1. imeti mora dokončano srednjo gostinsko šolo in najmanj 3 leta prakse kot samostojni vodja na podobnem delovnem mestu ali
2. imeti mora dokončano poklicno šolo gostinske stroke z najmanj 5-letno prakso na vodilnem delovnem mestu v gostinstvu.

Kandidat mora vlogo za zaposlitev na prostem delovnem mestu nasloviti na splošno kadrovski sektor podjetja najkasneje do 20 decembra 1967. K vlogi mora priložiti dokazila o strokovnosti in uspešnem dosedanjem delu.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Osebni dohodek je določen v pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Kandidati bodo o odločitvi pismeno obveščeni najkasneje 10 dni po preteku razpisnega roka.

Nenavaden vodovod

Delavci splošnega gradbenega podjetja iz Rogaške Slatine gradijo letošnjo jesen poseben vodovod iz Gabernika do Rogaške Slatine. Po njem bodo do zdravilišča v Rogaški Slatini speljali slatino iz izvirov pri Gaberniku (gaberniška slatina). S polaganjem cevovoda, ki je stal skupno 240 milijonov S din, že končujejo.

Polnilnica mineralne vode v Rogaški Slatini bo tako svojo proizvodnost še povečala. Letos bo polnilnica v Rogaški Slatini dosegla svoj rekord, saj bodo napolnili kar 18 milijonov litrov mineralne vode. V sezoni obratuje polnilnica v treh izmenah, zunaj sezone pa v dveh. Kmalu pa bodo tudi sedanje polnilne naprave premajhne, zlasti že prihodnje leto, ko bo po cevovodu iz Gabernika priteklo 20 milijonov litrov mineralne vode kvalitete Donat.

Torej ne gre za navaden vodovod, bolje za slatinski vod.

FRANC PELTRIN

Vitanjčani in turizem

Ne glede na to, da imajo Vitanjčani rednih problemov dovolj — od neurejene in mrzle šole, do problematičnih zdravstvenih uslug — pa vendarle mislijo tudi na svojo prihodnost. Ker je jasno, da industrija v njihovem kraju nima pogojev, so začeli s poskusi oživljanja turizma, ki je bil včasih — zlasti pa v letih pred vojno — v kraju razmeroma dobro razvit. Za turizem pa je seveda potrebno še kaj več kot samo privlačen kraj z okolico. Zato so se odločili, da bodo asfaltirali cesto skozi trg in uredili majhen kopalni bazen. V okolici kraja, zlasti pa na pohorskem področju so nared vsi pogoji za gradnjo vikend hišic, lepa pobočja, stari gradovi in ostale naravne lepote pa so kot nalašč za nedeljske izletnike. Zato bodo morali v Vitanju bolje urediti tudi gostinske kapacitete. Pod tem namenom imajo v mislih zlasti izboljšanje odnosa do gostov, kulturnejšo postrežbo in ne nazadnje tudi sposobnejše nočitvene kapacitete. S temi nalogami se je v zadnjem obdobju ukvarjala tudi krajevna skupnost, ki bo sestavila tudi program za hitrejši razvoj turizma na vitanjskem področju.

V NEDELJO REFERENDUM ZA SANACIJO ŠOLSTVA V ŠMARJU PRI JELŠAH

Občani bodo odločali o bodočnosti šolstva

- **DA — bo pomenil konec problemov šmarskega šolstva in urejene učne pogoje**
- **NE — bo pomenil, da bodo v Šmarju nastali še težji problemi, ki jih bo z leti mnogo teže odpraviti, kot bi lahko to naredili sedaj**

rudi šmarsko šolstvo je drugod potrebno izdatne dpore v obliki denarja. orabili bi ga za izboljšanje gojev pouka učencev, na pa se vežejo adaptacije in adnje šol, najrazličnejša poavila, prevozi otrok, stanonja za prosvetne delavce podobno. Ker denarja ni ogoče drugače zagotoviti, so na občinski skupščini, kot no že pisali, odločili za edimogočo varianto. Pomagaj naj vsi občani v šmarski bčini, saj morajo biti ti najbij zainteresirani, da se bo njihovi otroci lahko šolali najboljših pogojih. Gre za lik problem, vsa teža odčitve pa je na ljudeh, ki odo v nedeljo 10. decembra 79 voliščih šmarske občie izrekli svoj DA ali NE. S reprosto človeško logiko jede na stanje šolstva in veke potrebe lahko pričakujeo pozitiven rezultat referenuma.

Predsednik občinske skupčine Šmarje pri Jelšah, LOJE LIBNIK je dal pred rerendumom izjavo za naš asopis:

»Predsedstvo občinske skupščine je skupno z družbeno političnimi organizacijami, svetom za šolstvo in izobraževalno skupnostjo pripravilo predlog za materialno sanacijo šolstva v petih letih.

Pri izdelavi predloga nam je bila osnova petletni občinski družbeni plan, ki predvideva ureditev materialnih pogojev v naših šolah za sodobno izvajanje šolskega pouka. Tega izvajajo v večini primerov v neustreznih šolskih zgradbah z neustreznimi pripomočki. Od 27 šolskih poslopij je 8 starih nad 100 let, 14 nad 80, tri nad 60 in le dve sta bili zgrajeni po osvoboditvi. Pri pregledu, kako se izvaja družbeni plan na področju šolstva, smo ugotovili, da močno zaostaja, glavni vzrok pa je v pomanjkanju lastnih sredstev, ki bi nam omogočila zahtevo za pomoč pri republiških organih, ki kažejo za rešitev tega našega problema vsestransko razumevanje.

Kako priti do manjkajočih sredstev?

Po obširnih razpravah z družbeno političnimi in strokovnimi organizacijami je občinska skupščina na 6. redni seji osvojila predloženi petletni program, po katerem bi bilo potrebnih investicij za 970 milijonov SD. Ta sredstva bi zbrali: s samoprispevkom občanov 376 milijonov, ostalo pa iz amortizacije šolskih zgradb, občinskega proračuna ter bančnih in republiških kreditov. Z realizacijo programa bi bilo naše šolstvo na tisti materialni osnovi, ki bo omogočila boljši pouk v reformirani šoli.

Vsekakor pričakujem ugoden odziv pri občanih, saj so pokazali dosedanji sestanki in predpriprave, da se bodo občani ugodno odzvali in glasovali za rešitev tega problema.«

V Šmarju so že razobesili posebne plakate, ki opozarjajo na referendum, mi pa smo prejšnji teden izvedli malo anketo o tem, kaj ljudje mislijo o bližnjem referendumu.

Franc Mlakar, Brecljevo: Ničesar še ne vem o referendumu, res pa je, da šole potrebujejo denar.

Jožica Bračko, Zibiška vas: Referendum? Prvič slišim.

Rudolf Mlakar, Šmarje: Seveda vem, da bo referendum. Glasoval bom za, ker moramo imeti urejene šole.

Breda Bizjak, Šmarje: Nujno potrebno je, da rešimo problem šolstva v naši občini. Seveda sem za.

Jurij Fišer, Preloge: Se nihče mi ni povedal za to. Če pa je tako kot pravite, sem za.

Marjan Cizej, Bobovo: Slišal sem že referendum, pa se še nisem odločil.

Ana Šraml, Šmarje: Ne vem za referendum.

Morda daje ta mala anketa nekoliko porazen vtis, vendar so v zadnjih dneh v Šmarju izredno veliko naredili na propagiranju referenduma, tako, da so sedaj o njem obveščeni verjetno že po vseh vaseh. Prispevki na posameznika ne bodo veliki, ker so dobo plačevanja določili na pet let, prav za to, da ne bi preveč obremenili občanov. Upajmo pa, da bodo ti v svoje dobro glasovali za ureditev šolstva.

M. SENICAR

DROBILEC KAMENJA

V Dobju v šentjurski občini so iz sredstev, ki so jih dobili iz proračuna občinske skupščine za potrebe krajevne skupnosti kupili drobilec za kamenje. Zanj so dali 380.000 starih dinarjev. Letos ga še niso uporabljali, prihodnje leto pa jim bo v veliko in dragoceno pomoč pri urejanju cest za katere skrbi njihova krajevna skupnost.

s

NOVI PEVSKI ZBOR V ŽALCU

Maloštevilnim odraslim pevskim zborom, ki delajo v kolektivih se je konec novembra pridružil moški pevski zbor gradbenega industrijskega podjetja Ingrad v Celju. Svoj krstni nastop pod vodstvom Pavla Bukovca je imel na proslavi kolektiva v počastitev dneva republike.

—M

NA KRATKO

SESTANEK KMETIJCEV

Na Planini so se sestali na pobudo Kmetijskega kombinata Šentjur pri Celju člani sveta kooperantov in živinorejskega odbora. Obravnavali so domače in tuje tržišče, glede na možnosti plasiranja pridelkov, govorili so o ceni mesa in odkupu živine. Ker je Šentjur svojo kmečko proizvodnjo v velikem delu usmeril v živinorejo, bodo morali v bodoče povsod bolj skrbeti za pasemsko živino, tako tudi na Planini.

m

ELEKTRIČNI PASTIRJI

Lani so imeli kmetje na področju občine Šentjur pri Celju samo osem električnih pastirjev. Za izredno dober pripomoček v kmetijstvu pa so se ogreli tudi drugi, ki niso toliko naklonjeni raznim novostim, delno tudi zaradi majhnih sredstev. Letos je kupilo električne pastirje še 22 kmetov, tako, da jih imajo sedaj v občini kar 30. Še vedno pa je močna težnja, da bi te pastirje uvedlo čimveč kmetijskih proizvajalcev.

—r

POMANJKANJE KRME

Živinorejski predeli šentjurske občine stoje to pot pred problemom pomanjkanja krme. Tako kot je bila na eni strani bogata letina s sadjem je suša povzročila, da kmetje skrbijo zaradi majhnih količin krme za živino. Posebna skupina strokovnjakov KK Šentjur je pregledala teren in ugotovila, kje bo najhujše pomanjkanje krme. Kmetom bodo skušali pomagati predvsem z umetno krmo.

s

KONEC S STANOVANJSKIM PODJETJEM

Na zadnji seji občinske skupščine v Šmarju pri Jelšah so odborniki zahtevali, da vprašanje stanovanjskega podjetja enkrat dokončno zbrišejo z dnevnega reda s prepričanjem, da so o tem že odločili in da je o zakonitosti njihovega dela izreklo svoje mnenje tudi republiško sodišče. Ostro so kritizirali tudi nekatere slovenske časopise zaradi enostranskega pisanja o tej šmarski zadevi.

jl

VODA BO

V Šentjurju uredili problem vode

Šentjur pri Celju je zadnja leta počasi vendar vztrajno spreminjal svojo podobo. Kraj je postajal manjše mestece. Samopostrežna trgovina, bazen za kopanje, nova kavarna, urejena okolica, vse to je povzročilo, da se ljudje-domačini čimbolje počutijo v svojem kraju. Vendar jim je še težak problem grenil vsakdanje življenje. Gre za pomanjkanje vode, ki je bilo posebno občutno v višjih legah Šentjurja. Zato so se pri delu za novi vodovod odločili za tri stopnje gradnje, ki bi jih naj uresničili v nekaj letih.

Prva stopnja del bo končana do 15. decembra in bo zagotovila vodo vsem Šentjurčanom. Iz dosedanjega zajetja, ki je v Šibeniku pri mlinu Friež, bo voda črpana v novo zgrajene rezervoarje pod Rifniškim gradom, do katerega bodo črpali še vodo iz zajetja pri kmetu Zdolšku. To zajetje pa bo dograjeno do 15. decembra letos. Tako bodo pridobili na 24 ur 100 kubičnih metrov vode več. Obljuba dela dolg, pravi star pregovor, na katerega so spomnili tudi občani v Šentjurju, saj so jim obljubili, da bodo dela gotova že za dan republike. Zamuda pa je opravičljiva. Ne bomo pisali o podrobnostih del, povemo lahko le, če smo hoteli, da v Šentjurju že za 29. november ne bi bilo več problema z vodo, bi moral Šentjur najprej ostati tri dni brez vode, zato so se odločili za nekoliko časovno daljšo varianto vpeljavanja novih zajetij, vendar tega občani niti opazili ne bodo.

Druga stopnja del bo v Šentjurju zajela izmenjavo vodovodnih cevi v trgu. Najtežja pa je tretja stopnja, ki predvideva napeljavo vode z Dolge gore. Predračun predvidenih del je približno 150 milijonov starih dinarjev, vendar bi s tem bil Šentjur in okolica preskrbljena z vodo za nadaljnjih petdeset let, kar pa je zelo pomembno zaradi naglega razvoja samega kraja.

M. S.

Predavanja za kmetijske proizvajalce

Lani je Kmetijski kombinat Šentjur pri Celju organiziral pet predavanj za kmetovalce, ki so bila zelo dobro obiskana. V zimskem obdobju letos bodo imeli še tri predavanja oziroma razgovore na katerih bodo kmetovalce seznanili z raznimi novitetami v kmetijstvu kot električni pastirji, kombinacija košnja — paša, zaradi modernejšega izkoriščanja travnikov in podobno. Posebno predavanje bodo posvetili prehrani živine preko zime, seznanili pa jih bodo tudi s situacijo na svetovnem trgu.

Seminar

Da bi čimbolje seznanili kmetijske proizvajalce z modernim gospodarjenjem bo šentjurski Kmetijski kombinat organiziral seminar, na katerem bodo govorili o modernih hlevih in električnih pastirjih. Udeleženci seminarja si bodo ogledali praktične primere tudi pri raznih kmetih, ki so že uvedli pastirje in uredili hleve. Pričakujejo, da bo odziv dober in da bodo kmetje pokazali razumevanje do novosti, pa tudi z denarjem bo šlo, saj stane električni pastir 100.000 starih dinarjev.

m

Prizadevna krajevna skupnost

Pred dnevi so se v Dobju sestali na pobudo Občinskega odbora SZDL Šentjur pri Celju predstavniki družbeno političnih organizacij in krajevne skupnosti. Na sestanku so govorili o delu krajevne skupnosti in ugotovili, da je ta v zadnjem času mnogo naredila, zato tudi pričakujejo v Dobju, da jim bo občinska skupščina prihodnje leto nakazala več sredstev, saj so letos pokazali kako dobro znajo obrniti vsak dinar. Potrebujejo še 500.000 starih dinarjev, da bi dokončno uredili pokopališče, dogovorili pa so se tudi, da bodo v bodoče mnogo več pozornosti posvetili napredku v kmetijski proizvodnji.

—r

Docent dr. Herbert Zaveršnik:

Želodčna obolenja

(1)

Želodčna obolenja sicer ne predstavljajo neposredne nevarnosti za življenje, če niso rakasta, vendar prizadenejo človeka v njegovih najboljših letih, takrat, ko je najproduktivnejši in ko bi družbi lahko največ koristil, to je med 20. in 50. letom starosti. Dandanes ni nikaka redkost, da zbolevajo ljudje za težjimi želodčnimi boleznimi tudi že pred 20. letom.

Število ljudi z želodčnimi težavami se nenehno veča in tudi pri nas lahko računamo, da je vsak šesti odrasli moški že imel ali pa da ima razjedo na dvanajsterniku ozir. želodcu. Sicer pa menda ni odraslega človeka, ki ne bi imel v teku svojega življenja motenj s prebavo ozir. želodcem. Obolenja želodca in dvanajstnika so raznotera, prevladujejo pa funkcionalne motnje, to so tiste, ki imajo svojo osnovo v prenapetosti ali neuravnovešenosti našega živčevja. Tem slede prave razjede ali čiri na želodcu in dvanajstniku; na srečo je od vseh želodčnih obolenj najmanj rakastih, čeprav so tudi ta nenehno v porastu. Svoje čase je bila prava redkost, če je kdo obolel na raku želodca pred 40. letom, danes se ne čudimo, če dobimo rakaste bolnike mlajše od 30 let.

Slovenci pravimo, da nam gre ta ali oni »na jetra«. Pravilneje bi bilo, če bi rekli, da nam gre »na želodec«. Ta organ, ki pravzaprav sprejema našo hrano in jo pripravlja za prebavo, zelo često odraža dogajanja v naši duševnosti oz. možganih. Dolgotrajna ali ponovna jeza, strah, živčna napetost, čezmerno delo, spori na delovnem mestu ali v družini, sovražna okolica, nepremostljive težave, borba za obstanek — vse to nam ne uničuje samo živcev, ampak lahko povzroča tudi funkcionalne motnje našega želodca. Kakšne so pravzaprav te motnje, ki zavzemajo največji del želodčnih bolnikov? Niti rentgenolog niti zdravnik, ki je oborožen z napravami, s katerimi lahko pogleda v želodec in s katerimi lahko tudi brez nevarnosti za bolnika odščipne košček želodčne sluznice, ne bosta našla bolezenskih sprememb na želodcu. Bolnik pa vsekakor ima težave, in to še precejšnje. Zelo često čujemo nekako takole: »Tovariš doktor, zadnje čase imam neprijetne, tope bolečine v zgornjem delu trebuha, niso strogo vezane za uživanje hrane, včasih me začne boleti kar iznenada, drugič, če sem lačen, potem pa spet, ko se najem. Enkrat me boli po tej, drugič po oni hrani in prav res ne vem, kaj mi škoduje in kakšne diete naj bi se držal.« Ti ljudje imajo navadno dober tek, imajo pa težave z odvajanjem, občutek, da se jim zapirajo vetrovi, čez dan jih včasih neznosno tišči, medtem ko ponoči kar dobro spijo. Take bolnike često močno nadleguje spahovanje, ki nikakor ne olajša stanja, pa čeprav imajo bolniki občutek, da jim bo, če pošteno spahnejo, bolje.

Kaj je »požiranje zraka«?

Ena najčeščih funkcionalnih motenj je požiranje zraka ali kakor temu strokovno pravimo — aerofagija. Te motnje zelo često najdemo združene s prebavnimi motnjami, nerednim odvajanjem, oziroma nervoznim črevesom. Seveda spremljajo požiranje zraka tudi težja obolenja, kakor so razjede, žolčni kamni, naduha in celo srčna obolenja. Plini našega črevesja so sestavljeni iz 70 odstot. zraka, ki ga pogoltamo, 20 odst. plinov, ki pridejo v črevo iz krvotoka, in le 7—10 odst. plinov, ki nastajajo kot posledica dejavnosti bakterij v našem črevesju. Ti plini gredo skozi črevo zelo hitro. V 10 minutah lahko dosežejo široko črevo, v 30 minutah pa že lahko pridejo do zaključnega črevesa. Če teh plinov ne izločimo, nam lahko povzročijo precejšnje težave. Tudi popolnoma zdrav človek golta med jedjo zrak, ki se nabere na vrhu želodca in celo pomaga pri prebavi. Požiranje zraka pa je čezmerno, kadar se močno slinimo, npr. pri kajenju in uporabi žvečilnega gumija.

Veliko vlogo igrajo pri čezmernem goltanju zraka živčne motnje. Zelo nervozni ljudje pogoltnejo trikrat večje količine zraka. Neverjetno veliko zraka se nabere na ta način v našem želodcu, kadar smo prenapeti, razdraženi, kadar živimo v bojazni, če smo žalostni, kadar pri jedi hitimo, med jedjo pijemo večje količine tekočine, zlasti mineralnih vod, sifona, piva in seveda če prekomerno kadimo, neprestano žvečimo gumo ali če imamo slabo sedeče zobne proteze. Taki ljudje tožijo, da jih začne neposredno po jedi ali pa že med jedjo močno tiščati v zgornjem delu trebuha. Te bolečine se proti večeru še povečajo, ker je pač količina pogoltnjenega zraka proti večeru vse večja. Nekaj zraka se nam posreči spahniti, večji del pa le potuje skozi črevo in povzroča lahko v višini levega rebrnega loka precej močne tiščoče bolečine.

O pirozi ali zgagi

Druga želodčna motnja, ki lahko človeku zagreni življenje, je piroza ali zgaga; to je neprijeten občutek vročine ali pekoče bolečine za prsnico. Do ne-

ŽRTVE PROMETA

ZADELA V AVTOMOBIL

S tovornjakom je vozil po cesti IV. reda v Veliki Pirešici proti cesti II. reda voznik STANKO VEDENIK. Prehitel je traktor in ko je bil že skoraj nazaj na desni strani in 10 metrov pred traktorjem, je zagledal na cesti pred avtomobilom ALOJZIJO RANČIGAJ, roj. leta 1925, ki je šla peš v isto smer po sredini ceste. Dvakrat jo je opozoril z zvočnim signalom, da se je umaknila na levo, voznik pa je peljal mimo nje. Ko jo je že skoraj prehitel je v vzratnem ogledalu videl, da je ženska zadela v zadnji del avtomobila in padla na levo stran ceste. Ustavil je in poizkusil pomagati ponesrečenki, vendar je bila že mrtva.

POLEDENELA CESTA

Iz Mozirja je vozil proti Letušu z osebnim avtomobilom DAMIR TOMIČ. V Ljubiji ga je pričelo na levem ovinku zanašati zaradi poledenele ceste, da je zapeljal preko nasipa sedem metrov globoko proti Savinji, kjer je vozilo obstalo na strehi. Težje poškodbe pri nesreči je dobila sopotnica, žena Majda. Škodo na avtomobilu so ocenili na 6000 Ndin.

TRČENJE MOPEDISTA IN AVTOMOBILISTA

Proti Celju se je po cesti II. reda iz Šentjurja peljal mopedist MIRKO KRUMPAČNIK. Na Teharjah je nakazal spremembo smeri na levo in zapeljal na sredino ceste. Iz Celja je pripeljal v tem trenutku s poltovornim avtomobilom EDVARD ŠERGAN, ki je pred srečanjem zavozil na levo stran ceste, vendar je prišlo do trčenja. Mopedista so teže poškodovanega odpeljali v celjsko bolnišnico.

ZANESLO GA JE

Iz Slovenjega Gradca je vozil proti Velenju mopedist FRANC KOTNIK s sopotnico ŠTEFANIJO KOTNIK in v Paki pred seboj na desni strani ceste opazil pešca. Ko ga je dohitel, je pešča STANKA ROTOVNIKA zaneslo na levo pred moped. Vsi trije so padli po cesti. Pešec se je poškodoval po glavi, oba Kotnikova pa sta dobila le lažje odrgnine.

SREČANJE

Voznik tovornega avtomobila SLAVKO ZBILJ je vozil skozi Spodnjo Rečico proti Ljubnemu, njemu nasproti pa je pripeljal kolesar MILAN GOLIČNIK. Pri srečavanju na ostrem ovinku je tovorni avtomobil na zasneženi cesti zaneslo, da je zbil kolesarja s ceste. Kolesar si je poškodoval nogo.

ZAVOZIL V POTOK

Nesreča se je zgodila na cesti IV. reda Družmirje—Gaberke, ko je po njej vozil z mopedom VILI ČAS brez vozniškega dovoljenja. V bližini Gaberk je zavozil s ceste v potok in si zlomil ključnico.

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

Voznik avtobusa LUDVIK KRAMPL je vozil po Kersnikovi ulici proti centru mesta Celja, iz Oblakove ulice pa je pripeljal s tovornim avtomobilom CVETKO JEZOVŠEK, ki je izsiljeval prednost. Pri trčenju je bil lažje poškodovan sopotnik v tovornjaku ALOJZ CVIKL, pretres možganov pa je dobil ALOJZ TACIGA. Oba so prepeljali v bolnišnico. Na vozilih je škode za 8000 Ndin.

DOBER NAMEN — SLAB KONEC

Mopedist ALOJZ CVETKO je vozil proti Rogaški Slatini. V tem kraju je za njim pripeljal z osebnim avtomobilom MIJO ŠTEVINOVIĆ. Mopedista je s pločnika opozoril na avtomobil pešec, zato je CVETKO zavrl, zaneslo pa ga je na levo stran ceste. Avtomobilist je hotel obvoziti mopedista in tudi zavil na levo, kjer ga je zadel. Cvetko je dobil samo lažje poškodbe. Na vozilih je škode za 2800 Ndin.

Velika pozornost

V dneh ko smo z različnimi prireditvami in proslavami počastili praznik republike, se je tudi vodstvo sindikalnega športnega društva Ingrad v Celju odločilo za korak, na katerega je treba opozoriti, saj potrjuje, da se tu niso zaprli v meje lastnega kolektiva, marveč, da sega njihova dejvnost, zlasti pa pozornost, veliko dlje.

Športniki tega gradbenega kolektiva so proslavo dneva republike izkoristili za razglasitev rezultatov letošnjega zadnjega medobratnega tekmovanja, hkrati pa se spomnili tudi tistih v Celju, ki so že dvajset let v vrstah aktivnih kegljačev.

Zadnje interno tekmovanje med enotami podjetja je zajelo v vseh panogah nad štirideset ekip, med njimi tudi štiri ženske. V končni oceni so prvo mesto in lep prehodni pokal osvojili člani centralnih obratov. Ostala mesta so zasedli: 2. skupne službe, 3. Štore, 4. obrat zaključnih del, 5. ženska ekipa, 6. obrat Medlog in 7. Celje.

V počastitev dvajsetletnice kegljaškega športa v Celju so izvedli tudi pokalno tekmovanje, na katerem se je zbralo dvanajst ekip. Tekmovali so v borbenih igrah. Vrstni red: 1. KK Celje 1618, 2. Štore A 1506, 3. Aero 1486, 4. Invalid 1481, 5. Ingrad 1408 itd.

In končno so srečanje športnikov lastnega kolektiva izkoristili še zato, da so izrekli priznanje vsem tistim, ki so že dvajset let med aktivnimi kegljači v Celju. Pri tem je predsednik sindikalnega športnega društva Ingrad, Franc Vitanc med drugim dejal:

»Zavedamo se, da to ni zadostno priznanje za delo, ki ste ga opravili. Toda, navzlic temu sem prepričan, da boste znali ceniti našo pozornost, ki naj bo hkrati opozorilo celjski javnosti, da so tu ljudje, ki so s svojim delom veliko pripomogli k razvoju kegljaškega športa v našem mestu in so še danes, po dvajsetih letih, v vrstah aktivnih tekmovalcev. Tistih, ki so pred dvajsetimi leti postavili temelje celjskemu kegljaškemu športu pa je več.«

Potem je tovariš Vitanc izročil kristalne vaze: Albertu Kerkošu, Jožetu Podkrižniku, Jožetu Lubeju, Viliju Truglasu, Vikiju Vanovšku, Lojzetu Zagorcu in Jožetu Amonu.

Bila je prisrčna slovesnost in mnogim se je zarosilo oko, saj je to priznanje obudilo spomine na velika prizadevanja tako na tekmovalnem področju kot tudi pri gradnji kegljišč, obudilo spomine na preprosto stezo v OF domu, pa na kegljišče pri Bruniboru, Betonu in ne nazadnje na številne prostovoljne ure pri gradnji sedanjega sodobnega kegljišča Ingrada.

M. BOŽIČ

Pohvale za delo

Občinski komite ZMS v Velenju je na svoji zadnji seji sklenil, da bo izrekel pohvalo najdelavnejšim aktivom. Pohvaljenih je bilo sedem aktivov. Od aktivov v delovnih organizacijah so bili pohvaljeni mladi v Bazenu, Komunalnem obrtnem centru in Vegradu, od vaških pa aktiv iz Pake in pa aktivi z Gimnazije, rudarskega šolskega centra in druge Osnovne šole iz Šoštanja.

—š

Novo gostišče

Pred praznovanjem dneva republike so v Braslovčah odprli prvo privatno gostišče. Gostilna stoji na poti proti jezeru in bo verjetno s solidnimi cenami in dobro postrežbo doprinesla tudi svoj delež ob skupnih naporih pri vključevanju tega kraja v turizem.

—mp

Recital v gimnaziji

Dne 27. novembra je bil za celjsko gimnazijo v prostorih Narodnega doma recital domovinske poezije v počastitev dneva republike. Proslavo je pripravil recitacijski krožek pod vodstvom tov. prof. Tanje Predan-Knez. Recitatorji so nam predstavili posamezne domovinske pesmi pesnikov Prešerna, Aškerca, Župančiča, Grudna, Bora, Levca, Kovača, Udovača. Recitacije so bile povezane z vezanim besedilom. V programu so sodelovale tudi gojenke glasbene šole.

Proslava je lepo uspela. Pohvaliti je treba aktivnost recitacijskega krožka, ki je ena izmed glavnih oblik aktivnosti gimnazijskega kulturnega društva »Anton Aškerc«.

ŠAH

Ojstrež zmagovalec

V počastitev praznika republike je bil v Celju medobčinski šahovski brzopotezni turnir, na katerem je sodelovalo petintrideset igralcev iz Celja, Konjic, Velenja, Šempetra, Prebolda Štor, Žalca in Šentjurja. Zmagal je Ojstrež, ki je s tem že drugič zapored osvojil prehodni pokal. Na naslednja najboljša mesta so se uvrstili: Pešec in Strajher 9 in pol, Bervar 9, Draksler 8 in pol itd.

V tolažilni skupini je zmagal Celjan Jovanović.

*

Zanimiv turnir je bil tudi v Cinkarni, kjer so se srečali člani druge ekipe celjskega šahovskega kluba ter moštvo Cinkarne. Zmagali so Celjani s 20:16.

*

V nedeljo je bil na Teznem pri Mariboru brzopotezni turnir moštev, na katerem so Celjani osvojili prvo mesto. Sodelovalo je 12 ekip.

S. P.

Športna in družbena priznanja

Zveza za telesno kulturo Slovenije je letos že tretjič podelila najzaslužnejšim športnim delavcem in tekmovalcem nagrade in plakete Stanka Bloudka. V celoti je podelila sedem nagrad in dvajset plaket. Med dobitniki nagrad je bil tudi Stanko Lorger za svoje izredne vrhunske dosežke na atletski stezi. Od Celjanov pa je plaketo prejel tudi Karel Jug, ki ga poznajo zlasti kot strokovnega in organizacijskega delavca vsa leta po vojni.

Poleg tega je športna redakcija Tedenske tribune podelila tudi plakete Branku Ziherlu. To priznanje je kot najbolje ocenjena slovenska športnica letošnjega leta dobila, sicer pa četrta na jakostni lestvici TT, Marjana Lubej, članica AD Kladivarja.

Vsem tudi naše čestitke.

—m

ODBOJKA

Zmaga v Braslovčah

V počastitev dneva republike je gabrski Partizan pripravil zanimiv turnir štirih moštev v odbojki. Poleg dveh moštev prireditelja sta nastopili še ekipi Komnika in Braslovč. Prvo mesto so osvojili igralci iz Braslovč, ki so v odločilni igri premagali prvo vrsto gabrskega Partizana s 3:2. Kako težka je bila ta borba pove tudi rezultat petega niza, ki se je končal z 20:18. Druge tekme so se končale z naslednjimi izidi: Braslovče—Gaberje II 2:0, Gaberje I—Kamnik 2:0, Gaberje II—Kamnik 2:1.

Končni vrstni red: Braslovče, Gaberje I, Gaberje II in Kamnik.

—m

NOGOMET

Celulozar zanesljiv prvak

Čeprav nam do zaključka jesenskega dela tekmovanja v celjski nogometni podzvezi manjkajo rezultati dveh nepopolnih kol, je že zdaj znano, da si je naslov jesenskega prvaka priborilo moštvo Celulozarja iz Krškega. Krščani so namreč tekmi zadnjih dveh kol odigrali že na začetku prvenstvenega boja in ker so obe zabeležili v svojo korist, je zanesljivo, da prvo mesto ni več ogroženo.

Enajsto kolo se je končalo z naslednjimi rezultati: Rogatec—Ljubno 3:2, Boč—Brežice 3:3, Vransko—Radeče 1:4, Laško—Štore 1:4, Celulozar—Senovo 3:1, Osankarica—Polzela 3:0 in Šentjur—Vojnik 1:4. Po tem kolu je na čelu lestvice Celulozar z 19. točkami, sledijo: Osankarica in Radeče po 18, Ljubno 15, Senovo in brežice po 13 itd.

OBČNI ZBOR NOGOMETNIH SODNIKOV

Po sklepu upravnega odbora Podzveze nogometnih sodnikov v Celju bo redni občni zbor te organizacije v nedeljo, 7. januarja ob 9. dopoldne v šolskih prostorih železniške kurilnice ob Teharski cesti.

Po I. L. Idriessu: ***Brodolomca na Koralnem morju*** *Riše Miha Alič*

44. Bile so grde kamnite spake na koralnih podstavkih, obkrožene z velikimi belimi školjkami in s pobarvanim kamenjem. »Vidim, da se spominjaš Kaba-Zoga,« se je nasmehnil Duppa, »no, pridi, nikar ne zaostajaj, saj boš kmalu obnovil prijateljstvo z njimi.«

Jakec je izvedel, da je takih kipcev na pretek po vsem otoku in da pomenijo priprošnjo za letne čase, ribe, sadeže in gomolje, za veter in dež. Z njimi se Zogovi svečeniki priporočajo gospodarjem vremena in letnih časov, gospodarjem rib in ptic in plodov za dobro letino in obilen lov. S praznoverjem pa si sevé utrjujejo položaj in vpliv na otočane.

Spotoma je Jakec videl še kaj drugačna, preprostejša znamenja: ob poteh je mrgolelo kolcev in palic s šopi bambusovega listja, razčesanih kokosovih vlaken, perja ali žvenketajočih školjk. To naj bi bilo priporošnjiki za lepo rast cvetja in trave in za plojenje ptic.

Naposled so prispeli do Lasa. V naselje so stopili skozi visoko ograjo iz brun in mimo straže, oborožene do zob. Las je bil prijazen zaselek z razgledom na morje in na sovražna otoka Daur in Walar. Iz nazobčanih stavb na Waiaru se je dvigal tanek, grozeč steber dima. Jakcu je zagomazelo po hrbtu. Po hudodelstvu diši, je pomislil. In ni se motil.

IZ PRVE ROKE...

VIDA DOBNIK, ŠEF ODDELKA ZA IMOVINSKO ZAVAROVANJE GOVORI O

kasko zavarovanju

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Da bi bila ta odločba bolj jasna, navajamo primer obračuna: za poškodovano vozilo je bilo ob upoštevanju vseh določb ugotovljeno 1.500 Ndin škode. Zavarovano je bilo vozilo, ki ima 1197 ccm prostornine valjev, za kar znaša kasko premija 648 Ndin. Zaradi netočnih podatkov, danih ob sklepanju pogodbe, pa je obračunana premija za 997 ccm in znaša 540 Ndin. Obračunano je bilo torej 108 Ndin manj. Ugotovljena škoda se vsled tega zmanjša, obračunamo pa jo po formuli:

odškodnina = škoda × plačana premija
premija, ki bi morala biti plač.
ali 0 = 1500 × 540 = 1250 Ndin
648

Še vedno bo veljala določba, da jamčenje preneha opolnoči tretjega dne po izročilu vozila novemu lastniku. Pravico do povračila neizkoriščene premije pa ima zavarovanec od dneva, ko je zavarovalnici javil, da je vozilo prodal. Če tega obvestila ne prenese, izgubi pravico do povračila neizkoriščene premije.

— ALI BO ZAVAROVALNICA ZDAJ, PO UKINITVI TERITORIALNEGA MONOPOLA NUDILA SVOJIM DOLGOLETNIM ZAVAROVANCEM KAKŠEN POPUST?

»Vsekakor. Glede na trajanje zavarovanja bomo sklepali štirivrstna zavarovanja:

za desetletno trajanje 10% popusta

od 5 do desetih let 5% popusta

za zavarovanja, za katera v pogodbi ne bo označen iztek in pa za zavarovanja do enega leta — ne bo popusta.«

— ALI JE PREDVIDENA KAKŠNA SPREMEMBA GLEDE ZAVAROVANČEVE SOUDELEŽBE (FRANSIZE) OB ŠKODI?

»Tudi tu je vrsta sprememb. Soudeležba je znesek, ki ga prispeva zavarovanec ob vsaki škodi ne glede na to ali gre za delno ali totalno škodo. Danes že vemo, da se sestoji prispevek zavarovanca (premija) iz:

tehnične premije, t. j. znesek, ki je namenjen za odškodnine in iz režijskega dodatka, ali stroška poslovanja. Soudeležba se na naša na tehnični del premije.

Po novih pogojih bo mogoče zavarovati vozilo ob soudeležbi:

1. enoletne temeljne tehnične premije
2. dvoletne temeljne tehnične premije
3. polletne temeljne tehnične premije
4. z minimalno udeležbo 50 Ndin

Zaradi lažjega razumevanja navajamo primer:

kako zavarujemo vozila, ki imajo 1297 ccm prostornine valjev:

za primer pod	Temeljna teh. pr.	Soudeležba zavarovanca: temeljna teh. pr.	dvojna temeljna teh. pr.	polovična temeljna teh. pr.	minimalna soudel.	Letna brutto premije
1.	585.—	585.—				702.—
2.	585.—		1.170.—			421.—
3.	585.—		—	292.—		1.052.—
4.	585.—				50.—	1.404.—

— ALI SE BODO SOUDEŽBE STOPNJEVALE, ČE BO IMEL ZAVAROVANEC VEČ ŠKOD V ENEM LETU?

»Sistem stopnjevanja soudeležbe za več dogodkov zaradi prometne nezgode v enem zavarovalnem letu ostane. Soudeležba se povečuje v primerih, ki niso prometne nezgode, medtem ko soudeležba pri tatvini celega voza, kakom prištevamo tudi tatvino rabe — sploh ni.«

— KAKŠNI SO POGOJI ZA OBVEZNO ZAVAROVANJE AVTOODGOVORNOSTI?

»Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o obveznem premoženjskem in osebnem zavarovanju (Ur. l. SFRJ 7/67) v desetem členu določa: »motorno vozilo je moč registrirati in registracijo podaljšati šele, ko je za registracijo pristojnemu organu predložen dokaz, da je sklenjena zavarovalna pogodba.«

— KAKO IN KJE BODO LASTNIKI MOTORNIH VOZIL SKLEPALI POGODBE ZA OBVEZNO ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI?

»Za vsako registrirano motorno vozilo bo lastnik v letu 1968 prejel zavarovalno polico s kuponom, katerega bo ob registraciji oddal v dokaz, da je zavarovan. To pogodbo bo lahko sklenil na sedežu občine, kjer bodo podaljševali registracije, pri zavarovalnih zastopnikih in na sedežu zavarovalnice.«

(Dalje prihodnjič)

VISOKI C

NOV VRHUNSKI DOSEŽEK

BONBONI, POLNJENI Z NARAVNIMI SADNIMI SOKOVI IN DODATKOM

VITAMINA C

Superavtomatske pralne stroje, hladilnike in peči na olje

dobite po konkurenčnih cenah pri

JUGOTEHNIKI, Ljubljana

Pod Trančo 2 — pri Čevljarskem mostu

telefon: 23-881 do 23-884

Zoppas

- ZOPPAS pralni stroj model 570: 75.000 LIT in 940 Ndin
- ZOPPAS hladilnik 130 litrov: 30.500 LIT in 460 Ndin
- ZOPPAS hladilnik 160 litrov: 42.200 LIT in 570 Ndin
- ZOPPAS peči na olje 8000 Kcal. 29.500 LIT in 354 Ndin
  5400 Kcal. 26.800 LIT in 326 Ndin

Skrbimo za servisno vzdrževanje v in po izteku garancijskega roka.

Servisne delavnice za Slovenijo v Ljubljani — JUGOTEHNIKA, Mačkova 5, telefon 23-329, Mariboru, Ajdovščini, Velenju in Portorožu.

Generalni zastopnik za Jugoslavijo »Merkur«, Zagreb, Martičeva 14, prodaja za Slovenijo:

JUGOTEHNIKA

Zahtevajte pojasnila!
Obiščite nas!

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 10. 12.

9.25 POROČILA (Ljubljana)
9.30 KRATEK FILM (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Beograd)
10.45 POPEVKA, BEAT, JAZZ — ponovitev (Ljubljana)
11.30 JUNAKI CIRKUŠKE ARENE serijski film (Ljubljana)
NEDELJSKO POPOLDNE
18.25 KARAVANA — reportaža — (Beograd)
18.55 CIKCAK (Ljubljana)
19.10 DOLGO, VROČE POLETJE serijski film (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.50 TV MAGAZIN (Zagreb)
21.50 TV DNEVNIK II. (Beograd)
Drugi spored:
do 21.00 tudi na kanalu 9
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

PONEDELJEK, 11. 12.

9.40 TV V ŠOLI — ponovitev ob 14.50 (Zagreb)
10.40 RUŠČINA — ponovitev ob 15.50 (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE (Beograd)
11.40 TV V ŠOLI — KULTURNI SPOMENIKI (Ljubljana)
16.10 ANGLEŠČINA — ponovitev (Beograd)
16.35 POROČILA (Zagreb)
17.00 MALI SVET (Zagreb)
17.25 RISANKE (Zagreb)
17.40 KJE JE, KAJ JE? (Beograd)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.20 SLOVENSKA DIALEKTOLOGIJA PO I. svetovni vojni (Ljubljana)
18.45 ZDRAVSTVENA ODDAJA — (Ljubljana)
19.00 ZIMSKO ŠPORTNI CENTRI PRED SEZONO (Ljubljana)
19.15 TEDENSKI ŠPORTNI PREGLED (Beograd)
19.40 DAN ČLOVEČANSKIH PRAVIC (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.40 TV DRAMA (Beograd)
21.40 TEME Z VARIACIJAMI — (Beograd)
22.10 TV DNEVNIK II. (Beograd)

TOREK, 12. 12.

9.40 TV V ŠOLI — ponovitev ob 14.50 (Zagreb)
10.35 ANGLEŠČINA — ponovitev ob 15.45 (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE — ponovitev ob 16.10 (Beograd)
18.35 FILM ZA OTROKE (Ljubljana)
18.50 SVET NA ZASLONU: Grčija — vest človeštva (Ljubljana)
19.30 TV OBZORNIK (Ljubljana)
20.00 CIKCAK (Ljubljana)
20.10 SMRKLJA — poljski celovečerni film (Ljubljana)
21.40 KULTURNA PANORAMA — (Ljubljana)
22.20 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 13. 12.

17.00 POROČILA (Skopje)
17.05 LUTKOVNA IGRA (Skopje)
17.25 POLJUDNO ZNANSTVENI FILM (Ljubljana)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 NE ČRNO, NE BELO — oddaja za otroke (Beograd)
19.00 REPORTAŽA (Ljubljana)
19.30 MOZAIK KRATKEGA FILMA: MILJENKO STRBAC (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.40 ANTON FINTEK: »TEKMA« — TV igra (Ljubljana)
21.30 KONCERT TROBENTARJA D. GOJKOVIĆA z orkestrom (Ljubljana)
22.10 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

ČETRTEK, 14. 12.

9.40 TV V ŠOLI — ponovitev ob 14.50 (Zagreb)
10.35 ANGLEŠČINA — ponovitev ob 14.50 (Zagreb)
11.00 ANGLEŠČINA (Beograd)
16.10 TV V ŠOLI: KULTURNI SPOMENIKI — ponovitev — (Ljubljana)
17.05 POROČILA (Ljubljana)
17.10 TIKTAK: DEKLICA IN SONČEK (Ljubljana)
17.25 SLIKE SVETA (Beograd)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 KALEJDOSKOP (Ljubljana)
18.35 GOST V STUDIU (Beograd)
19.00 DEŽURNA ULICA (Beograd)
19.40 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 AKTUALNI RAZGOVORI — (Beograd)
21.30 REZERVIRAN ČAS (Ljubljana)
21.40 TV DRAMA (Beograd)
22.40 TV DNEVNIK II. (Beograd)

PETEK, 15. 12.

9.40 TV V ŠOLI — ponovitev ob 14.50 (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE — ponovitev ob 16.10 (Beograd)
17.05 POROČILA (Skopje)
17.10 ODDAJA ZA OTROKE — (Skopje)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 MLADINSKI KONCERT — (Beograd)
19.05 SVETLOBNI ŽAREK — veliki dosežek znanosti v JLA (Ljubljana)
19.35 CIKCAK (Ljubljana)
19.40 AKTUALNA TEMA: organizacija zdravstvene službe — (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.40 DOTIK ZLA — ameriški celovečerni film (Ljubljana)
22.10 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

SOBOTA, 16. 12.

9.40 TV V ŠOLI — ponovitev ob 14.50 (Zagreb)
17.00 DEŽURNA ULICA — ponovitev (Beograd)
17.40 VSAKO SOBOTO (Ljubljana)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 MARJAN BELINA: UŽALJENI MEDVEDEK — mladinska igra (Ljubljana)
19.15 OŽIVLJENE FRESKE (Ljubljana)
19.40 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.40 LJUBEZEN, OH LJUBEZEN! (Beograd)
21.30 JUNAKI CIRKUŠKE ARENE — serijski film (Ljubljana)
22.00 GIDEON — serijski film — (Ljubljana)
22.50 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

Pomanjkanje telovadnih prostorov

Problemi v šolstvu so si podobni domala v vseh krajih. Najbrž pa so povsod križi in težave s telovadnimi prostori. V trboveljski občini imajo od treh osemletk sodobno telovadnico le na šoli Tončke Čečeve, pa čeprav že tudi tu ocenjujejo, da postaja premajhna.

Kljub temu, pa se na ostalih dveh osemletkah ne morejo pohvaliti, še zdaleč ne, vsaj s primernimi telovadnimi prostori. Na šoli Alojza Hohkra..a in Ivana Cankarja so bili prisiljeni pred leti spremeniti učilnice v »telovadnico«. Ena meri 63 in druga 72 m² površine. Najbrž je pouk telesne vzgoje v tako tesnih prostorih dokaj skromen, prilagojen danim možnostim in iznajdljivosti učiteljev telesne vzgoje.

Prihodnje šolsko leto bodo dobili verjetno primerne telovadne prostore tudi učenci osemletke Ivana Cankarja v Zg. Trbovljah. Delavci so že zasadili prve lopate in več trboveljskih delovnih organizacij je zagotovilo pomoč pri gradnji oziroma dozidavi telovadnice.

(vr)

toaletni krep papir

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00 12.00 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30—8.00.

PETEK, 8. DECEMBRA: 8.08 Glasbena matineja, 9.25 Narodne v priredbi Tončke Maroltove. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Aleksander Hrižič: Vzorčevanje in analiza zemlje glede na krompirjevo nematodo. 12.40 Na kmečki peči. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.05 Veliki valčki in uvertire. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.25 Glasbeni intermezzo. 17.05 Človek in zdravje. 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Glasbeni recital. 20.30 Dobimo se ob isti uri. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 9. DECEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.45 Iz albuma skladb za mladino. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Kar po domače. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Zvone Miklič: Najpogostejše okvare na poljedelskih strojih. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.05 Od melodije do melodije. 15.45 Naš podlistek — B. Trotzig: Iz dnevnika. 17.05 Gremo v kino. 17.35 Igramo beat! 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjano Deržaj. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 10. DECEMBRA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Ela Peroci-Mirče Šušmel: »Tacek« 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Še pomnite, tovariši . . a) Vid Jerič: Reševali smo ranjenca. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Pogovor s poslušalci. 13.40 Nedeljska reportaža. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijski igra — Ciril Kosmač-Mitja Mejak: Smrt nedolžnega velikana. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.15 Serenadni večer

PONEDELJEK, 11. DECEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Iz jugoslovanskih studiov. 9.45 Mladinski pevski festival 1967. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Narodni motivi z raznimi instrumenti 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Dolfe Cizelj: Stroji za pridelovanje krme in reje živine. 12.40 Kvintet »Niko Štritof« ob spremljavi »Štirih fantov«. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Operni koncert slavnih solistov. 18.15 »Signali«. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije.

TOREK, 12. DECEMBRA: 8.08 Z našimi solisti v slovanskih operah. 9.40 »Cicibanov svet«. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. France Adamič: Organizacija sadjarjev in posvetovalne službe. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 V tričetrtinskem taktu. 15.40 V torek na svidenje! 17.05 Igra simfonični orkester RTV Ljubljana. 18.15 Lepe slovenske narodne pesmi. 18.45 Družba in čas. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Radijska igra — Félicien Marceau: Čast mi je. 21.15 Deset pevcev — deset melodij.

SREDA, 13. DECEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Slovenske narodne za sredo dopoldne. 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Franc Sunčič: Ocenjevanje kakovosti klavne živine. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.05 Igramo za razvedrilo. 15.45 Naš podlistek — Stendhal: Prva doživetja — I. 17.05 Mladina sebi in vam . . . 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Vrhovi operne poustvarjalnosti.

ČETRTEK, 14. DECEMBRA: 8.08 Iz oper italijanskih veristov. 9.25 LKZ poje tri skladbe Vinka Vodopivca. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Andrej Hočevar: Agrometeološka ocena vremena letošnje sezone. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.50 Mali recitali. 17.05 Četrtkov simfonični koncert. 17.15 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov. 21.40 Glasbeni intermezzo.

NA KRATKO

PODROČNI CENTER KLUBOV OZN?

V Trbovljah so se zbrali predstavniki klubov OZN iz zasavskih občin Litija, Zagorje ob Savi in Trbovlje ter skupaj s predsednikom republiškega centra klubov OZN Ignacem Černičem govorili o dosedanjem delu, načrtih in potrebi po tesnejšem povezovanju klubov OZN na tem področju. Domenili so se, da je treba čimprej preučiti možnosti za ustanovitev področnega centra klubov OZN, nosilci te akcije pa naj bi bila občinska mladinska vodstva.

SEJA ZBORA DELOVNIH SKUPNOSTI

Zbor delovnih skupnosti občinske skupščine Trbovlje je skupaj s člani sveta za industrijo in obrt ter sveta za delo in s predsedniki delavskih svetov ter direktorji delovnih organizacij razpravljal o problematiki zaposlovanja, o gibanju nekaterih osnovnih kazalcev delitve dohodka v delovnih organizacijah v prvih devetih mesecih letos ter o gibanju povprečnih osebnih dohodkov v gospodarstvu in negospodarstvu. Sicer je bilo pričakovati, da bodo na seji zbora delovnih skupnosti podrobneje nakazali možnosti za konkretnejše reševanje problemov v zvezi z nezaposlenostjo in še z nekaterimi drugimi vprašanji.

RAZSTAVA V DELAVSKEM DOMU

Člani likovne sekcije RELIK Svobode-Center Trbovlje so pripravili v delavskem domu na čast 29. novembru in ob 50-letnici Oktobrske revolucije razstavo del. Občinstvu so se predstavili Janez Dobelšek, Janez Kalšek, Andrej in Jernej Kreže, Milan Kuhar, Alojz Lesar, Janez Plahuta, inž. Ivo Pintarič in Miloš Vastič.

UGODEN NAKUP

Industrijsko podjetje »Meso« Trbovlje se je odločilo za poseben popust pri nakupu prašičev. Prašice pasme »pfeifer« prodaja po 7,50 novih din za kilogram pod pogojem, da vzame kupec najmanj polovico prašiča. Ob nakupu je treba plačati polovico zneska, ostanek pa v dveh mesecih. Poseben popust za nakup prašičev bodo odobravali pri industrijskem podjetju »Meso« Trbovlje do konca decembra tega leta.

PROSLAVA JUBILEJA

Osrednja prireditev ob 15-letnici delavsko prosvetnega društva Svoboda II Trbovlje je bila 25. novembra, ko se je s celovečernim koncertom predstavil društveni mešani pevski zbor, ki ga je vodil prof. Stane Ponikvar. Prireditev je bila združena s proslavo našega praznika — 29. novembra, zato je na njej govoril predsednik občinske konference SZDL, inž. Niko Pinterič, o prazniku republike, predsednik Svobode II Stane Šuštar pa o delu, uspehih in načrtih društva.

—nk—

IZREDNA RAZŠIRJENA SEJA TRBOVELJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Gospodarstvu revirjev omogočiti dostop na tržišče

Na izredni razširjeni seji občinske skupščine Trbovlje, ki so se je udeležili tudi predsedniki delavskih svetov in direktorji delovnih organizacij, so obravnavali predlog finančnega načrta cestnega sklada SR Slovenije za leto 1968. V Trbovljah je namreč prevladalo mnenje, da predlog finančnega načrta premalo upošteva vsa dosedanja prizadevanja v revirjih za modernizacijo oziroma ureditev cestnega omrežja v tem predelu Slovenije.

S seje so poslali posebno pismo skupščini SR Slovenije, v katerem opozarjajo na nujnost nadaljnjega urejanja cestnega omrežja v revirjih. Odborniki v pismu podpirajo napore za modernizacijo cestnega omrežja v Sloveniji, v tej zvezi tudi nadaljnjo izgradnjo Zasavske ceste. Ker pa ni mogoče pričakovati, da bi bila ta cesta zgrajena pred letom 1972, so mnenja, da je treba rekonstruirati oz. modernizirati obstoječe cestno omrežje, da se odpre temu področju »okno v svet« in omogoči gospodarstvu nadaljnji razvoj. Omeniti je treba, da so občinske skupščine iz revirjev dokaj dolgo opozarjale pristojne republiške organe na neznosnost prometnih razmer v revirjih.

Potreba po nadaljnjem razvoju gospodarstva je terjala čimprejšnji začetek rekonstrukcije ceste Trojane—Zagorje—Trbovlje —Hrastnik —Dol, za kar so revirji doslej prispevali še okrog 10 milijonov novih din, in sicer je šel ta denar za modernizacijo cest II. in III. reda.

Ker neurejeno stanje cest oz. slaba cestna povezava revirjev z ostalimi področji že ogroža normalno gospodarjenje v posameznih delovnih organizacijah, je predlagala občinska skupščina Trbovlje v pismu tudi nekatere rešitve. Predvsem se je zavzela za to, da se naj bi konkretneje določil program nadaljnjih del na novi Zasavski cesti in določil tudi nosilec akcije, predlagala pa je tudi spremembo finančnega načrta cestnega sklada SR Slovenije za leto 1968, in sicer tako, da se v program vključi rekonstrukcija in asfaltiranje trojanskega klanca, odcepa ceste skozi Kisovec ter ceste od Dola pri Hrastniku do Šmarjete pri Rimskih Toplicah, položitev zaporne plasti asfalta na cesti Trbovlje in Zagorje ter ureditev plazu pod vrhom Slačnika in postavitev ograje na cesti Trbovlje—Hrastnik za Savo. V pismu je zlasti poudarjena zahteva, da se pri programiranju modernizacij in rekonstrukcij cest upoštevajo ekonomski kriteriji kot osnova za racionalno trošenje sredstev, istočasno pa je treba omogočiti gospodarskemu potencialu revirjev enakopraven položaj na tržišču oziroma sploh dostop na tržišče.

—nk—

Mešani pevski zbor Svoboda II Trbovlje — zborovodja profesor Stane Ponikvar

Petnajst let dela in uspehov

Ob jubileju delavsko prosvetnega društva Svoboda II Trbovlje

Zadnje dni novembra je proslavilo 15-letnico nadvse uspešnega delovanja delavsko prosvetno društvo Svoboda II v zgornjih Trbovljah. Prve društvene sekcije so bile amaterski filmski krožek, dramska skupina, mešani pevski zbor in tamburaški orkester. Pozneje so ustanavljali še nove sekcije, nekatere pa so prenehale z delom. Zdaj združuje Svoboda II mešani pevski zbor, kino sekcijo, klub, narodno zabavni ansambel »Veseli rudarji«, pred kratkim ustanovljeni »Trboveljski oktet« itd. V zadnjih letih društvo tesno sodeluje z osnovno šolo Ivana Cankarja in je v povezavi s šolo ustanovilo pevski zbor, folklorno skupino, pionirski klub in lutkovno sekcijo. Dokaj pa se je razmahnila tudi dejavnost kluba, ki postaja vse bolj družbeni center za območje krajevne skupnosti Franca Fakina.

Društvena dejavnost je bila od leta 1952 naprej dokaj razgibana. Mešani pevski zbor in narodno zabavni ansambel »Veseli rudarji« sta nastopila vsak po več kot 100-krat in gostovala v zamejstvu, kino je predvajal skoraj 1.200 filmov, v okviru družbenega centra pa se je zvrstilo na leto okrog 100 prireditev itd.

Svoboda II Trbovlje uspešno sodeluje s Svobodo »France Mencinger« s Slovenskega Javornika ter s prosvetnim društvom Križ pri Trstu; tesnejše stike pa želi vzpostaviti tudi z nekaterimi društvi naših izseljencev — rojakov v Severni Franciji, tako s slovenskim društvom iz Aumetza ter s pevskim društvom »Triglav« iz Freyminga.

—nk—

OBČNI ZBOR OBČINKEGA SINDIKALNEGA SVETA TRBOVLJE

Brez razprave

Ob koncu novembra je bil v Trbovljah občni zbor občinskega sindikalnega sveta. Delegatom je bilo pred zborom posredovano dokaj obširno gradivo o dejavnosti, pravtako pa tudi teze za razpravo in predlog zaključkov. Predsednik OSS Trbovlje, Cveto Plevnik, pa je v referatu nanizal vrsto izredno aktualnih vprašanj sedanjega razdobja. Mogoče je trditi, da občni zbor ni povsem uspel?

Zakaj ne? Predvsem zaradi razprave! Bila je dokaj enostranska, predvsem pa je v razpravi sodelovalo premalo delegatov oziroma članov osrednjega trboveljskega sind. vodstva. Kljub temu, da so bila v organizacijskem poročilu in v referatu nanizana številna vprašanja, na katera naj bi odgovoril občni zbor oz. sprejel ustrezna stališča, temu ni bilo tako.

Škoda je, da občni zbor trboveljskega občinskega sindikalnega sveta, ki naj bi bil po zamisli predvsem delovni dogovor, na katerem bi po široki razpravi konkretneje izoblikovali naloge sindikalnih organizacij v zvezi z razreševanjem najbolj aktualnih problemov, ni uspel!

-nk-

TRBOVLJE

Reorganizacija strokovnih sindikalnih odborov

V revirjih se pripravljajo na reorganizacijo strokovnih odborov sindikatov. Posamezni strokovni odbori naj bi v prihodnje delovali za področje vseh treh občin. Tako naj bi bil v Trbovljah sedež revirskega odbora sindikata industrije in rudarstva ter revirskega odbora sindikata gradbenih delavcev, v Hrastniku naj bi bil sedež revirskega odbora sindikata družbenih služb, v Zagorju ob Savi pa sedež revirskega odbora sindikata storitvenih dejavnosti. Na ta način bodo prav gotovo tudi v revirjih pospešili sodelovanje med sindikalnimi organizacijami ter omogočili vsklajenejše in hitrejše razreševanje vrste problemov, ki so skupni za celotno področje.

Skupno načrtovanje razvoja

Predstavniki gradbenih podjetij in delovnih organizacij, ki proizvajajo gradbeni material, iz vseh treh revirskih občin so pred dnevi obravnavali možnosti nadaljnjega razvoja. Ugotovili so, da je v interesu vseh, da bi se tako gradbena operativa kot industrija gradbenega materiala na tem področju še bolj razmahnila, saj so za to dani vsi pogoji, vendar željenega napredka ne bo mogoče doseči zgolj ob podjetniškem načinu planiranja. Zato so se dogovorili, da naj bi izdelali dolgoročnejši program razvoja; o tem bodo v decembru razpravljali samoupravni organi delovnih organizacij. Nosilec pobude za izdelavo dolgoročnejšega programa razvoja industrije gradbenega materiala in gradbene operative naj bi bil poseben organ, ki bi ga sestavljali predstavniki vseh zainteresiranih delovnih organizacij.

SPREJETA STALIŠČA O NALOGAH REVIRSKIH KOMUNISTOV PRI

Probleme že skušajo

V Trbovljah je bila prejšnji ponedeljek, 27. novembra druga seja revirske konference ZKS, ki so se je udeležili tudi člani Centralnega komiteja ZK Slovenije Tine Remškar, Jože Laznik in Stane Truppi. Na seji so govorili o nalogah komunistov pri nadaljnjem izvajanju gospodarske reforme in razvijanju samoupravnih odnosov, potrdili so poročilo o delu revirskega komiteja ZKS in komisij revirske konference med sejama ter sprejeli poslovnik za delo revirske konference ZKS in njenih organov.

Predsednik komisije za družbeno ekonomska vprašanja pri revirski konferenci ZKS, Bogdan Anžur, je v uvodnem referatu govoril predvsem o nalogah komunistov, zlasti se je pri tem zadržal pri obravnavi nekaterih dilem oziroma teženj, ki kažejo ali na nerazumevanje vloge Zveze komunistov ali pa ohranjanje starih metod delovanja.

Reformna načela so že začela vplivati na določene strukturne spremembe v delovnih organizacijah v revirjih. Pri proizvajalcih se vse bolj utrjuje spoznanje, da so za nadaljnji razvoj potrebni jasnejši programi; v delovnih organizacijah v revirjih je tudi čedalje manj samozavesti in iskanja pomoči od zunaj, probleme skušajo pač reševati z lastnimi močmi. Ta prizadevanja predstavljajo kvalitetno spremembo v mišljenju in delu revirskih proizvajalcev, hkrati pa dvigajo osnovo za razvijanje samoupravljanja.

Poudarjeno je med drugim bilo, da postavlja družbeno-ekonomska reforma proizvajalce iz revirjev v povsem nove odnose, v katerih postajajo integracijski procesi ekonomska nujnost, vendar se še vse prepočasi razvijajo. Še vedno so prisotni elementi, ki te procese zavirajo, in to predvsem lokalistične težnje treh občin in zaprtost nekaterih delovnih organizacij. Razveseljivo ob tem pa je, da sta dve največji delovni organizaciji v revirjih, to je rudnika rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik in Zagorje, spoznali nujnost tesnejšega medsebojnega sodelovanja. Izhodišče in oblika političnega delovanja komunistov mora biti zlasti spoznanje, da je integracija zakonitost razvo-

NE POZABITE!

9. GOSTOVANJE DUNAJSKE REVIJE NA LEDU
Z NAŠTUDIRANIMI EPIZODAMI OD 8. DO 18. FEBRUARJA 1967
SAMO V SEJEMSKI DVORANI V CELOVCU (KLAGENFURTU)
DUNAJSKI ŠARM — DUNAJSKA GLASBA!

EPISODEN

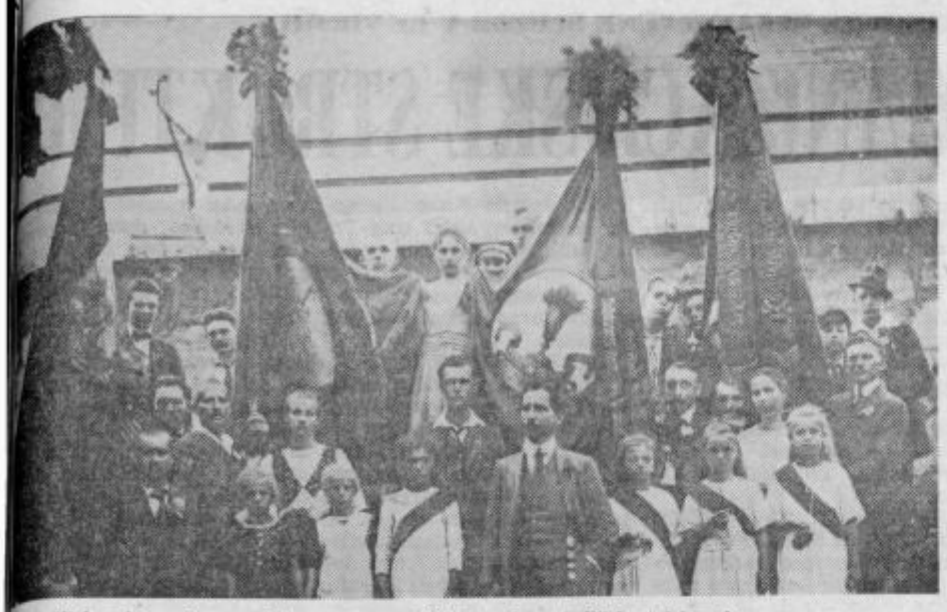

Na sliki prizor ob razvitju prapora 1922 l. v hrastniški steklarni.

Pomemben jubilej delavskega gibanja

PRIREDITVE OB 60-LETNICI DELOVANJA SINDIKATOV V HRASTNIŠKI STEKLARNI

Hrastniški steklarji so obeležili šest desetletij delovanja svoje sindikalne organizacije z zborovanjem kolektiva, slavnostno sejo tovarniškega sindikalnega odbora, športnimi manifestacijami in podelitvijo spominskih priznanj.

Te dni je poteklo natanko šest desetletij, ko so v Steklarni ustanovili prvo sindikalno strokovno organizacijo. Iz ohranjenih spominov preživelih steklarjev pa tudi nekaterih dokumentov je razvidno, da je imela sindikalna organizacija veliko vlogo v tedanjem naprednem delavskem gibanju hrastniške doline pa tudi na širšem zasavskem območju.

V tedanjem prvem sindikalnem odboru so bili najzavednejši steklarji, trdno odloženi prispevati svoj delež k poglabljanju in razširjanju naprednega duha med zaposlenimi v podjetju. Kasneje so bili v odboru komunisti pa tudi skojevci, ki so s svojo znano upornostjo pa vztrajnostjo širili borbenega duha med steklarji. Številne manifestacije steklarjev in njihovih svojcev so bile delo članov KP, zato so jih nenehno preganjali in zapirali.

Kolektiv hrastniške Steklarne je ta jubilej počastil z vrsto prireditev. Za uvod v praznovanje je bilo v dvorani podjetja veliko zborovanje, na katerem so obenem počastili 50-letnico Velikega Oktobra in 24-letnico ustanovitve Nove Jugoslavije. O vlogi, pomenu in aktivnosti sindikalne organizacije je govoril predsednik sindikalnega odbora Steklarne Mile Počič. Z zborovanja so poslali pozdravno brzojavko tovarišu Titu s čestitkami ob 30-letnici njegovega prihoda na čelo KPJ in za praznik Republike.

Tovarniški sindikalni odbor je imel tudi slavnostno sejo, v dvorani DPD Svoboda II. v Spodnjem Hrastniku pa proslavo te obletnice, združeno s praznovanjem praznika Republike. Ob tej priložnosti so 12 predvojnim sindikalnim funkcionarjem in 26 povojnim sindikalnim delavcem podelili spominske diplome. V počastitev 60-letnice sindikalne organizacije so se v Hrastniku zvrstila nekatera športna tekmovanja steklarjev s sosednjimi ekipami, in sicer v kegljanju, streljanju z zračno puško in šahu. Najboljšim posameznikom so podelili pismena priznanja, najboljšim ekipam pa pokale. Na prireditvi v dvorani DPD »Svobode II« so nastopili recitatorji, godba na pihala in pevski zbor.

Podelitev pokalov in priznanj

Pred kratkim so v Hrastniku zaključili letošnje druge delavske športne igre. Na posebni slovesnosti v domu TVD »Partizan« so najboljšim ekipam in posameznikom podelili prehodne pokale in pismena priznanja. Ob tej priložnosti je vodstvo komisije za te igre pri občinskem sindikalnem svetu razglasilo rezultate in opozorilo na pomen nadaljne rekreacije delovnih ljudi. V občini Hrastnik so imeli letos spomladanske in jesenske delavske športne igre. V obeh delih je tekmovalo ali se udeleževalo igre nad 800 neposrednih proizvajalcev, kar je nedvomno spodbuden uspeh, ki kaže, da so se te oblike rekreacije delovnih ljudi znatno razmahnile. Če v Hrastniku še niso povsem zadovoljni z doseženimi rezultati, potem ni dvoma, da stremijo za tem, da bi v prihodnje postale te igre bolj ali manj stalne oblike utrjevanja zdravja delovnih ljudi. Niso toliko važni doseženi rezultati, kot množičnost. Množičnost pa bo seveda mogoče doseči z nadaljnjim upornim delom, pri čemer bo velikega pomena aktivnost sindikalnih organizacij vseh hrastniških podjetij. Sindikalna vodstva se bodo namreč morala zavzeti za to, da bi delavske športne igre uvrstile v svoje programe dela. Ne kot postransko, marveč prav tako važno dejavnost, kot so, denimo, vprašanja in problemi gospodarjenja, samoupravljanja in podobno.

Sicer pa v Hrastniku menijo, da so šele na začetku poti za razširitev delavskih športnih iger. Prihodnje leto bodo sestavili načrt, kamor bodo vključili še več športnih disciplin in se zavzeli za to, da bi pri izvajanju programa sodelovalo še več delovnih ljudi.

an

Razumevanje hrastniške mladine

Pred kratkim se je v transfuzijski postaji trboveljske bolnišnice zglasilo 20 neposrednih proizvajalcev iz vrst hrastniške mladine k odvzemu krvi. Pobudo za to akcijo je dal občinski komite ZMS. V akciji bi sodelovalo znatno več mladih ljudi, vendar niso uspeli zamenjati delovnega časa. Prihodnje leto bo hrastniško občinsko mladinsko vodstvo poskrbelo za to, da bo še več mladincev darovalo svojo kri svojim bližnjim. Letos je darovalo kri tudi precej hrastniških rudarjev, in sicer za potrebe trboveljske transfuzijske postaje. Akcija je potekala v okviru trboveljsko-hrastniškega rudnika, kjer so pokazali veliko razumevanje za potrebe trboveljske bolnišnice.

Priprave na Novoletno jelko

Za hrastniško mladež bodo tudi ob letošnji novoletni jelki pripravili vrsto prireditev in nastopov. Na zadnji seji občinske zveze društev ZPM so že sklenili tudi letos obdarovati vse predšolske otroke v starosti od 2 do sedem let. Kot vsako leto doslej, tudi tokrat računajo na podporo hrastniških delovnih organizacij. Podjetja so namreč vselej doslej pokazala veliko razumevanje za organizacijo novoletnih prireditev za hrastniško mladino. Seveda bo najprisrčnejše pred novoletnimi prazniki v hrastniških vzgojno-varstvenih ustanovah. Tu so se že začeli pripravljati na prihod dedka Mraza in njegovo spremstvo. Cicibani bodo lepo okrasili svoje prostore, uredili novoletne jelke in se naučili več igric in pesmic. Prireditve obetajo tudi hrastniško lutkovno gledališče, v kinematografih bodo vrteli otroške in pravljične filme za šolsko mladino, in kot vselej, bo tudi letos dedek Mraz obiskal vse hrastniške šole.

NA KRATKO

NOVA BENCINSKA ČRPALKA V HRASTNIKU

Pred kratkim so v Hrastniku izročili svojemu namenu novo bencinsko črpalko. Novo napravo so zgradili tik pred križiščem cest proti Zidanemu mostu oziroma Trbovljam. S tem so tudi v tej revirski občini uredili perečе vprašanje preskrbe z gorivi, saj so morali lastniki motornih vozil po goriva v Trbovlje ali v Radeče. Novo črpalko je investiralo Splošno trgovsko podjetje Hrastnik v višini nad 25 milijonov starih din. Razen za domačine, bo nova naprava pomembna tudi za razvoj turizma, ki postaja sestavni del komunalnega gospodarjenja.

TUDI NOVEMBRA POVEČAN IZVOZ

Hrastniško Steklarno so te dni obiskali nekateri kupci iz Vel. Britanije. Med prvimi se je oglasil v tovarni predstavnik podjetja »Segal« iz Londona, ki je doslej kupilo v Steklarni velike količine razsvetljavnega stekla. Ob tej priložnosti so se pogovarjali o posledicah razvrednotenja funta. Predstavnik podjetja »Segal« je privolil v nekaj nad 16 odst. povišanje cen hrastniškega stekla. Novembra so hrastniški steklarji spet nekoliko povečali mesečni plan izvoza. Čeprav še nimamo na voljo uradnih podatkov, pričakujejo, da je izvoz novembra dosegel blizu 180.000 dolarjev. To je znatno več, kot so predvidevali, kljub temu pa letos verjetno ne bodo dosegli 100 odst. realizacije plana izvoza, zaradi nekaterih težav v prvem polletju. Vendar bo izpad malenkosten, v kolikor bodo tudi ta mesec dosegli tako ugodne izvozne rezultate, kot oktobra in novembra.

HRASTNIK

NADALJNJEM IZVAJANJU GOSPODARSKE IN DRUŽBENE REFORME

reševati kolektivi sami

ja proizvajalnih sil; neupoštevanje te zakonitosti pa pomeni — ne videti dolgoročnih interesov delovnih ljudi. Komunisti pa ne smejo dopuščati, da bi zaradi stališč posameznikov ali skupin zašli kolektivi v težak ekonomski položaj ali pa, da bi zaostajali v razvoju.

Vse delovne in družbeno-politične organizacije, pa tudi širše družbene skupnosti, v revirjih morajo iskati perspektivo. To je razumljivo, saj v pogojih gospodarske reforme razdrobljeno gospodarstvo in razdrobljene družbeno-politične skupnosti ne bodo kos reformnim nalogam. Odločilno bo predvsem, kako se bo gospodarstvo samoorganiziralo. V sedanjem razdobju je treba v revirjih predvsem spodbuditi ustvarjalne sile v gradbeništvu, lesni industriji, elektro-strojni industriji in v kmetijstvu, da v kar največji meri izkoristijo možnosti ustvarjalnega povezovanja proizvajalnih sil v revirjih, pa tudi izven njih. Komunisti iz teh delovnih organizacij se morajo zavzeti za pospešitev priprav ustreznih analiz in programov, ki naj bodo osnova za konkretnejše dogovore in akcije. Skratka: integracija postaja nujnost sedanjosti in dobiva v pogojih blagovno-tržnega gospodarjenja izredne možnosti za razvoj. To pa je posebej v revirjih način, da bi premagali vrsto predsodkov in pomislekov, ki se javljajo v procesu popolnejše integracije tega področja, kar mora biti spričo ekonomskih, demografskih in socioloških značilnosti revirjev — idejna osnova in oblika delovanja komunistov.

Revirska konferenca ZKS je na drugi seji po razpravi, v kateri so sodelovali Karel Forte, Mirko Govejšek, Alojz Kočar, Jože Greben, Tone Poznič, Marko Čibej, Sanda Perič, Ivo Miglič, Stane Truppi in Marijan Orožen, sprejela v zvezi z zaključki IX. seje CK ZK Slovenije stališča o nalogah komunistov pri nadaljnjem izvajanju gospodarske in družbene reforme, v katerih so še posebej podčrtane naloge v zvezi z mestom delovnega človeka v samoupravljanju, integracijskimi procesi ter kadrovsko politiko. Na osnovi sprejetih stališč morajo pripraviti organizacije ZKS konkretne programe dejavnosti, revirski komite ZK pa mora spremljati, kako člani ZK uveljavljajo na delovnem mestu in v samoupravnih organih stališča CK ZK Jugoslavije, CK ZK Slovenije in zadnje seje revirske konference ZKS. Sindikalnim organizacijam pa je bilo predlagano, da naj bi preučili vprašanje organiziranja konference revirskih samoupravljavcev v letu 1968, na kateri naj bi še posebej opredelili in ocenili rezultate, ki so bili doseženi pri razvijanju samoupravnih odnosov.

Druga seja revirske konference ZKS, na kateri so bile obravnavane naloge komunistov pri nadaljnjem izvajanju gospodarske reforme in razvijanju samoupravnih odnosov, bo dokajšnjega pomena za razvijanje nadaljnje aktivnosti Zveze komunistov v revirjih. Ustvarjeno je vzdušje, da začnejo iskati dolgoročnejše rešitve za intenzifikacijo gospodarskega, družbenega in političnega življenja ter za okrepitev samoupravljanja in samoupravnih odnosov. Po besedah člana CK ZK Slovenije, Tineta Remškarja, je druga seja revirske konference ZK dokaz več za to, da so se začele organizacije ZK po obširnih načelnih razpravah lotevati tudi obravnave konkretnih problemov; v Trbovljah so tako že obravnavali nekatera najvažnejša vprašanja, pri čemer je bilo opaziti, da se komunisti čutijo odgovorne za razreševanje teh problemov in da se zavedajo, da je mogoče poiskati rešitve predvsem v okviru delovnih organizacij. Po besedah Tineta Remškarja mora biti interes članov ZK iz občin Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi, da celotno področje hitreje napreduje in da je Zveza komunistov v središču akcije za ekonomski, družbeni in samoupravni napredek revirjev.

-nk-

NA KRATKO

INTERNIRANCI V GRADCU

Komisija za vprašanje bivših internirancev občinske zveze združenj borcev NOV v Zagorju je za minule praznike organizirala potovanje svojih članov in njihovih svojcev v Gradec v Avstrijo. Nekdanji zagorski taboriščniki so se na graškem pokopališču poklonili žrtvam nacističnega terorja, med katerimi so bili tudi nekateri Zagorjani. Udeleženci so šli na pot na sam praznik republike, 29. november zjutraj, z njimi pa sta potovala tudi politični sekretar občinskega vodstva ZKS Brane Vipotnik in sekretar Izvršnega odbora občinske konference SZDL Vinko Kramar-Krištof. Na pokopališču v Gradcu so pred centralni spomenik položili venec občinske zveze združenj borcev NOV.

ŠE ENA LIKOVNA RAZSTAVA

V počastitev praznika republike so v zagorskem delavskem domu odprli samostojno razstavo del akademskega slikarja Franca Kopitarja, učitelja likovnega pouka na osnovni šoli v Zagorju. Franci Kopitar je prikazal plodove svojega dela v zadnjih dveh letih, v glavnem motive iz Zagorja in neposredne okolice, Notranjske in Istre. Na otvoritvi se je zbralo precej občanov, predstavnikov družbenopolitičnega življenja, razstavo pa so si ogledali tudi gostje iz Aleksinca. Franci Kopitar je tokrat že tretjič samostojno razstavljal svoja likovna dela.

REFERENDUM 14. DECEMBRA

Pred kratkim je centralni delavski svet rudnika Zagorje na rednem zasedanju obravnaval spremembe in dopolnitve nekaterih samoupravnih aktov, nato pa sklepal o razpisu referenduma za združitev zasavskih premogovnikov na referendumu 14. decembra. Predlog sklepa o tem sta sprejela nekaj dni prej tudi oba upravna odbora zagorskega in trboveljsko-hrastniškega rudnika, in sicer na skupni seji, ki je bila v Trbovljah. V času do referenduma bodo v obeh rudnikih imeli še vrsto sestankov in posvetovanj z rudarji.

PODELITEV NAGRAD ŠOLARJEM

Odbor za proslavo 50-obletnice velike oktobrske revolucije je pred kratkim podelil desetim učencem zagorskih osnovnih šol knjižne nagrade za najboljše spise na temo Velikega Oktobra. Vse nagrajene naloge so bile skrbno sestavljene in glede na vsebino zelo zanimive. Literarno glasilo učencev osnovne šole je nekaj spisov priobčilo na straneh tega lista. Razen tega so zagorski šolarji svojo novembersko številko domala v celoti posvetili 50-letnici Oktobrske revolucije in 24-letnici ustanovitve nove Jugoslavije. Učenci so prispevali tudi nekaj zanimivih pesmi.

NEDELJSKO DELO ZAGORSKIH RUDARJEV

Delavski svet rudnika Zagorje je sklenil predlagati kolektivu obratovati tudi nekaj nedelj v novembru in decembru. Čeprav so v zagorskem rudniku nedeljsko delo opustili že pred nekaj leti, so se za ponovno uvedbo občasnega nedeljskega dela odločili zaradi pomanjkanja premoga za široko potrošnjo, kot za slovensko industrijo oziroma na železnicah. Novembra so delali dve nedelji zapored in nakopali nad 3000 ton premoga. S tem so tudi delno nadoknadili izpad v letošnji proizvodnji. Po vsej verjetnosti bodo obratovali tudi nekaj nedelj decembra.

PRED REORGANIZACIJO OSNOVNE ZDRAVSTVENE SLUŽBE V REVIRJIH

PREDLOG NOVE ORGANIZACIJSKE STRUKTURE

V zadnji številki CT smo podrobneje obravnavali vzroke, ki so privedli do reorganizacije osnovne zdravstvene službe v revirjih, prav tako pa tudi naloge zdravstvene službe v prihodnje.

Ker bo po novem letu deloval v revirjih en sam zdravstveni dom, zavarovance še posebej zanima, kakšna bo nova organizacijska struktura združenega zdravstvenega doma.

Po strokovnih enotah bo organizacijska struktura novega zdravstvenega doma za revirje naslednja:

SLUŽBA SPLOŠNE MEDICINE, ki bo izvajala zdravstveno varstvo odraslih od 18. leta starosti naprej, bo imela tri splošne ambulante, in sicer v Hrastniku s 4 ordinacijami splošnih zdravnikov, v Trbovljah s 5 ordinacijami in v Zagorju s 4 ordinacijami; v okviru splošnih ambulant bodo še fizioterapije in laboratoriji.

ZOBOZDRAVSTVENA SLUŽBA, ki bi morala preiti na dispanzerski način dela, bo skrbela za zobozdravstveno varstvo otrok, šolarjev in odraslih. Zobne ambulante bodo v vseh treh občinah s tem, da bodo v Hrastniku 3 ambulante za odrasle, v Trbovljah jih bo 5, v Zagorju pa 4, zraven tega pa bo delovala še zobna ambulanta za otroke in šolsko mladino z 2 ordinacijama v Hrastniku, v Trbovljah bodo štiri ordinacije, od katerih bo ena ortodontska, v Zagorju pa 2.

DISPANZER ZA ŽENE bo skrbel za zdravstveno varstvo žena in bo imel enote v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju.

DISPANZER ZA OTROKE IN ŠOLSKO MLADINO bo izvajal zdravstveno varstvo otrok in šolske ter druge mladine v starosti do 18 let; organiziral in opravljal pa bo tudi športno medicinsko dejavnost. V Hrastniku in Zagorju bo imel dispanzer enoti s po 1 ordinacijo, v Trbovljah pa bodo 4.

DISPANZER ZA PLJUČNE BOLEZNI IN TUBERKULOZO bo izvajal ftizeopulmološko dejavnost; sedež bo v Trbovljah, del dejavnosti pa bo lahko opravljal tudi v Hrastniku oziroma Zagorju, če bo to strokovno utemeljeno ali potrebno.

SLUŽBA MEDICINE DELA bo opravljala specifične oblike zdravstvenega varstva delavcev, organizirala pa bo tudi zdravstveno varstvo odraslih športnikov. Za službo medicine dela bodo potrebni trije zdravniki, ker pa je ta služba vezana na laboratorijsko službo in konzilirano dejavnost drugih specialističnih panog, bo treba še preučiti, kje naj bi bil sedež te službe.

PATRONAŽA izvaja posebno obliko zdravstvenega varstva in bo organizirana v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju.

HIGIENSKA POSTAJA bo delovala v Zagorju, kjer bo tudi sedež uprave združenega zdravstvenega doma; opravljala pa bo delo za celotno področje po strokovnih nalogah dilih regionalnega zavoda za zdravstveno varstvo.

Po zakonu ima zdravstveni dom še nekatere druge naloge, za katere pa sam ne bo organiziral potrebnih služb, niti ne bo ustanavljal posebnih delovnih enot, pač pa bo uveljavil načelo delitve dela in strokovnega sodelovanja z drugimi zavodi in službami.

In še podatki o predvidenem številu zaposlenih v novem združenem zdravstvenem domu za revirje; v upravi je sistematiziranih 10 delovnih mest, v tehničnih službah za vse tri občine pa 25; novi zdravstveni dom za revirje bo predvidoma zaposloval 205 oseb, od tega 170 zdravstvenih delavcev.

-nč

MLADI KOVINARSKI VAJENCI V ZAGORJU USPEŠNO GOSPODARIJO

NJIHOVE IZDELKE POZNAJO VSEPOVSOD

V Strokovno-izobraževalnem centru v Zagorju vzgajajo okoli 250 mladih fantov iz vseh treh zasavskih revirjev — SIC ima svoje delavnice, kjer bodoči kovinarji in električarji praktično preizkušajo pridobljeno teoretično znanje — Vendar ima ta praksa velik pomen, saj prevzemajo naročila za zahtevna dela doma in od drugod.

V delavnicah imajo fantje svoj plan. Nekaj podobnega, kot vse druge delovne organizacije. Za letos so planirali okoli 190 milijonov Sdin, dosegli pa bodo blizu 250 milijonov Sdin vrednosti proizvodnje. V teh delavnicah prevzemajo dela, kot v pravih podjetjih. Samo doslej, konkretneje v letošnjem letu, so izdelali strešno konstrukcijo za novo tovarniško poslopje elektroporcelana na Izlakah. Za to podjetje so izdelali še sušilno komoro. Za podjetje Svit v Kamniku so opravili montažo tunelske peči z vso pripadajočo kovinsko opremo. Lotili so se izdelave obešalnih naprav za kombinat Trepčo, za rudnik magnezita Goleš, za kombinat Bor pa so izdelali opremo za garderobe.

Zelo uspešno so izdelali doslej več tako imenovanih regulatorjev za odrsko razsvetljavo. Take naprave imajo v gledališčih Novi Sad, Sombor, pravkar pa izdelujejo še dva regulatorja za gledališče v Beogradu in drugod. Skratka: zdi se, da se ne ustrašijo niti najzahtevnejših del, pa čeprav nimajo na voljo najboljših strojev in potrebnega orodja. Letos so kupili bivši hlev, ki ga bodo polagoma preuredili v delavnice. S tem bodo pridobili na prostoru, s čimer so zmeraj na tesnem. Prigospodarjen denar za leto 1966 so letos preudarno namenili za nakup novega orodja, prepleskanje prostorov, za nakup hleva, preostalo pa so namenili za nakup novega stroja. Zanimivo je to, da v to strokovno-izobraževalno ustanovo pošiljajo svoje vajence domala vse večje delovne organizacije iz Zasavja. Svojih vajencev Strokovnoizobraževanli center nima več kot polovico. Če strnemo: s praktičnim delom si pravzaprav mladi kovinarji in električarji izboljšujejo svoje šolanje, a obenem že kar dan za dnem preizkušajo svoje znanje. Noben izdelek ne gre v izgubo, nič se ne odvrže, s tem pa se mladi fantje učijo tudi gospodariti.

-m-

PRIJATELJSKI OBISK MLADIH KULTURNIKOV IZ ALEKSINCA V ZAGORJU

MEDSEBOJNI OBISKI PRISPEVAJO K SPOZNANJU

Na povabilo občinskega odbora Rdečega križa, občinskega sveta kulturno prosvetnih organizacij, mladinskega pevskega zbora »Vesna« pa tudi občinske skupščine so imeli Zagorjani v gosteh kulturni ansambel učiteljišča iz Aleksinca — Dijaki so nastopili v počastitev dneva republike — Prihodnje poletje bo »Vesna« gost Aleksinca.

Z mladimi kulturnimi ambasadorji so dopotovali tudi predsednik skupščine Aleksinac, nadalje podpredsednik te občine, predsednik in sekretar mestne organizacije RK in drugi. Dijaki so bili gostje zagorskih rudarskih družin in staršev članov mladinskega pevskega zbora Vesna. V času dvodnevnega bivanja v Zagorju ob Savi so si gostje ogledali zdravstveni dom, spomenik Revolucije, prostore delavskega doma, sosednje Trbovlje, obiskali pa so tudi planinsko postojanko na Zasavski gori. Na sedežu občinske skupščine Zagorje so bili razgovori o uveljavljanju komunalnega sistema v Aleksincu in Zagorju ob Savi. Ob tej priložnosti so izmenjali tudi izkušnje o tem kako v obeh komunah rešujejo gospodarske in druge probleme. Nakazali so nekatere možnosti nadaljnega sodelovanja med obema občinskima skupnostima.

Zagorjani so malone do zadnjega kotička napolnili veliko dvorano delavskega doma, na čigar odru so pokazali svoje znanje mladi kulturniki iz Aleksinca. Udeleženci tega zanimivega večera so spoznali nekaj najlepših srbskih folklornih plesov in pesmi. Prireditev, ki je bila v počastitev dneva republike je dejansko izzvenela kot lep prispevek k utrjevanju bratstva in enotnosti obeh narodov.

Nobenega dvoma ni, da so take in podobne oblike medsebojnega sodelovanja lepo napotilo za utrjevanje spoznavanja med bratskimi narodi. Zagorjani so z navezavo stikov z Aleksincem pomnožili in razširili vezi, ki jih imajo celo z nekaterimi tujimi mesti. Prihodnje poletje bo mladinski pevski zbor Vesna gost Aleksinca. Občani tega velikega mesta bodo imeli priliko spoznati slovensko narodno pesem in pesmi drugih narodov.

NADALJNJE PRIPRAVE NA REFERENDUM

V Zagorju nadaljujejo intenzivne priprave na referendum, 17. decembra, na katerem se bodo občani odločali za uvajanje krajevnega samoprispevka za obnovo oziroma novogradnjo nekaterih šol. V dneh od 3. do 5. decembra so bili v občini zbori volivcev, na katerih so ljudem pojasnili velik pomen njihove odločitve za uvedbo krajevnega samoprispevka. Razen tega so bila širša posvetovanja tudi v vseh krajevnih skupnostih občine Zagorje. V teh razgovorih je sodeloval tudi predsednik skupščine občine Zagorje, ki je pristojnim pojasnjeval odločitev za razpis referenduma. Doslej so se pozitivno izrekli za odvajanje 0,5% bruto osebnih dohodkov v te namene nekateri samoupravni organi zagorskih delovnih organizacij.

MILAN VIDIC,
Zagorje

S PLENUMA OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V ZAGORJU OB SAVI

Okrepiti vlogo sindikatov

Minuli delovni dogovor na občnem zboru sindikalnega sveta je nakazal najpomembnejše naloge sindikalnih organizacij: skrb za razvoj samoupravljanja, hitrejše izvajanje gospodarske in družbene reforme, boljše povezovanje s članstvom in pospešeno strokovno in družbeno-ekonomsko izobraževanje vseh zaposlenih.

Čeprav je znabiti v razpravi sodelovalo nekoliko premalo udeležencev, so vsi tisti, ki so se oglasili k besedi, zelo odkrito podprli osnovno izhodišče referata predsednika sindikalnega sveta: okrepiti, poglobiti sedanjo vlogo sindikalnih aktivov v delovnih organizacijah. Poziv k taki usmeritvi ni bil brez osnove. V nekaterih podjetjih nimajo sindikalne organizacije nobenega vpliva. Vodstva se sicer shajajo, pretresajo ta ali ona vprašanja, članstvo pa ostaja več ali manj neinformirano o tem, kaj pravzaprav dela sindikat. Drugod pa je stanje obratno: vodstva vztrajno iščejo oblike in metode skupnega reševanja konkretnih zadev s članstvom, žal, največkrat brez pravega odziva. Sploh so nekateri udeleženci v razpravi opozorili, da kaže vsestransko razširiti in poglobiti sodelovanje sindikalnega članstva za razreševanje izrazito gospodarskih problemov kolektivov. Vpliv sindikata pa bo prišel do polnejšega izraza le s kontinuirano aktivnostjo njenega članstva vsepovsod tam, kjer je to potrebno.

Kolikšnega pomena bo poživitev delavnosti sindikalnih organizacij kažejo tudi podatki o letošnjem gibanju gospodarstva v občini. Rezultati so ponekod slabši kot lani. Reforma je, kot se je nekdo izrazil, »zadrla v kožo« kolektivov, zato brez vsestranskega poznavanja prilik in pogojev gospodarjenja pa brez predlogov o tem, kako zmanjšati ali popraviti nekatere probleme, ni mogoče pričakovati otipljivejših rezultatov v prihodnjem letu. V razpravi so nakazali nujnost večje vloge sindikatov pri razvijanju samoupravljanja, strokovnega in družbenoekonomskega izobraževanja in na nekaterih drugih področjih. Na občnem zboru so izvolili nov, 23-članski plenum in 3-članski nadzorni odbor ter sprejeli program dela sindikatov. Za predsednika so ponovno izvolili Rudija Prašnikarja.

an

ZAGORJE

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO S SERVISI

„AVTO CELJE“

CELJE

SPOROČA

cenjenim kupcem, da je prejelo nova vozila RENAULT 8, letnik 1968 in vozila RENAULT 4 furgon, 4 brzine.

Sprejema naročila za tovorna in avtobusna vozila M. A. N.

Vozila M. A. N se bodo prodajala za dinarska sredstva

Vse informacije: Celje, Ljubljanska cesta 11, telefon 23-00

Za obisk se priporoča

„AVTO CELJE“

CELJE

KOMPAS

ABIMO VAS
A SILVESTROVANJE V:
GARDO ob Gardskem
jezeru. Silvestrovanje
bo v hotelu »Sole«.
Prijave do 20. 12. 1967.
BUDIMPEŠTO. — Silvestrovali boste v najbolj luksuznem hotelu »Royal«. Prijave do 16. 12. 1967.
RED VSAKIM POTOVANJEM SE POSVETUJTE V POSLOVALNCI KOMPAS — CELJE, Tomšičev trg 1, telefon 23-50.

ŽIVINO-ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 9. do 16. decembra 1967 Cril Umek, veterinar, Celje, Kersnikova 37 (vogal Kersnikove in Dečkove ceste)
Dopoldne tel. št. 24-52

VREME

VREMENSKA NAPOVED ZA ČAS OD 7. DO 17. XII.

Nekako do 10. decembra suho, nato nestalno s pogostimi manjšimi padavinami. Sredi decembra sprva otoplitev, nato okoli 17. decembra močnejše padavine z ohladitvijo, sneg do nižin in po 17. decembru razdobje mraza.

Dr. V. M.

IZLET

Z IZLETNIKOM CELJE

NOVE IZREDNO NIZKE CENE IZLETOV V TUJINO

Programi v poslovalnicah

izletnik

GARAŽNE BOKSE
ob Adamičevi ulici v Celju
prodamo
na obročno odplačevanje!
Informacije vam nudi uprava podjetja
„OBNOVA"
CELJE
Gregorčičeva ulica 6

SLG CELJE

Sobota, 9. decembra ob 16. uri: Saša Škufca: »TRNULJČICA«. Premiera. Izven abonmaja. Mladinska predstava. Vstopnice bodo v prodaji dan pred predstavo od 18.30 do 19.30 in na dan predstave dve uri pred začetkom.

Nedelja, 10. decembra ob 15. uri: Bertolt Brecht: ŠVEJK V II. SVETOVNI VOJNI. Gostovanje v Ormožu.

Torek, 12. decembra ob 16. in 19.30: Bertolt Brecht: ŠVEJK V II. SVETOVNI VOJNI. Gostovanje v Novem mestu.

Sreda, 13. decembra — ob 15.30: Bertolt Brecht: ŠVEJK V II. SVETOVNI VOJNI. II. mladinski abonma in izven.

Četrtek, 14. decembra ob 15. in 19.30: — Bertolt Brecht: ŠVEJK V II. SVETOVNI VOJNI. Gostovanje v Brežicah.

Petek, 15. decembra — ob 15.30: Bertolt Brecht: — ŠVEJK V II. SVETOVNI VOJNI. I. mladinski abonma in izven.

Sobota, 16. decembra ob 15.30: Saša Škufca: »TRNULJČICA«. I. šolski abonma in izven.

Mali oglasi

PRODAM

SKORAJ novo peč za centralno kurjavo in štedilnik na trda goriva prodam ugodno. Dane Melavc, Celje, Groharjeva nova hiša (Aljažev hrib).

OREHOVO kombinirano omaro 2,20 m prodam za 60.000 din in kopalno kad — manjšo za 15.000 S din. Ogled vsak dan popoldan od 15. ure pri Mcarol, Tkalska 5 Celje.

DOBRO ohranjen štedilnik na trdo gorivo prodam. Trubarjeva 20, pritličje desno.

PRALNI stroj MARIS RONDO in centrifugo HIMO prodam zelo poceni. Ogled popoldan v Čopovi 12 — stanovanje 6.

HISO z gospodarskim poslopjem in 1 ha zemlje na lepi sončni legi 30 minut oddaljeno od postaje prodam zaradi bolezni. Naslov v upravi lista.

DVOSEDEŽNI moped prodam. Miha Verdev, Bukovžlak 51, Teharje.

STAVBNO parcelo prodam. Naslov v upravi lista.

MOTORNO kosilnico »Rapida« dobro ohranjeno prodam. Naslov v upravi lista.

DOBRO ohranjeno italijansko žensko in otroško kolo prodam Jazbinšek, Celje, Vrunčeva 28.

KOMPLETNO spalnico, štedilnik, mrežasto omaro za suho meso prodam ugodno. Ogled vsak dan dopoldne — Teharje 22.

BREJO kravo (3. tele) dobro mlekarico prodam. Petrovče, Drešinja vas 22.

VEČ komadov pohištva, tridelno žimnico in nekaj zlatnine prodam ugodno. Vprašajte v Žalcu, Celjska cesta 4.

16 ha zaraščenega gozda v Savinjski dolini v bližini Vranskega prodam. Ivanka Lebar, Zaloka 31 — Čemšenik p. Izlake.

MAGNETOFON znamke »NIVICO« proda po ugodni ceni: Albert Rojc, Cesta na grad 50.

KOMPLETNO opremo za spalnico proda Albina Kelher, Trubarjeva 46 — Celje.

NA ZALOGI imam borova garažna vrata, polna in z zasteklitvijo, kombinirana s črnim ultrapasom. Anton Strnad, mizarstvo, Tabor 28 v Sav. dolini.

SENO in otavo prodam. Naslov v upravi lista.

DVA PRASIČA težka od 120 do 150 kg prodam. Informacije pri Murko — Arlič, Trnovlje (pri bifeju).

MLADO kravo simentalko, 2 meseca brejo (6 l mleka dnevno) prodam. Martin Gajšek, Vrbno 37, Šenjur.

DOBRO ohranjen krojaški stroj z motorjem prodam. Antonija Rozman, Mirna pot 4 — Celje.

PLETILNI stroj »Passap« enojni s kovinsko konstrukcijo prodam. Marica Ogorevc, Čopova 9 — Celje.

KOMBINIRANO omaro, kavč, 170 l hladilnik brez kompresorja, mikroskop, računski stroj, avtomatsko telefonsko centralo z desetimi priključki prodam. Ogled od 15 ure dalje. Celje, T. Čečeve 8.

NOVO štiridelno omaro prodam po zelo ugodni ceni. Naslov v upravi lista.

TAKOJ vseljivo hišo z garažo, vrtom prodam. Vprašajte za Čaterjevo vas! Marica Skale, Sp. Šmarjeta 70 p. Škofja vas pri Celju.

KROJASKI šivalni stroj z okroglim čolničkom prodam. Celje, Trubarjeva 22/I.

TAKOJ vseljivo enosobno stanovanje v centru mesta Celja prodam nujno. Naslov v upravi lista.

KMETIJSKI traktor letnik 1966 z dvobrazdnim plugom in priključno kosilnico (lahko se soži tudi za hmelj) prodam. Naslov v upravi lista.

ZA POSLOVNE namene primerni stanovanjski prostor v I. nadstropju — najstrožje trgovsko središče — 200 m² — vse vseljivo naprodaj. Naslov v upravi lista.

FIAT 600, puhalnik za seno, sekular, gumi kolesa (16 col) za gumi voz prodam. Naslov v upravi lista.

STAR zidan mlin, primeren za prezidavo v vekend hišico prodam. Mlin se nahaja ob manjšem potoku v bližini Vranskega. Vsa pojasnila nudi M. Rožman, Ljubljana, Strossmayerjeva ul. 8/III.

KUPIM

GOZDNA gospodarstva in kmetijski kombinati! Večje število smrek za praznovanje kupi: Josip Trupčević, Novačka 73 a, Zagreb.

ZAPOSLITEV

IŠČEM gospodinjsko pomočnico k štiričlanski družini za 8 ur ali ves dan. Zglasite se od 16.—18. ure pri inž. Bregar, Celje, Tkalska 3.

KAKRSNOKOLI zaposlitev iščem. Najraje v gostinstvu v Celju ali bližnji okolici. Imam popolno osemletko. Naslov v upravi lista.

MLAJŠO upokojenko, samsko ali vdovo sprejmemo za snažilko. Informacije pri društvu upokojencev Celje, Muzejski trg 7.

STANOVANJA

DEKLETA sprejmem na stanovanje. Naslov v upravi lista.

STAREJŠA upokojenka z manjšim posestvom želi sprejeti v skupno gospodinjstvo samsko upokojenko z dežele v starosti od 45—55 let. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Miren dom«.

ENOSOBNO stanovanje oddam za 20.000 N D starejšim osebam brez otrok. Stanovanje do smrti. Bližina Celja. Pismene ponudbe pod »Nedograjena hiša«.

STANOVANJE in hrano nudim mlajši upokojenki za varstvo 5 let starega otroka. Naslov v upravi lista.

OPREMLJENO sobo v centru mesta oddam. Naslov v upravi lista.

SOBO s posebnim vhodom potrebujem za 5 mesecev. Plačam vnaprej. Naslov v upravi lista.

SKROMNO sobo oddam brezplačno sostanovalki. Pogoj! čiščenje stanovanja. Naslov v upravi lista.

RAZNO

PRIDEN kmečki fant star 24 let, čedne zunanjosti in čiste preteklosti, s službo, hišo in nekaj zemlje v bližini Celja, želi spoznati za skupno bodočnost skromno, pošteno kmečko dekle do enake starosti. Resne in cenjene ponudbe po možnosti s sliko proti vrnitvi, pošljite na upravo lista pod šifro »Da bova srečna«.

POŠTENO žensko za 4 urno varstvo otroka iščem. Naslov v upravi lista.

GRADITELJI! Strešne konstrukcije naročite po zelo ugodni ceni pri Izidorju Urlepu, Andraž, p. Polzela.

LOKAL v Celju za mirno obrt iščem. Naslov v upravi lista.

KK DREVESNICA Mirosan Petrovče prodaja sadne sadike, namizna jabolka in cvetlični med vsak dan od 7. do 14. ure.

MIZARJI — SODARJI! Vse stroje za vašo obrt vam izdelam moderno in poceni. Med drugim izdelujem tudi mizarske univerzalne kombinirane stroje, poravnalne kombinirane stroje, skobelne gredi, sodarske kombinirane stroje za obdelavo dog, ročne rezkalne stroje (Gargl). Zahtevajte ponudbe! Inž. Ledinek Pavel, izdelava lesnih strojev, Maribor, Pajkova 6.

GALERIJA »JAKI NAZARJE«

ODPRTA DNEVNO RAZEN OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH od 10.—12. in od 17.—19. ure!

GRADITELJI HIŠ — POZOR!

Izdelujem aluminijaste karnise, okvire za rolete, razne ograje in opravljam vsa stavbena ključavničarska dela — Priporoča se: MILOŠ KLINAR, CELJE, Vrunčeva 14 — tel. 30-51.

»POLZELA, TOVARNA NOGAVIC«, POLZELA

razpisuje prosto delovno mesto

strokovnega sodelavca v tehničnem sektorju

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

1. mora biti diplomiran inženir strojništva;
2. imeti mora najmanj 3-letno prakso na področju vodenja energetike in remontne dejavnosti;
3. obvladati mora angleški, nemški ali italijanski jezik.

Kandidat mora vlogo za zaposlitev na prostem delovnem mestu nasloviti na splošno kadrovski sektor podjetja najkasneje do 15. decembra 1967. K vlogi mora priložiti dokazila o uspešnem dosedanjem delu na podobnem delovnem mestu.

Družinsko stanovanje je zagotovljeno.

Osebni dohodek je določen v pravilniku o delitvi osebnega dohodka podjetja.

Kandidati bodo o odločitvi pismeno obveščeni najkasneje 10 dni po preteku razpisnega roka.

Instalaterska radnja za vodovod, kanalizaciju i gasna postrojenja „Jelenko Bajović"

BEOGRAD
Rätka Pavloviča 27

izvrši

vsa dela na izgradnji novih greznic s kakovostnim specialnim materialom

Nudi z garancijo vsa popravila že obstoječih greznic po solidnih in konkurenčnih cenah

Izvršuje strokovno napeljavo z nahajališča in dotok zdrave in industrijske vode s solidno garancijo za količino vode, z vrtanjem s pomočjo mehaničnih arteških in drugih vodnjakov.

S svojimi uslugami, ki so 30 odstotkov cenejše od klasičnih gradenj, se toplo priporoča!

izletnik

1. POSLOVALNICE
CELJE, VELENJE, MOZIRJE, KRŠKO, KRAPINA, HRASTNIK IN SOŠTANJ

2. IZLETI PO DOMOVINI
IZLET V LJUBLJANO NA AMERIŠKO DRSALNO REVIJO OD 12.—26. DECEMBRA. VSTOPNICA IN PREVOZ 27. ALI 32 ND

3. IZLETI V TUJINO

Enodnevni:
NIZKE CENE
— CELOVEC — GOSPA SVETA 38 Ndin;
— TRST preko Sežane 43 Ndin;
— TRST preko Gorice 48 Ndin;
— VIŠARJE 52 Ndin;
— VIŠARJE — TRST 66 Ndin;
— MARIA SALL 53 Ndin.

Dvodnevni:
— BENETKE 150 Ndin;
— CELOVEC — VIŠARJE — TRST 170 Ndin;
— BUDIMPEŠTA 205 Ndin.

IZLETI SO IZ CELJA, IZ OSTALIH KRAJEV DOPLAČILO RAZEN V SMERI VOŽNJE

4. V VSEH POSLOVALNICAH:
NABAVA POTNIH LISTOV, REZERVACIJE SOB — ODDIH, SPALNIKI — MENJALNA SLUŽBA

izletnik

CELJSKA TURISTIČNA ZVEZA

PROSTE KAPACITETE

V vseh turističnih krajih na celjskem turističnem področju je dovolj prostih mest tako v hotelih in pri privatnikih. Rezervacije so potrebne le za hotele Evropo in Celeio v Celju in Pako v Velenju, ob sobotah, nedeljah in praznikih.

PRIREDITVE

Velenje: v hotelu Paka imajo vsak dan razen ponedeljka ples in barski program.

Celje: v hotelu Celeia imajo vsak dan barski program razen nedelje.

Rogaška Slatina: ples vsak torek v Novi terapiji, vsako sredo in soboto pa v restavraciji Pošta.

Dobrna: v hotelu Triglav imajo ples ob sredah, ob sobotah pa v zdraviliški dvorani.

V Nazarjih je odprta retrospektivna razstava Jožeta Horvata Jakija v njegovi privatni galeriji.

V Celju je v muzeju revolucije odprta posmrtna razstava Alberta Sirka, v likovnem salonu pa razstava del pokojne Elde Piščančeve.

SILVESTROVANJA

Sporočamo, da bodo imeli silvestrovanje: v hotelu Paka v Velenju, v hotelu Celeia v Celju, v planinskem domu v Logarski dolini, Kajuhovem domu v Šoštanju, v zdravilišču Rogaška Slatina, zdraviliško gostinsko podjetje Rogaška Slatina pa bo imelo silvestrovanje Slovenskem domu, Park hotelu, Soči in Pošti. Povsod je še nekaj prostih mest in priporočamo čimprejšnje rezervacije.

ZADOVOLJEN POGLED NA DOLGO OZARO

VLAK JE PRIPISKAL DO KOPRA

Ko smo se zadnjič pogovarjali o rojstvu in rasti koprske luke, smo že omenili tudi velike napore in prizadevanja za povezavo Kopra z jugoslovanskim in s tem evropskim železniškim omrežjem. Že spočetka je bilo namreč jasno, da se bo moglo pristanišče ob kamionskem odvozu blaga po cesti do železnice v Kozini razviti le do določene meje, ki je bila sprva postavljena nekje okrog pol milijona ton blaga letno. Delovni kolektiv luke pa je posekal vse rekorde in letos dosegel številko 800 tisoč ton, česar še pred nekaj leti ne bi mogli verjeti tudi največji optimisti. Hkrati pa je kolektiv dosegel takšen rezultat samo na osnovi prepričanja, da bo letos speljal vlak, s čimer bo pri koncu leta odpravljena skrb o dosledni izpopolnitvi prevzetih obveznosti. Škoda bi bilo namreč zavrniti ponujane ugodne možnosti, med katerimi je luka lahko izbirala in si že vnaprej zagotavljala najbolje poslovne partnerje. Do te razvojne stopnje in doseženih rezultatov pa je bila dolga in trnova pot, po kateri smo se deloma sprehodili že zadnjič. Poglejmo zdaj samo še, kako je bilo z železnico.

Misel o gradnji železniške proge do Kopra se je v obliki prvih študij pojavila že leta 1950, vendar pa je postala oprijemljiva šele z rojstvom in rastjo koprske luke kot

njen industrijski tir. Misel so pestovali in delali različne načrte za njeno uresničenje dokaj dolgo in v tem času prerešetali vrsto inačic — toda medtem ko so po Jugoslaviji gradili proge in luke z zveznimi sredstvi tudi na manj primernih lokacijah, je bilo treba za končno odločitev o gradnji koprske železnice malone pričakati gospodarsko in družbeno reformo, da smo ob temeljiti oceni in tehtnem preudarku končno z združenimi sredstvi vsega slovenskega gospodarstva kreditirali izgradnjo proge in tako uspešno izpeljali zastavljeni načrt.

Delovni kolektiv »Luke Koper« je smelo vzel na svoja pleča hudo breme velikanske investicije, zavedajoč se, da je le v tem rešitev iz vedno hujše prometne zadrege v bodočnosti. Hkrati pa je investitorske posle in nadzorstvo nad gradnjo zaupal Združenemu železniškemu transportnemu podjetju Ljubljana.

Treba je seveda reči, da je bila »Luka Koper« kljub izredno ostrim kreditnim pogojem spričo razmeroma visokih obresti in kratkih vračilnih rokov deležna velikega razumevanja in pomoči — tako družbeno političnih skupnosti od občine in bivšega okraja do republike s skupščino in njenim izvršnim svetom ter gospodarsko zbornico, kot tudi gospodarstva in posebej industrije ter bančnih zavodov Slovenije. Brez takšnega razumevanja, pomoči in skupnega dogovarjanja ne bi bilo mogoče uresničiti načrtov o zgraditvi železniške povezave Kopra z zaledjem. Seveda pa je k temu bistveno pripomoglo prepričanje, zasnovano na doseženem razvoju in stvarnih analizah perspektivne rasti, izdelanih v »Luki Koper« in v Združenem ŽTP Ljubljana ob sodelovanju uglednih jugoslovanskih institutov in strokovnjakov, da bo železnica skupaj z luko kmalu lahko povrnila vložena sredstva. V razmerah in pogojih reformnih gospodarskih posegov je seveda takšna odločitev še toliko tehtnejša in pomeni ustrezno večje priznanje delovnemu kolektivu »Luke Koper« za trmasto vztrajanje pri uresničevanju zastavljenih nalog in načrtov.

Za to ugotovitvijo pa leži še veliko več. Le s težavo bi lahko danes namreč ocenili in stehtali vse žrtve, ki jih je kolektiv doprinesel za čimhitrejšo rast luke in zgraditev železnice. Moral se je odreči marsikateri ugodnosti ter za dolgo časa podrediti svoje želje in načrte o graditvi in razvoju družbenega in osebnega standarda zaposlenih uresničevanju gospodarskih razvojnih načrtov — se pravi, graditvi, razširjanju in opremljanju luke ter graditvi železniške proge. Za takšno odločitev je bila potrebna trdna volja in jasno hotenje, ki so ga vodstvo in samoupravni organi luke zagrizeno branili na vsakem koraku in proti vsem poskusom oviranja ali spreminjanja zasnovane poti. Pri tem so se morali spopadati z vrsto primerov nerazumevanja in odbijati napade — javne in prikrite — tudi s strani, od koder jih ne bi nikoli pričakovali.

No, pa to je zdaj mimo — kdo bi ob velikem, dvojnem prazniku še pestoval zamero. V desetih letih obstoja je luka Koper iz neznatnega pristanišča za potniški promet prerasla v znano ime na oceanskih atlasih. In prav za deseti rojstni dan je Slovenija po železnici segla v roke Kopru in svoji morski obali. Uresničen je dolgoletni sen obalnega prebivalstva in še posebej luških delavcev, izpolnile so se želje in dolgotrajno hotenje vsega obalnega prebivalstva ter številnih ljudi, ki so se po svojih močeh v zaledju priključili boju za uresničitev načrtov o progi do Kopra.

Ti načrti pa so nastali na obsežnih geoloških, ekonomskih in eksploatacijskih raziskovanjih. Izdelal jih je Zavod za investicije Združenega ŽTP Ljubljana, pri tem pa se je oprl na sodelovanje in pomoč posameznih profesorjev ljubljanske univerze, Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij SRS, Instituta za matematiko, fiziko in mehaniko pri ljubljanski univerzi ter raznih železniških organizacij in posameznih strokovnjakov iz sektorjev in podjetij Združenega ŽTP Ljubljana. Projekte za progo je prav tako izdelalo železniško projektivno podjetje v sklopu Združenega ŽTP Ljubljana, ki je hkrati projektiralo tudi večino objektov ob progi. Pri tem so sodelovali še Projekt nizke gradnje Ljubljana, projektivni biroji Metalne Maribor, Gradisa Ljubljana in Vodne skupnosti Primorske Koper ter Biro za študij in raziskavo tehničnih sredstev pri Združenem ŽTP Ljubljana.

Med številnimi inačicami je bila končno izbrana najugodnejša smer iz Prešnice mimo Črnotičev, Zanigrada, Dola Hrastovelj in Rižane v Koper. Enotirna proga je dolga 31,4 kilometra z višinsko razliko 493 m. Projektirana je za hitrost 70 km/h in ima vse elemente glavne proge drugega reda z dovoljenim osnim pritiskom 20 ton. Najmanjši polmer v ovinku je 250 m, najstrmejši nagib pa 25 tisočink. Na progi sta dva predora, dolga 602 in 621 metrov, tri izogibališča — v Rižani, Hrastovljah in Črnotičih — šest mostov in kar 21 izven nivojskih križanj. Ob progi so telefonske govorilnice in je položen kabel za vpljučitev signalno varnostnih in telekomunikacijskih naprav. Odcep Prešnica je opremljen s svetlobnimi signali in relejno napravo.

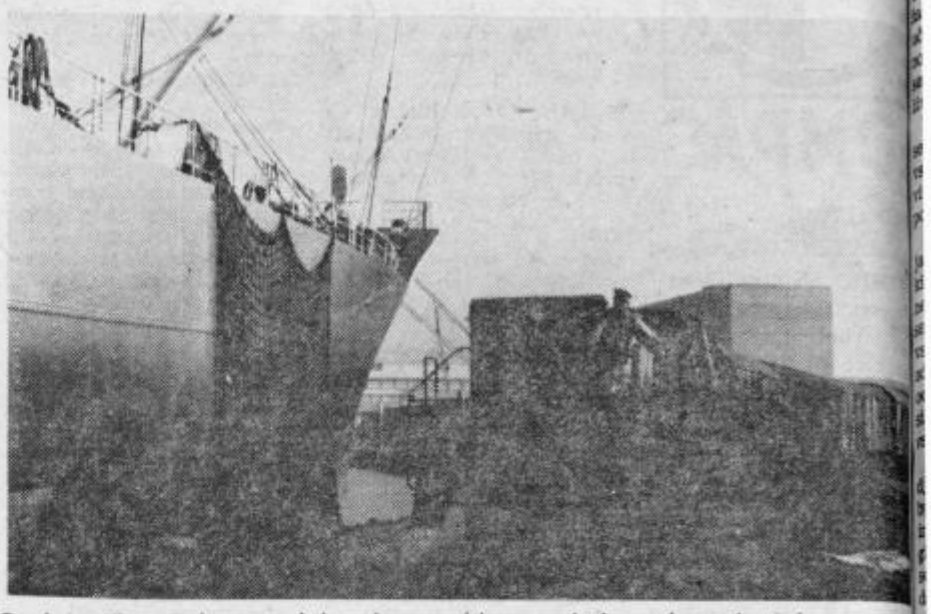

Poslej nič več kamionskih odvozov blaga z ladij v koprski luki – raze- lahko pokvarljivih tovorov . . .

Tri kilometre pred luko je tovorna postaja Koper, namenjena sprejemu, odpravi in ranžiranju vlakov. Tu je tudi upravno poslopje za opravljanje prometne, komercialne in vozovno tehnične službe. Tovorna postaja je opremljena s svetlobnim uvoznim signalom ter povezana z najnujnejšimi telekomunikacijskimi zvezami v luki in z železniškim omrežjem.

V podaljšku tovorne postaje je glavna luška postaja, kjer opravljajo komercialno in tehnično primopredajo voz med železnico in luko. Od tod naprej opravlja vse manipulativne posle luka sama. V podaljšku luške postaje je rajonska skupina tirov za razvrščanje voz po grupah nakladalnih luških tirov. Med glavno luško in rajonsko postajo leži remiza za dizel premikalne lokomotive z opremiščem. Od rajonske postaje se preko zveznega tira odcepijo obalni in skladiščni manipulativni tiri.

Gradnja proge je razdeljena na dve etapi, katerih prva zajema graditev in osposobitev proge za prevoz do poldrugega milijona ton blaga letno, zgraditev tovorne postaje Koper do polovične končne zmogljivosti ter postavitev najnujnejših varnostnih in komunikacijskih zvez, v luki pa

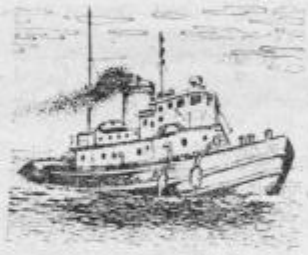

vgraditev potrebnih tirov skladu z razvojnimi načr oziroma predvideni dinami v razvoju prometa v leto njem in prihodnjem letu. Ra zen tega bodo v letu 1968 d končana še gradbena dela n izogibališču Hrastovlje, un jena pobočja in odvodnjav nje, proga pa opremljena relejnimi signalno varnostn mi napravami.

V drugi etapi bo proga do grajena, elektrificirana in b tako zmogla prepeljati letn dva in pol milijona ton blag V kolikor bodo potrebe zahte vale tudi uvedbo potniške prometa, bo seveda treba skladu z urbanističnim načr tom v Kopru zgraditi tudi po niško železniško postajo.

Od 16. novembra letos je železnica že vpeljala poskus no obratovanje na novi prog v soboto, 2. decembra pa j bila proga Koper—Prešnic tudi uradno predana svojem namenu.

RASTKO BRADAŠKI

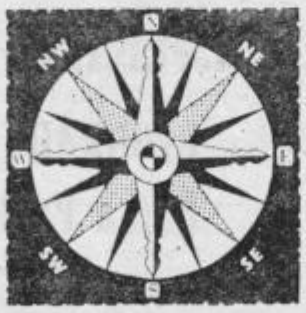

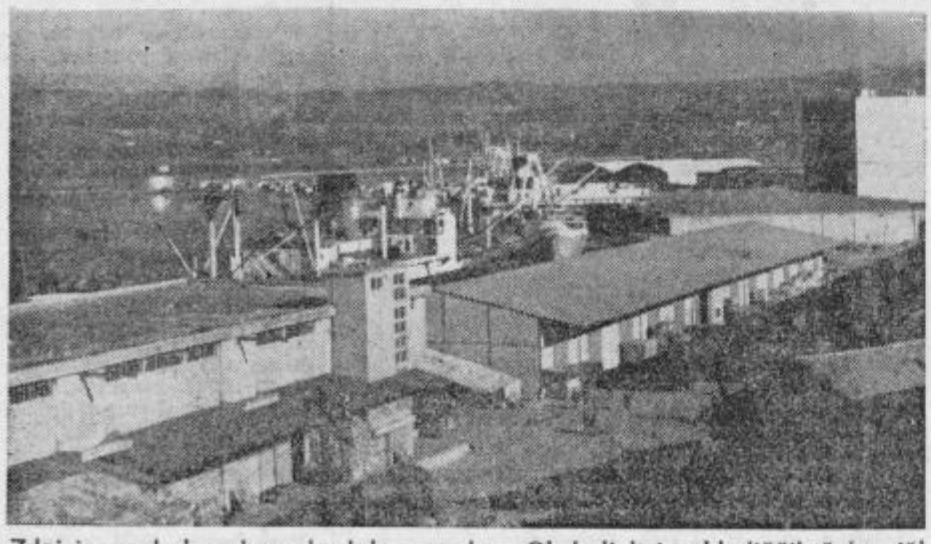

Zdaj je pogled na koprsko luko popoln – Ob ladjah in skladiščih železniški tiri in tovorni vlaki . . .

PRAZNIK SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA

Slavnostna otvoritev

V soboto dopoldne, 2. decembra, je množica nekaj tisoč ljudi pozdravila v koprski luki prvi vlak, ki je pripeljal iz Ljubljane in Divače številne goste iz Slovenije, Jugoslavije in tujine. Slavje v Kopru je bilo prav na mestu, kjer se je pred desetimi leti bila začela izgradnja koprskega tovornega pristanišča in kjer je pred devetimi leti po zgraditvi prvega naveza pristala prvič velika čezoceanska ladja »Gorica«.

Slavje je začel in pozdravil vse udeležence slavnostnega zborovanja predsednik koprske občinske skupščine Miro Kocjan. Med njimi je posebej navedel predsednika predsedstva CK ZKS Alberta Jakopiča-Kajtimira, podpredsednika zvezne skupščine dr. Marijana Breclja, podpredsednika skupščine SR Slovenije Janka Rudolfa in dr. Jožeta Brileja, podpredsednika republiškega izvršnega sveta dr. Franceta Hočevarja, predsednika zvezne in republiške gospodarske zbornice Toneta Boleta in Leopolda Kreseta, hkrati pa je sporočil zborovalcem pozdrave in graditeljem luke ter železnice iskrene čestitke predsednika izvršnega sveta SR Slovenije Staneta Kavčiča, ki zaradi nujne zadržanosti pri drugem delu ni mogel priti na slavje v Koper.

Po kratkem uvodu je o pomenu nove železnice in o mestu luke v slovenskem gospodarstvu in Jugoslaviji govoril Albert Jakopič, ki je nato tudi prerezal trak in simbolično predal novo železniško progo svojemu namenu. Ko je prvi vlak odpeljal iz luke, so si gostje ogledali območje luke in njene naprave, nato pa jih je luški kolektiv povabil na kosilo.

Popoldne je luko obiskal tudi predsednik republike tovariš Tito. V Koper se je pripeljal po novi železnici v spremstvu tovarišev Edvarda Kardelja, Mihe Marinka, Sergeja Kraigherja in drugih. Po ogledu luke, kjer je visoke goste sprejel koprski predsednik občine Kocjan, luko in njene naprave pa razkazal glavni direktor Danilo Petrinja, se je predsednik Tito s spremstvom na poti na Brione dalj časa zadržal v pogovoru z domačini in gosti »Luke Koper« v restavraciji hotela Žusterna pri Kopru. (RB)

DOLENJSKI LIST * TEDNIK * VESTNIK: vsak četrtek 60.000 izvodov!

LIN PELIN:

NEPOUČENA

Odmor. Zunaj tekajo otro- ženo hrup in vpijejo. živi in veseli otroški živ- sili skoz odprto okno v iteljsko sobo hkrati z než- in utrujeno svetlobo je- nskega sonca in jo dela rahno.

Mladi učitelji in učiteljice ede na raznih koncih sobe, sak pri svojem delu. Upra- itelj se sprehaja in kadi, oglobljen v globoke misli. Nova učiteljica Pena Sto- anova, ki je prišla pred ka- imi desetimi dnevi, niti še e ve, kaj bi počela. Zdaj ede za mizo, zdaj zopet stane in odpre omarico, daj se zopet ustavi pred odprtim oknom in gleda va- co, ki se od tam skoraj sa vidi.

Po ulicah leno hodijo lju- je, postarani, neobriti, do- rodušni, zagorelih obrazov in z rokami v žepih in ubo- gi kakor sužnji, potem pa se izgubljajo nekam za po- drte ograje umazanih dvo- rišč. Iz dimnikov se mirno adi in beli dim se dviguje v tankih oblačkih proti ne- bu. Po dvorišču hodijo žen- ske s prezgodaj ostarelimi obrazi.

Penko Stojanovo zanima vse. Pred podobo te tuje va- sice stoji kakor pred nečim neznanim in si vse pozorno ogleduje.

»V kakšnem kraju delam prve korake v samostojno življenje,« si misli in se smehlja sama sebi. Zado- voljno se smehlja, zato ker je sedaj zares brez skrbi, ker se je postavila na last- ne noge po tolikem trplje- nju, po tolikem učenju, po tolikih težavah, ki so sedaj v kraju.

Prvič je v službi. Ko je končala učiteljišče, se je od- ločno zavzela in, hvala Bo- gu, tudi dobila službo. V vasi sicer, toda nič ne de, tudi v vasi žive ljudje. Pre- prosti, in čeprav so prepro- sti, ljudje so.

Penka Stojanova se je zopet nasmehnila, nasmeh- nila se je, potem pa se je namrščila. Njen lepi mladi obraz se je zvijač- no namrdil. Stegnila je ro- ko, vzela z mize ročno torbico, jo odprla in začela šteti denar. Dvesto levov, to je bilo vse, kar ji je ostalo. In bogve kdaj bo dobila plačo. Včeraj je dala pred- sedniku šolskega odbora, svojemu zagovorniku, dve- sto levov, da jih zapije s svojimi tovariši. Toliko je hotel človek, ona pa je bila obljubila. Samo teh dvesto levov ji je še ostalo. Var- čevala bo, pa bo že videla, do- klej ji bo zadostovalo.

Njen lepi obraz se je z va svijačno namrdnil in se namrščil.

Tisti trenutek je nekdo potrkal na vrata. Vstopil je otrok, zasopel in potan, ki ga ni poznala.

»Pismo za upravitelja.«

Upravitelj, ki je pisal za mizo, je vstal in vzel pis- mo.

»Od kod je?«

»Od upravitelja iz Čoper- kova.«

Upravitelj je urno razre- za kuverto, odprl, prebral in poskočil.

»Gospoda, nadzornik pri- haja,« se je ozrl po učite- ljih.

Učitelji so se nagloma zbrali okrog listka, ki ga je upravitelj držal v rokah.

»V Čoperkovu je bil in se odpravil k nam. Bodite pripravljeni, vsak trenutek nas lahko preseneti.«

»Slutil sem,« je dejal eden izmed starejših učite- ljev. »Pred tremi, štirimi dnevi sem prejel zadnjo številko njegovega mladinskega lista. Iz tega sem sklepal, da bo šel pregledovat šole.«

»V resnici gre pobirat na- ročnino,« je spregovorila ena izmed učiteljic. »Moj bog, stežka se mi je posre- srečilo dva otroka naročiti na list. Kdaj bom dobila de- nar, pa sama ne vem.«

»Kaj pa vi, gospodična Stojanova, ste nabrali kaj naročnikov?«

»Na kaj?« vpraša Penka Stojanova.

»Na mladinski list ‚Živ- žav', ki ga urejuje in izdaja šolski nadzornik.«

»Nisem . . . Saj nisem vedela!« je mirno odgovori- la Penka.

»Prav bi bilo, če bi pridо- bili kakega otroka. Veste, ljudje gledajo na to. Nad- zornik se prav posebno za- nima. Na piko vas lahko vzeme. Potem se boste mo- rali pa opravičevati.«

»Saj sem tako rekoč vče- raj prišla sem. Novega li- sta še nisem imela v ro- kah . . .«

Zunaj se je oglasil šolski zvonec in naznanil začetek pouka. Četrta ura Upravi- telj je stopil na hodnik in začel vpiti na otroke, naj bodo tiho. Vpitje je kmalu ponehalo, učitelji so odšli vsak v svoj razred in začeli s poukom.

Penka Stojanova je bila raztresena. Razmišljala je o nadzorniku in njegovem li- stu. Razlagala je novo beri- lo iz bolgarščine. Pa ni šlo. Stopila je izza katedra, se začela sprehajati med klop- mi, potem je obstala pred tablo in vzela v roko kredo.

Takrat so se vrata široko odprla in upravitelj je pri- peljal v sobo majhnega, za- valjenega gospoda z okro- glim, rdečim obrazom in z malce na stran potisnjenim ovratnikom in ovratnico.

»Gospod nadzornik, dovo- lite, da vam predstavim go- spodično Stojanovo. Novin- ka je, prvič je učiteljica.«

»Zelo me veseli,« je dejal nadzornik in spoštljivo steg- nil roko.

Upravitelj je odšel.

Penka Stojanova je vsa zbegana, zardela in prepla- šena rekla otrokom, naj se- dejo, ponudila nadzorniku stol in poučevala naprej. Rada bi bila mirna, pa ni mogla najti moči v sebi. Čutila je, da se ji vse izmi- ka in da ne more obvladati tvarine, o kateri govori, in da ne more zbuditi zanima- nja niti pri otrocih, ki so se jim zaradi prisotnosti tu- jega človeka stiskala srca.

Od časa do časa se je uči- teljica obrnila proti nadzor- niku in takrat je opazila na njegovem obrazu nekaj po- smehljivega.

Vstal je, se ji približal in ji šepetaje dejal:

»Gospodična, vi ste zme- deni ali pa se niste dobro pripravili. Ko ste pisali . . .«

Učiteljica se je še bolj zmedla. Nič ni slišala, v ušesih ji je brnelo. Zadnje besede pa je razumela po- polnoma narobe. Zdelo se ji je, da nadzornik dejal nekaj o naročnini na list. Kakor stroj je hitro odgovorila:

»Sem, sem . . . Nekaj sem jih dobila . . .«

»Kaj?« je spregovaril nad- zornik nekam začudeno.

»Nekaj naročnikov sem nabrala,« je šepetaje in vsa zasopla spregovorila učiteljica . . . »Tudi naročnino sem pobrala.« In s katedra je vzela svojo torbico, obrnila otrokom hrbet, stopila pred nadzornika in mu ponudila svojih zadnjih dvesto levov.

Ko je opazil denar, ga je nagloma vzel in ga potisnil v žep hkrati s svojo roko.

»Hvala! . . . Čeprav je vse nekam, pa vendar . . . Hva- la!« je dejal nadzornik in obraz mu je zasijal. »Vidim, da ste sposobna učiteljica . . Mladi ste še, neiz- kušeni, toda sijajno pri- pravljeni. Pozdravljam vas.«

Nadzornik je segel učite- ljici v roko in odšel v drugi razred.

Penka Stojanova je zopet položila na kateder svojo sedaj čisto prazno torbico, sedla na stol in rekla:

»Otroci, odprite zvezke in prepišite prvih pet stavkov iz čitanke.«

Otroci so se vznemirili, potem so zašumeli listi, za- škripala peresa.

Penka Stojanova si je z ro- ko podprla glavo in se za- mislila.

Prevedel
TONE POTOKAR)

LJUDSKA MODROST

Zaradi ene muhe si pa- jek ne prede mreže.

Rahla beseda srd uto- laži.

Rajši dobrim služim, ka- kor slabim zapovedujem.

Rajši grem z mladim praprot šet, kakor s sta- rim cekine štet.

Rana ura — zlata ura.

Razvaline — življenja novine.

Reci, kar hočeš, resnica se preklicati ne dá.

Redka sreča brez ne- reče.

Redko ume gospodariti, kdor se ni učil služiti.

Lišpana deklica — uma- zana ženica.

Ljudstvo se po svoji mladini vedno ponavlja.

Lonec lončarja hvali.

Lovec mastan — dom razdejan.

Luč tako gori, kakor bi upanje pili.

Luknja v strehi krovca prosi.

Misli o ljubezni

BATAILLE:

O lakota po drugih, čudna lakota, ki preži na nas kot volk na križpotju hrepenenja! Usodna lakota, lov ginjenega ali divjega ljudožerca, ki pase pogled po divjačini, srep in sestradan pogled, ki ga zapiči v žrtev, katero je izbral . . .
O hrepenje po spoznanju, ti si na dnu vse ljubezni – mračen obraz lakote!

BALZAC:

Ljubezen ni morda nič drugega kakor spoznanje ugodja.

TINAYRE:

Ljubezen je sladkost življenja.

CHAMPFORT:

Ljubezen, kakor jo zapažaš v družbi, ni drugega kot izmena dveh domišljij in stik dveh kož-povrhnic.

Josip Jurčič:

DESETI BRAT

32

»Počakajte, počakajte!« — je vpil Krjavelj nadenj. »Jaz vam bom eno latvico takega kislega mleka posnel kot kraški sir. Kozje je res, pa če se ena skorja prosenega kruha vanj zdrobi, naredi se taka jed, da nikdar tega. In ko boste vi to jedli, se bova nekaj pogovorila.«

Kvasa ni bilo volja ukvarjati se s semo, zato ni odgovoril ničesar in šel.

»Ti bleda voda ti!« — godrnja Krjavelj — »ti srobot iz grmovja ti, dolgohlača ti! — Meni, da je cesar ali pa še kralj, če mu tisti sukneni repec doli visi! Le molči, Bog ti bo eno priložil okoli ušes in še rad boš žrl kozje mleko. Pa tačas ti ga ne bom dal, ne! Naj bom pet let v vicah zato gorel, če ti ga bom dal!«

Lovre Kvas tega rohnenja ni slišal, nekoliko ker je bil že predaleč, nekoliko ker je Krjavelj govoril bolj za svoja ušesa kot za katera druga.

Sonce je bilo že visoko na nebu, ko je Lovre koračil domov. Vedel je, da so ga med tem na Slemenicah pogrešili. Vprašanju, kje se je tako dolgo mudil, ni se bilo nikakor mogoče ogniti. Če naravnost povem, da sem bil pri desetem bratu tako dolgo, se jim bo pač čudno zdelo — si je mislil. Vsega povedati ni smel. Izmisliti si kaj verjetnega, je bilo težavno in sitno.

Ko bi bil pisma, katera mu je Martinek izročil, precej nesel gospodu Piškavu, katerega je zdaj poznal, zamudil bi se bil še dalje. Zato je sklenil najprej iti na Slemenice in pozneje dobiti priliko, da se Martinkovega naročila iznebi.

Pustimo svojega junaka, naj premišlja, kar je danes slišal in videl, ter poglejmo drugam, kako se zbirajo oblačice nad reveževo glavo, ki v zadnjem trenutku manj misli kakor kdaj, da ga kaka nevarnost čaka.

Kaki dve uri popred se je bila na Slemenicah zbrala druščina k zajtrku. Razen domačih so bili gostje prejšnjega dneva: stotnik, zdravnik Vencelj in njegova hči. Čudno se jim je zdelo, da ni Kvasa nikjer in ugibali so tako in tako, kam bi bil šel. Kmalu pak so moški zašli na drugo govorico o včerajšnjem lovu, o fajmoštrovem značaju in raznih malo imenitnih rečeh.

Manica je bila nekaj tiha ter je na več vprašanj svoje prijateljice tako odgovarjala, da je poslednja videla, da so njene misli drugod kakor pri pogovoru, in je naposled obmolknila, premagavši skušnjavo nagajati ji, da se boji za nekoga, ki ga ni tukaj.

Zajtrk je bil že dokončan, ko stopi ces. sodnik iz okraja, gospod Mežon, v sobo. Spremljal ga je dolg, suhoten in na eno nogo malo šepast duh, ki mu ljudstvo pravi b i r i č.

»Tako! Šele danes prihajate na moje povabilo? To ni lepo, gospod sodnik. Ko bi bil vedel, da ste bili včeraj doma, maščeval bi se že kako, da mi niste časti skazali, — —«

»Sero venientibus ossa, — kosti so dobre zame« — prestriže hišnemu gospodarju besedo gospod sodnik Mežon, debeluhast, rdeč mož velikega nosu in kratko ostriženih las. — »Pa nekaj drugega vam moram naznaniti, zdi se mi, da še ne veste, da se je v vaši okolici strašno hudodelstvo zgodilo?«

Vsi so se začudili in prestrašili.

»Ali je kak poboj?« vpraša Vencelj.

»Skoro bi bil, ali pa morda se bo še naredil. Mogoče je, da bo umrl,« pravi sodnik.

»Kdo?« je vprašalo več glasov.

»Bližnji sosedje ste in ne veste nič! Jaz pa pridem danes prav po nevedoma sem in na potu zvem, da je neki hudobnež sina tega starega gospoda s Poleska skoro do smrti potolkel.«

»Marijana, pravim! Danes ponoči se je to zgodilo. Sinoči je bil pri nas!« — pravi Vencelj.

»Marijana, pravim! Danes ponoči se je to zgodilo. Da se ne motim, priča vam dovolj ta protokol. Bil sem zdaj na Polesku. Ne govori nič in stari, ki je nekaj zdravnika, kakor sodim, trdi, da tri dni ne sme izpraševan biti. Vendar sem jaz namenjen preiskavo koj začeti. Gospoda pak bom prosil, da mi bodo pomagali.«

Po tem naznanilu je Manica vstala. Strašna slutnja se je je polotila. Komaj je šla od mize proti vratom. Mati je to opazila in je hitela za njo ven.

»Z mojim učenikom, gospodom Kvasom sta snoči ostala v hosti. On je kesno prišel domu, vedel bo, v kateri kraj se je Marijan obrnil, in če je bil še kdo pri njima,« je dejal gospod Slemeniški.

»To denem v protokol. Dobro! Gospod Kvas je prva priča. Kje je, prosim, dajte ga poklicati,« reče sodnik.

Gospodar je odgovoril, da ga danes že celo jutro ni. Vsi so obmolknili.

Zdravnik Vencelj je rekel svoji hčeri, naj gre ven. Ravno tako gospodar svojemu mlademu sinu.

»Gospodje! Ne zamerite,« — je dejal sodnik Mežon — »ali ne veste, morda sta bila ta gospod Kvas in Poleščanov sin kaj navzkriž, postavim kakor je to med mladimi ljudmi navada zaradi kake deklice ali kaj? Jaz ne dolžim in ne mislim nič. Ali da je ta prigodek velike imenitnosti in da je moja dolžnost reč natanko preiskati, to mi boste pritrdili. Zato samo vprašam in menim, da je govorjeno samo med nami.«

»Ravno nasproti vaši misli, gospod sodnik! — bila sta vedno prijatelja in jaz svojega učenika dobro poznam in vem, da kaj enakega ne more storiti. Vi ste se prenaglili,« je dejal gospodar.

Trgovsko podjetje s tehničnim blagom na veliko in malo

TEHNO-MERCATOR

Celje, se priporoča za nakup in vas tedensko obvešča

GOSPODINJE!

VAŠ ČAS JE ZLATO, zlato je pa denar. Eno in drugo si boste prihranili, če boste uporabljali sodobna in kvalitetna pralna ter čistilna sredstva, ki vam jih v največji izbiri in po konkurenčnih cenah nudi poslovalnica »MAVRICA«, Stanetova 19.

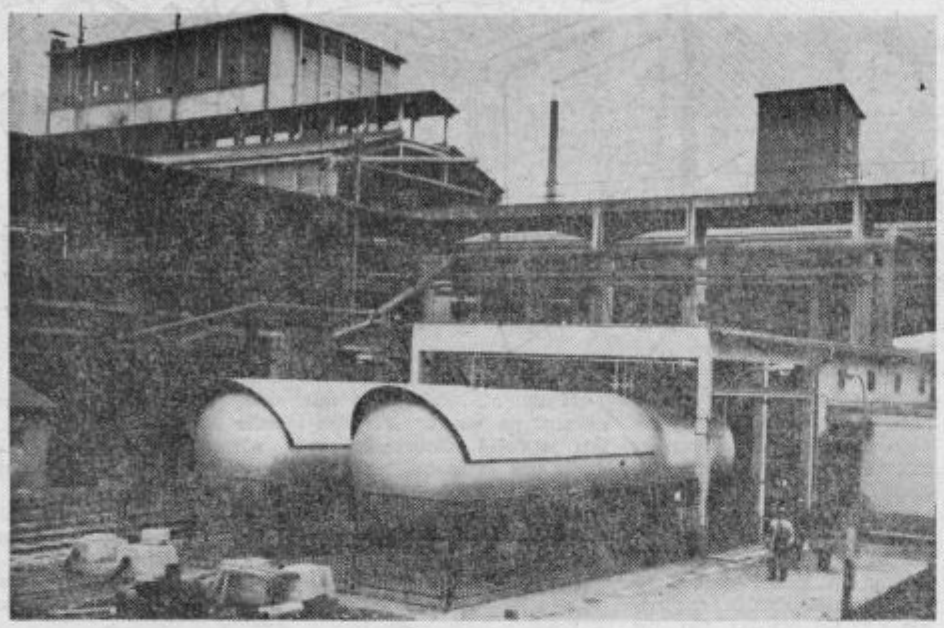

Nova mešalna postaja v železarni

V železarni Store je pričela poskusno obratovati nova mešalna postaja za pridobivanje mešanega plina iz tekočega. Gre za pridobivanje kurilnega plina z določenimi fizikalnimi in kemičnimi lastnostmi. Postopek pa teče tako, da propan in butan preko ustreznih naprav avtomatsko vplinjajo in mešajo z zrakom v omenjeni kurilni plin. To je prva tovrstna večja naprava pri nas.

S postopno uvedbo tega plina bodo v železarni ukinili proizvodnjo dražjega in kvalitetno slabšega klasičnega generatorskega plina ter prešli na cenejši in kvalitetnejši kurilni plin. Hkrati bodo rešili težak problem fenolnih vod.

Z uvedbo tega plina bo tudi delo z njim varnejše; zboljšal pa se bo tudi toplotni učinek. Skupni stroški za mešalno postajo so znašali okoli 170 milijonov starih dinarjev, pri čemer so vštete kapacitete za Štore I in II, nadalje komandni prostor za dispečersko plinsko postajo kakor tudi prostor za redukcijsko postajo za morebitni alžirski zemeljski plin.

Ta investicija je za štorsko železarno velikega pomena, saj gre v tem primeru poleg izboljšanja tehničnega in tehnološkega postopka tudi za pomemben prihranek pri oskrbi s plinsko energijo.

L. P.

Čestitka ansamblu Slavka Štajnerja

V organizaciji RTV Ljubljana je bilo v nedeljo tekmovanje slovenskih domačih ansamblov. V skupini, ki je nastopila ta dan, so bili tudi člani ansambla Slavka Štajnerja iz Šempetra v Savinjski dolini. Od 25 možnih je ta ansambel dobil 22 točk. Vsi člani komisije, razen Janeza Martinca, so prisodili ansamblu Sl. Štajnerja najvišjo oceno. Tako si je ta skupina Slavka Štajnerja, ki je posredovala tri skladbe svojega vodje, uvrstila skupaj z Beneškimi fanti v nadaljnje tekmovanje. Čestitamo!

-mb

RADIO CELJE O REFERENDUMU

Občani žalske občine bodo v nedeljo, 10. decembra na referendumu odločali o samoprispevku za šolstvo. O tej pomembni akciji bo ta dan sproti poročal tudi celjski radio. Prva poročila iz Žalca bodo že ob 6.05, zatem pa si bodo sledila ob 7.10, 7.50, 8.50 in 9.30. Razen tega bo celjski radio o poteku referenduma poročal še ob 11.05 ter ob 12.45 uri.

MILAN SELIČ UBIL ZAROČENKO MOJCO IN NJENEGA OČETA JAKA KLADNIKA

Morilec je zajokal

V Strenskem nad Rimskimi Toplicami je tridesetletni Milan Selič, ki se je tjakaj preselil šele letos aprila, ubil svojo 23-letno zaročenko Mojco in njenega 64-letnega očeta Jaka Kladnika, ki jima je prišel popravljat peč. Po uboju je odpotoval v Celje k materi, kjer je prespal, nato pa se je zjutraj vrnil, spotoma napil, sosedom pokazal kaj je storil in ob žrtvah zaspal.

Ta gnusni zločin, ki močno spominja na zločin v Sedražu nad Laškim, kjer je pred leti mož ubil ženo, poskušal ubiti soseda, zažgal hišo z gospodarskim poslopjem, v katerem je bila mrtva žena in nato z električnim tokom ubil še sebe, saj je v obeh primerih bolestna ljubosumnost. Toda pri Milanu Seliču, ki je doma iz Javorja pri Slivnici, gre za še nekaj drugega. Kljub sorazmerni inteligenci, to je znal v pravem trenutku izkoristiti, mu za delo ni bilo preveč. V Slivnici si je ustvaril dom, vendar se je razvezal, hišo pa zažgal. Kot nam je povedal Slavko Njemanič, preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Celju, je bil Selič dobro znan sodišču.

Po prihodu iz zapora, ko je bil kaznovan zaradi požiga, je preko časopisnega oglasa zvedel za prodajo posestva z dvema hišama v Strenskem. Aprila letos se je preselil. Dva meseca zatem je na novo domačijo pripeljal zaročenko Mojco z dojenčkom. Kljub temu, da si je ustvaril drugi dom, so bili prepiri zaradi njegove grobosti pri Seličevih na dnevnem redu. Okoliški sosedje vedo povedati, da so se ti prepiri pogosto končali s pretepanjem zaročenke. Vsled tega je večkrat pobegnila. Nazadnje je iz previdnosti pred nenehnimi grožnjami s sabo odnesla tudi 13 mesečnega otroka in ga pustila pri svojih starših. Vrnila se je šele s svojimi starši in njegovo materjo, ki živi v Celju, cesta na Ostrožno št. 2. To je bilo pred prazniki. Z njim je ostal tudi njen oče, ki jima je pomagal popraviti peč. Kako je Selič storil zločin, ni m no, saj je bil v teh dneh n njih mir. Selič pa v preis valnem zaporu molči. Zlo je bil odkrit šele naslednj ga dne, ko se je Selič v čal iz Celja in s sabo po bil soseda, da bi mu dal k mesa od poginule krave. sta prišla do domačije, sosedu pokazal, kaj je s ril. Ta je od strahu pob nil. Morilec je nato odšel nekdanji gospodinji, ki najbližja soseda in še n povedal. V skupnem gos dinjstvu z gospodinjo živi di upokojenec, ki je v stra le šel pogledat in ugoto da so izpovedi pijanega liča resnične. V kuhinji ležal mrtev Jaka Kladnik, sobi pa njegova hči Moj oba v mlaki krvi. Sosed pobegnil, z gospodinjo sta zaklenila v stanovanje. Se je poskušal priti k njim nato se je ob drevesu n jokal in kmalu potolažil ugotovitvijo, da bo za gnusni umor dobil kaki dve leti zapora. Kmalu na je odšel, soseda pa sta se strahu pred morilcem sk la na podstrešje, kjer s prebila ves dan. Od tu so rešili na večer šele miličnik ki so aretirali Seliča. Ta je namreč pred prihodo miličnikov vlegel na postel ob žrtvah in jih počakal.

J. SEVE

Celje za praznik republike

Celje in prebivalci celjske občine so lepo počastili praznik republike. K slavnostnemu razpoloženju so v mnogočem pripomogli nekateri uspehi, ki so jih delovni ljudje mesta in občine dosegli prav ob zaključku novembra. To velja tako za novi most čez Ložnico, za topilnico v EMO, za novo mešalno postajo v štorski železarni, za elektrifikacijo nekaterih vasi na Paškem Kozjaku in ne nazadnje za šolo v Frankolovem, četudi je bila njena otvoritev šele v nedeljo, 3. decembra. In končno je treba k vsemu temu dodati še proslave v šolah in delovnih organizacijah ter osrednjo, s katero so člani železničarskega prosvetnega društva France Prešeren počastili dvajsetletnico svojega delovanja.

NOVA TOPILNICA V EMO

Ko je na svečanosti ob otvoritvi nove topilnice v okviru kemičnih obratov govoril vršilec dolžnosti direktorja, inž. Ernest Vršec, je poudaril, da je nova topilnica pomembna predvsem zaradi uresničitve razvojnega programa podjetja in da pomeni po lanski otvoritvi obrata za proizvodnjo emajliranih kadi v Kruševcu drugo stopnico tega procesa. Nova topilnica pa je pomembna tudi zavoljo tega, ker jo je kolektiv izročil namenu in zgradil z lastnimi sredstvi v času, ki pomeni težko preizkušnjo za naše gospodarstvo.

Nova topilnica je kolektiv EMO veljala 175 milijonov starih dinarjev. Vtem ko je bila stara topilnica ozko grlo v proizvodnji tako zaradi delovnega postopka, neurejenega transporta pa tudi lokacije, so z novo odpadle vse te nevšečnosti, razen tega pa pomeni novi obrat tudi korak naprej v zboljšanju kvalitete izdelkov.

MOST ČEZ LOŽNICO ODPRT

Od 24. novembra dalje ni več na Ljubljanski cesti dolgih kolon motornih vozil. Tudi slabe volje, ki jo je povzročil enosmerni promet, ni več. Vse se je končalo najlepše in najbolje. Tokrat celo pred rokom.

izletnik

VSAK MESEC NOV MEDNARODNI DANCING PROGRAM

ob 23. uri, razen v nedeljo

HOTEL CELEIA

ZA DOMAČINE, IZLETN KE, POSAMEZNIKE I SKUPINE

HOTEL CELEIA

v Celju ob glavni cesti

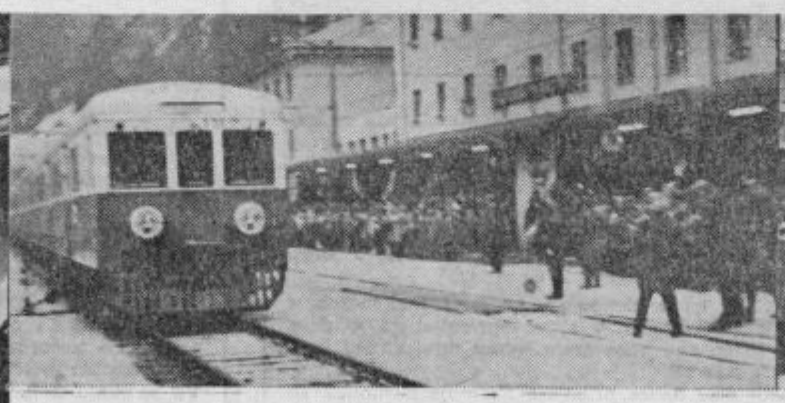

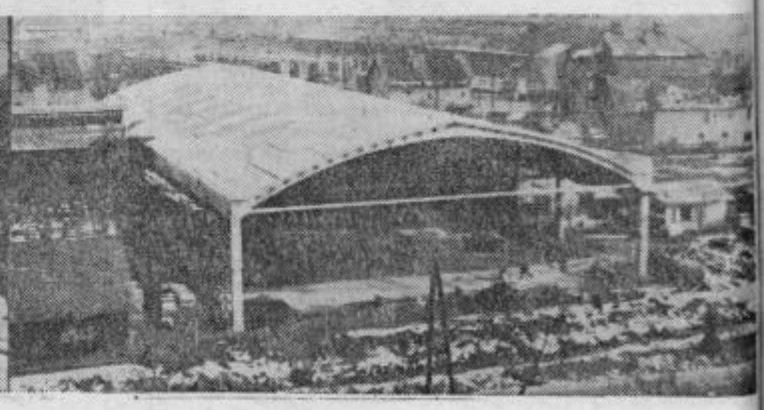

V ponedeljek pred praznikom republike je v Zidani most iz Ljubljane pripeljal električni vlak. V tej prvi kompoziciji potniki niso bili vsakdanji, temveč številni gostje, ki so s svojo navzočnostjo počastili dogodek, zelo pomemben za naše gospodarstvo, za izboljšanje prometnih razmer pri nas. V Zidanem mostu je bila lepa svečanost. Med govorniki, ki so čestitali graditeljem in investitorjem k velikem uspehu, je bil tudi republiški poslanec HINKO VIMER iz Laškega (na sliki). Precej več kot sto let je preteklo, odkar je železni konj pripeljal v Zidani most z Dunaja in naprej proti Ljubljani ter Trstu. Modernizacija in napredek prihajata zdaj iz obratne smeri. (Foto: J. Kr.)

Med kolektivi, ki so z delovnimi uspehi počastili praznik republik je bila tudi »LIBELA« v Celju. Dan pred praznikom so proslavili tud dogodek, ko je bila velika skladiščna hala za gotove izdelke pokrita Zdaj bodo čez zimo urejevali skladiščno halo še naprej, tako da njihov izdelki ne bodo več vskladiščeni v neprimernih prostorih — nekater velike tehtnice so doslej morali do odpreme kupcem držati kar po vedrim nebom. Ta uspeh je bil ob uspelem referendumu za združite LIBELE in IFE dober razlog za še večje svečano počutje ob največjem prazniku naših narodov. Na sliki pogled na veliko skladiščno hal v Gaberju. (Foto: J. Kr.)

tednik

TEDNIK — Uredništvo in uprava Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 161. Urejuje uredniški odbor. Glavni urednik TONE SKOK, odgovorni urednik BERNARD STRMCNIK — Časopis je ustanovil okrajni odbor SZDL Celje. Izhajal je kot »Nova pot«, »Na delo«, »Naše delo« (1945) kot »Celjski tednik« (1948—1950) nato kot »Savinjski vestnik« (1950—1954) in od 1955 ponovno kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1966 so ga ustanovile občine Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah in Žalec TEDNIK izhaja ob četrtkih. Izdaja: CP »DELO« — delovna enota »Informacije — propaganda« Celje. Tisk in klišeji: CP »DELO« Rokopisov ne vračamo. Cena posamezne številke 50 par (50 starih din), letna naročnina 20 novih (2 000 starih) din, polletna 10 novih (1000 starih) din, tujina 40 (4000). Tekoči račun: 507-1-1280 — TELEFONI: Uredništvo 23-69, mali oglasi in naročnine 31-05, ekonomska propaganda 30-85, Radio Celje 20-09